

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE

Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97
F: 01 478 36 08
E: gp.avk@gov.si
www.varstvo-konkurenca.si

Številka: 3062-1/2021-197
Datum: 20. 12. 2023

ZAUPNI PODATKI

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter Istok Prodan, mag. Mirjana Rozman, mag. Karla Pinter in mag. Rene Redžič kot člani senata, na podlagi 12., 32. in 63. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence,¹ v postopku ugotavljanja kršitve zlorabe prevladujočega položaja, ki ga Agencija vodi zoper podjetje Plastkom predelava industrijskih surovin d.o.o., Spodnji Plavž 14, 4270 Jesenice, ki ga zastopa direktorica Mojca Korbar, po pooblastilu pa [REDACTED], iz družbe Poljsak d.o.o., Cesta maršala Tita 65, 4270 Jesenice; po uradni dolžnosti, na nejavni seji 20. 12. 2023, naslednjo

ODLOČBO

1. Agencija sprejema zaveze, ki jih je Agenciji predlagalo podjetje Plastkom predelava industrijskih surovin d.o.o., Spodnji Plavž 14, 4270 Jesenice (v nadaljevanju: PLASTKOM). S sprejemom zavez se odpravlja stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 9. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08 in drugi), 8. člena ZPOmK-2 in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske Unije (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 47), in sicer naj bi podjetje PLASTKOM kršilo prepoved zlorabe prevladujočega položaja na ozemlju Republike Slovenije in na znaten delu notranjega trga Evropske unije, kar bi lahko prizadelo trgovino med državami članicami Evropske unije, zlasti s tem, ko je na trgu predelave odpadnih elektronskih sveč svoje nadaljnje poslovno sodelovanje z nosilci izvajanja skupnih načrtov ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami pogojevalo s sklenitvijo novih pogodb na način, da morajo nosilci skupnih načrtov dostaviti podjetju PLASTKOM v predelavo vso količino zbranih odpadnih nagrobnih sveč od svojih zavezancev, ki so vključeni v skupni načrt posameznega nosilca, s tem, ko je prekomerno dvignilo cene obdelave in predelave odpadnih nagrobnih sveč, zlasti elektronskih, ter s tem, ko je uporabljalo neenake pogoje za primerljive posle z nosilci skupnih načrtov, s čimer je postavljalo nekatere od njih v konkurenčno slabši položaj.
2. Za potrebe zavez imajo naslednji pojmi sledeči pomen:
 - a) »PLASTKOM« pomeni podjetje PLASTKOM d.o.o., Spodnji Plavž 14, Jesenice, in vsako drugo podjetje, ki se v skladu z ZPOmK-2 skupaj s podjetjem PLASTKOM šteje za podjetje v skupini.
 - b) »ONS« pomeni odpadne nagrobne sveče v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami.

¹ Ur. I. RS, št. 130/22; v nadaljevanju: ZPOmK-2.

»**NS**« pomeni nagrobne sveče (p-parafinske in e-elektronske) v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami (Uredba o odpadnih nagrobnih svečah).

»**faktor preračuna 0,35**« pomeni razmerje med maso parafinske NS in parafinske ONS (65 % teže parafinskih nagrobnih sveč predstavlja vložek v obliki parafina, voska, olja ali drugega, ki z gorenjem zmanjšuje težo parafinske nagrobne sveče).

- c) »**Nosilec**« pomeni nosilca skupnega načrta ravnanja z ONS, v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami.
- d) »**Pogodba o predelavi ONS**« pomeni pogodbo, ki jo podjetje PLASTKOM kot izvajalec obdelave ONS sklene z Nosilcem.
- e) »**Predelava ONS**« pomeni vse aktivnosti, povezane s predelavo ONS (npr. prevzem ONS od pooblaščenega zbiralca ali prevoznika, vhodno tehtanje, izdajanje in potrjevanje evidenčnih listov o prevzetih količinah ONS, predhodno skladiščenje, predhodno obdelavo (razvrščanje oz. sortiranje), predelavo ONS, prodajo recikliranih materialov, vodenje in pošiljanje evidenčnih listov o prevzetih količinah ONS ter pripravo in pošiljanje dokumentacije o ravnanju z ONS).
- f) »**EBIT**« pomeni razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, nastalimi na podlagi predelave posamezne vrste odpadnih nagrobnih sveč.
- g) »**EBIT marža**« pomeni EBIT deljeno s poslovnimi prihodki od predelave posamezne vrste ONS.
- h) »**Prihodki od predelave ONS**« pomenijo poslovne prihodke skladno z veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi. Predstavljajo prihodke iz naslova zaračunane predelave ONS in druge prihodke, ki nastanejo na podlagi predelave ONS, kot so prihodki od prodaje parafina, kovinskih pokrovčkov, PVC in ostalega.
- i) »**p-ONS**« pomeni parafinske odpadne nagrobne sveče.
- j) »**e-ONS**« pomeni elektronske odpadne nagrobne sveče.
- k) »**Razmerje med p-ONS in e-ONS v posameznem skupnem načrtu**« pomeni razmerje med težo parafinskih in elektronskih nagrobnih sveč, ki so bile v okviru posameznega skupnega načrta dane na trg, pri čemer se pri teži p-ONS upošteva faktor preračuna 0,35.
- l) »**Delež p-ONS v celotni masi ONS**« predstavlja delež p-ONS v celotni masi ONS, ki se izračuna iz razmerja med p-ONS in e-ONS vseh skupnih načrtov skupaj.
- m) »**Delež e-ONS v celotni masi ONS**« predstavlja delež e-ONS v celotni masi ONS, ki se izračuna iz razmerja med p-ONS in e-ONS vseh skupnih načrtov skupaj.
- n) »**Neposredni stroški p-ONS**« so stroški, skladno z veljavnimi računovodskimi standardi, ki jih je mogoče neposredno povezati le s predelavo p-ONS. Stroški so dejansko nastali pri predelavi p-ONS in jih je mogoče razumno pripisati predelavi p-ONS.
- o) »**Neposredni stroški e-ONS**« so stroški, skladno z veljavnimi računovodskimi standardi, ki jih je mogoče neposredno povezati le s predelavo e-ONS. Stroški so dejansko nastali pri predelavi e-ONS in jih je mogoče razumno (tudi po višini) pripisati predelavi e-ONS.
- p) »**Posredni stroški in posredni poslovni odhodki ONS**« pomenijo stroške in poslovne odhodke, ki nastanejo pri predelavi e-ONS in p-ONS in jih je razumno (tudi po višini) mogoče pripisati predelavi ONS, vendar jih ni mogoče neposredno pripisati predelavi p-ONS ali predelavi e-ONS. Gre za skupne stroške in poslovne odhodke predelave vseh ONS, tako p-ONS kot e-ONS. Sestavljeni so iz stroškov dela poslovodstva in preostalih posrednih stroškov in poslovnih odhodkov, ki jih ni mogoče neposredno pripisati predelavi posamezne vrste ONS. Razumen pripis stroškov pomeni, da se upoštevajo le stroški, katerih povečanje ali nastanek je moč utemeljiti na podlagi njihove potrebnosti za storitev predelave ONS in na podlagi spremenjenih razmer na trgu.
- r) »**Poslovni odhodki za e-ONS**« pomenijo poslovne odhodke, skladno z veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi, ki se neposredno ali posredno nanašajo na

predelavo e-ONS in so razumno potrebni za pridobitev prihodkov iz naslova predelave e-ONS. Pri tem se neposredni stroški e-ONS upoštevajo v celoti. Stroški dela poslovodstva se upoštevajo v polovičnem znesku. Ostali posredni stroški in poslovni odhodki se upoštevajo v deležu, ki je enak deležu e-ONS v celotni masi ONS.

- s) »**Poslovni odhodki za p-ONS**« pomenijo poslovne odhodke, skladno z veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi, ki se neposredno ali posredno nanašajo na predelavo p-ONS in so razumno potrebni za pridobitev prihodkov iz naslova predelave p-ONS. Pri tem se neposredni stroški p-ONS upoštevajo v celoti. Stroški dela poslovodstva se upoštevajo v polovičnem znesku. Ostali posredni stroški in poslovni odhodki se upoštevajo v deležu, ki je enak deležu p-ONS v celotni masi ONS.
- t) »**Pričakovana maksimalna cena predelave p-ONS**« pomeni ceno, ki je enaka poslovnim odhodkom za p-ONS, povečanim za EBIT maržo v višini 27,19 odstotkov.
- u) »**Pričakovana maksimalna cena predelave e-ONS**« pomeni ceno, ki je enaka poslovnim odhodkom za e-ONS, povečanim za EBIT maržo v višini 27,19 odstotkov.
- v) »**Drugi prihodki od predelave p-ONS**« predstavljajo prihodke iz naslova prodaje materialov, ki nastanejo pri predelavi p-ONS (prihodki od prodaje parafina, kovinskih pokrovčkov, PVC in ostalega).

3. Podjetje PLASTKOM se zaveže, kot sledi:

- I. Podjetje PLASTKOM se zaveže, da od Nosilcev ne bo zahtevalo (in ne bo teh določil vključevalo v pogodbe o predelavi ONS ali njihove anekse), da mu Nosilci v predelavo dostavijo vso količino zbranih ONS.
- II. Podjetje PLASTKOM se zaveže, da bo predelavo posamezne vrste ONS zaračunaval po cenah, ki bodo nižje od pričakovanih maksimalnih cen predelave posamezne vrste ONS, in sicer tako, da bo Nosilcem zaračunaval: a) predelavo p-ONS po cenah, ki bodo nižje od razlike med pričakovano maksimalno ceno predelave p-ONS ter drugimi prihodki od predelave p-ONS, b) predelavo e-ONS po cenah, ki bodo nižje od pričakovane maksimalne cene predelave e-ONS. V primeru, da se cena predelave ONS določi kot enotna tarifa za tono ONS in se ne določi posebej cena predelave p-ONS in e-ONS, pa cena predelave ONS ne sme presegati cene, ki bi podjetju prinašala višje prihodke iz naslova predelave ONS kot v primeru, če bi podjetje zaračunavalо predelavo p-ONS in e-ONS ločeno.
- III. Podjetje PLASTKOM se zaveže nediskriminatorno obravnavati Nosilce na takšen način, da jim bo na enakovreden način obračunavalо predelavo ONS in jih ne bo postavljalo v konkurenčno slabši položaj. Pri tem se pri obračunu e-ONS upošteva zlasti, da imajo proizvajalci v posameznem skupnem načrtu različno razmerje med p-ONS in e-ONS. Podjetje PLASTKOM se tudi zaveže, da pri zagotavljanju dovozov ONS ne bo diskriminiralo med Nosilci ter jim bo v sorazmerju z njihovim deležem prevzemanja ONS po sklepih vlade omogočilo ustrezeno število terminov, razen če zaradi utemeljenih razlogov to ni mogoče.
- IV. Podjetje PLASTKOM se zaveže, da bo vse Nosilce, s katerimi ima sklenjene pogodbe za predelavo ONS, v roku 15 dni od prejema te odločbe obvestilo o vsebini zavez in si bo aktivno prizadevalo čim prej skleniti pogodbe oziroma anekse, ki bodo v celoti upoštevali vsebino zavez. Če pogodbene stranke do 31. 12. 2023 ne sklenejo ustreznega dogovora glede cene in obračuna predelave ONS, lahko podjetje PLASTKOM sprejme cenik, ki bo zagotavljal izvajanje zavez skladno s točkama II. in III. in ga bo podjetje PLASTKOM uporabljalo v času od poteka veljavno sklenjenih dogоворов до sprejetja novih pogodb oziroma aneksov k obstoječim pogodbam.

V. Podjetje PLASTKOM se ne sme izogibati ali se poskušati izogibati zavezam ali kako drugače ravnati v nasprotju z namenom zavez, zlasti ne tako, da bi pri obračunavanju predelave Nosilcem v računu dodajalo navidezne nove storitve oziroma postavke, ki so se do sprejema teh zavez štele kot del storitve predelave ONS oziroma jih podjetje PLASTKOM ni posebej zaračunavalо (npr. izdaja tehtalnega lista, evidenčnega lista, zbirnika) oz. se te zaračunane storitve štejejo kot del predelave ONS.

VI. V času trajanja zavez je podjetje PLASTKOM dolžno Agenciji predložiti poročila o izpolnjevanju sprejetih zavez najkasneje do 30. 4. tekočega leta za predhodno koledarsko leto. Vsakokratno poročilo bo vključevalo:

- a) kopije veljavnih pogodb o predelavi in obdelavi ONS oziroma aneksov k tovrstnim pogodbam, sklenjenimi z Nosilci;
- b) pregled stroškov in poslovnih odhodkov, nastalih v predhodnem koledarskem letu, povezanih s predelavo in obdelavo ONS, kjer bodo prikazane posamezne postavke poslovnih odhodkov, ki se nanašajo na predelavo p-ONS, in ločeno prikazane posamezne postavke poslovnih odhodkov, ki se nanašajo na predelavo e-ONS. Pri stroških mora biti izkazano, da so nastali pri predelavi posamezne vrste ONS, pri čemer se pri skupnih stroških in poslovnih odhodkih, ki so povezani s predelavo obeh vrst ONS, utemelji višina stroškov, pripisana posamezni vrsti ONS;
- c) pregled zaračunanih prihodkov iz naslova predelave posamezne vrste ONS za vsakega Nosilca ločeno.

Prvo poročilo mora podjetje PLASTKOM predložiti do 30. 4. 2024, zadnje poročilo pa do 30. 4. 2027.

VII. Podjetje PLASTKOM je dolžno poročilo dopolniti na vsako zahtevo Agencije, v roku in obsegu, ki ga bo Agencija določila v vsakokratni zahtevi. Agencija lahko tudi kadarkoli zahteva od podjetja PLASTKOM, da ji v povezavi z izvajanjem zavez iz te odločbe, predloži potrebna pojasnila.

4. Zaveze iz 3. točke veljajo od dneva izdaje odločbe Agencije o sprejemu zavez do vključno 31. 12. 2026.
5. Agencija lahko na predlog ali po uradni dolžnosti razveljavi to odločbo in nadaljuje postopek, kadar se bistveno spremenijo dejanske okoliščine, na katerih temelji ta odločba, kadar stranka ne izpolnjuje zavez ali kadar temelji ta odločba na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih podatkih, ki jih je posredovala stranka.
6. V postopku izdaje te odločbe niso nastali stroški postopka.
7. Izrek odločbe se objavi na spletni strani Agencije.

Obrazložitev

I. VSEBINA ODLOČBE

1. Ta odločba je naslovljena na podjetje PLASTKOM.
2. Odločba se nanaša na verjetno kršitev zlorabe prevladajočega položaja na trgu predelave odpadnih nagrobnih sveč (v nadaljevanju: ONS) na ozemlju Republike Slovenije in na znatnem delu notranjega trga Evropske Unije, ki temelji na domnevi, da je podjetje PLASTKOM:
 - neupravičeno vključevalo v pogodbe o predelavi ONS, sklenjenimi z nosilci skupnih načrtov ravnanja z ONS, določbe o obveznosti dostave celotne količine ONS, zbranih ONS od svojih zavezancev, ki so vključeni v skupni načrt ravnanja z ONS,
 - da je prekomerno dvignilo cene predelave ONS od druge polovice leta 2020 dalje ter
 - da je uporabljalo neenake pogoje za primerljive posle z nosilci skupnih načrtov ravnanja z ONS, s čimer je postavljalo nekatere od njih v konkurenčno slabši položaj.
3. Agencija je v prejšnjem odstavku navedeno ravnanje podjetja PLASTKOM v sklepu o uvedbi postopka² opredelila kot verjetno kršitev 9. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 - odl.US, 63/13 - ZS-K, 33/14, 76/15, 23/17 in 130/22 - ZPOmK-2; v nadaljevanju: ZPOmK-1) in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske Unije (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 47; v nadaljevanju: PDEU). Ne da bi se opredeljevala glede trajanja domnevne kršitve je zaradi namena zavez, ki odpravljajo stanje verjetnosti kršitve, v izreku te odločbe določila, da zaveze odpravljajo tudi verjetnost kršitve 8. člena ZPOmK-2. Ta se je začel uporabljati 26. 1. 2023. Prepoved zlorabe prevladajočega položaja po 8. členu ZPOmK-2 se po vsebini povsem ujema s prepovedjo v 9. členu ZPOmK-1. V nadaljevanju te odločbe se v izogib podvajjanju vse navedbe in sklici, ki se nanašajo na 9. člen ZPOmK-1, nanašajo ustrezno tudi na 8. člen ZPOmK-2 in obratno. Enako velja tudi za pojme, ki se nanašajo na podjetje, določanje upoštevnega trga ter ostale pojme, ki imajo glede na ZPOmK-1 in ZPOmK-2 enak pomen.
4. Podjetje PLASTKOM je v postopku pred Agencijo slednji ponudilo v sprejem zaveze, ki odpravljajo stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve prej navedenih določb zakona ter PDEU. Ker je stranka postopka že pred izdajo povzetka relevantnih dejstev predložila ustrezne zaveze, Agencija ni dokončno opredelila vseh elementov zlorabe prevladajočega položaja kot kršitve, temveč je za namene te odločbe obrazložena verjetnost kršitve zlorabe prevladajočega položaja po ZPOmK-1, ZPOmK-2 oziroma PDEU.
5. Ta odločba vsebuje tudi zaupne podatke, zlasti poslovne skrivnosti podjetja PLASTKOM. Zato morajo vsi, ki se z navedenimi poslovnimi skrivnostmi v odločbi (gre predvsem za vse podatke o poslovnih prihodkih, odhodkih in poslovanju podjetij, ki niso javno objavljeni) seznanijo, paziti, da jih ne razkrivajo brez ustrezne pravne podlage.

II. PODJETJE, ZOPER KATEREGA SE VODI POSTOPEK

6. Stranka postopka je podjetje PLASTKOM.
7. Edini družbenik podjetja PLASTKOM je Srečko Korbar. Edina zastopnica in direktorica podjetja je Mojca Korbar.

² Dokumenta št. 3062-1/2021-36 in 3062-1/2021-158 (sklep o širitvi postopka).

8. Podjetje PLASTKOM je predelovalec ONS. Za predelavo ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje in je vpisano v evidenco obdelovalcev odpadkov, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje za predelavo odpadkov kot to določa prvi odstavek 42. člena Uredbe o odpadkih.³ ONS so v seznamu odpadkov označeni s šifro 20 02 03, kar so odpadki iz vrtov in parkov (skupaj z odpadki s pokopališč) in drugi odpadki, ki jih ni mogoče kompostirati.⁴
9. Podjetje PLASTKOM ima položaj predelovalca ONS in je v Republiki Sloveniji edini ponudnik predelave ONS.

III. OPIS POSTOPKA

10. Agencija je v obravnavani zadevi prejela dve prijavi. Prvo prijavo, ki jo je prejela 15. 2. 2021, je vložilo podjetje [REDACTED]⁵, drugo prijavo, ki jo je Agencija prejela 25. 2. 2021, pa podjetje [REDACTED]⁶.
11. Agencija je podatke iz prijav preverila in pridobila nekatere podatke z zahtevami za posredovanje podatkov. Tako je Agencija naslovila zahtevo za posredovanje podatkov na podjetje PLASTKOM,⁷ na katero je prejela odgovor 13. 4. 2021.⁸ Nato je Agencija naslovila še več zahtev za posredovanje podatkov, in sicer na Agencijo Republike Slovenije za okolje⁹ (v nadaljevanju: ARSO), na katero je prejela odgovor 8. 6. 2021,¹⁰ na Ministrstvo Republike Slovenije za okolje in prostor¹¹ (v nadaljevanju: MOP), na katero je prejela odgovor 23. 7. 2021,¹² na podjetje [REDACTED]¹³, na katero je prejela odgovor 29. 6. 2021,¹⁴ in na podjetje [REDACTED]¹⁵, na katero je prejela odgovor 16. 6. 2021.¹⁶ [REDACTED] je nato tudi samo 27. 9. 2021 obvestilo Agencijo o domnevni zlorabi prevladujočega položaja s strani podjetja PLASTKOM.¹⁷
12. Agencija je preko spletne aplikacije ZOOM 14. 4. 2021, 19. 4. 2021 in 19. 5. 2021 izvedla sestanke s predstavniki podjetij [REDACTED] ter predstavnikom ministrstva, pristojnega za odpadke (v nadaljevanju: MOP). O poteku sestankov so bili izdelani uradni zaznamki.¹⁸
13. Agencija je 4. 11. 2021 izdala sklep o uvedbi postopka zoper podjetje PLASTKOM, kateremu je bil ta vročen 23. 11. 2021.¹⁹ Izvleček sklepa o uvedbi postopka je Agencija

³ Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20.

⁴ Dokument št. 3062-1/2021-4.

⁵ Dokument št. 3062-1/2021-1.

⁶ Dokument št. 3062-1/2021-4. Podjetje [REDACTED] je 8. 3. 2021 in 16. 11. 2021 vložilo še dopolnitvi svoje prijave: dokumenta št. 3062-1/2021-5 in 3062-1/2021-40. Podjetje [REDACTED]

⁷ V okviru te odločbe je zlasti omenjeno [REDACTED]. V vseh primerih gre za isto pravno osebo, ki je eden od štirih nosilcev skupnih načrtov ravnanja z ONS.

⁸ Dokument št. 3062-1/2021-7.

⁹ Dokument št. 3062-1/2021-9.

¹⁰ Dokument št. 3062-1/2021-13.

¹¹ Dokument št. 3062-1/2021-21.

¹² Dokument št. 3062-1/2021-14.

¹³ Dokument št. 3062-1/2021-31.

¹⁴ Dokument št. 3062-1/2021-15.

¹⁵ Dokument št. 3062-1/2021-23.

¹⁶ Dokument št. 3062-1/2021-16.

¹⁷ Dokument št. 3062-1/2021-24.

¹⁸ Dokumenti št. 3062-1/2021-33, 3062-1/2021-34 in 3062-1/2021-35.

¹⁹ Dokumenti št. 3062-1/2021-26, 3062-1/2021-27 in 3062-1/2021-28.

objavila na svoji spletni strani in v objavi pozvala vse osebe, da ji pošljejo podatke, ki bi bili lahko pomembni za odločitev.

14. Agencija je 24. 12. 2021 prejela zahtevo [REDACTED] za udeležbo v postopku,²⁰ ki pa jo je s sklepom 23. 6. 2022 zavrnila.²¹ O udeležbi podjetja [REDACTED] se je izjasnilo tudi podjetje PLASTKOM.²²
15. Agencija je po uvedbi postopka na podjetje PLASTKOM naslovila več zahtev za posredovanje podatkov, in sicer 20. 4. 2022,²³ 26. 5. 2022,²⁴ 30. 6. 2022,²⁵ 7. 9. 2022,²⁶ 11. 10. 2022,²⁷ 7. 12. 2022²⁸ ter 26. 4. 2023.²⁹ Podatke na navedene zahteve je prejela 13. 4. 2021³⁰ 23. 5. 2022,³¹ 17. 6. 2022,³² 20. 6. 2022,³³ 21. 6. 2022,³⁴ 20. 8. 2022,³⁵ 5. 10. 2022,³⁶ 4. 11. 2022,³⁷ 17. 1. 2023³⁸ ter 24. 5. 2023.³⁹
16. Zahteve in zaprosila za posredovanje podatkov pa je Agencija naslovila še na podjetje INTERSEROH,⁴⁰ podjetje PRONS,⁴¹ podjetje ZEOS,⁴² podjetje SVEKO,⁴³ podjetje Eko Plastkom, trgovina, zbiranje in predelava sekundarnih surovin, d.o.o. (v nadaljevanju: EKO PLASTKOM),⁴⁴ podjetje Navodnik kemijski inženiring d.o.o. (v nadaljevanju: NAVODNIK),⁴⁵ Agencijo RS za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES)⁴⁶ ter ARSO.⁴⁷
17. Agencija je 11. 10. 2022 opravila tudi ogled obrata podjetja PLASTKOM na sedežu podjetja po predhodnem dogovoru s podjetjem in njegovim pooblaščencem.⁴⁸
18. Podjetje PLASTKOM je 19. 10. 2022 prek svojega pooblaščenca vpogledalo v spis.⁴⁹ Agencija pooblaščencu ni omogočila dostopa do zaupnih podatkov drugih podjetij, omogočila pa je vpogled v nezaupne različice teh dokumentov. Pooblaščencu je bil vročen

²⁰ Dokument št. 3062-1/2021-41.

²¹ Dokument št. 3062-1/2021-80.

²² Dokument št. 3062-1/2021-67.

²³ Dokument št. 3062-1/2021-47.

²⁴ Dokument št. 3062-1/2021-65.

²⁵ Dokument št. 3062-1/2021-81.

²⁶ Dokument št. 3062-1/2021-100.

²⁷ Dokument št. 3062-1/2021-116.

²⁸ Dokument št. 3062-1/2021-127.

²⁹ Dokument št. 3062-1/2021-153.

³⁰ Dokument št. 3062-1/2021-9.

³¹ Dokument št. 3062-1/2021-63.

³² Dokumenta št. 3062-1/2021-73 ter 3062-1/2021-74.

³³ Dokumenta št. 3062-1/2021-77 ter 3062-1/2021-78.

³⁴ Dokument št. 3062-1/2021-79.

³⁵ Dokument št. 3062-1/2021-96.

³⁶ Dokument št. 3062-1/2021-114.

³⁷ Dokument št. 3062-1/2021-126.

³⁸ Dokument št. 3062-1/2021-144.

³⁹ Dokument št. 3062-1/2021-169.

⁴⁰ Dokumenti št. 3062-1/2021-94, 3062-1/2021-130 in 3062-1/2021-150. Odgovori podjetja INTERSEROH se v spisu zadeve nahajajo pod št. 3062-1/2021-[REDACTED] (nezaupna različica v dok. št. 3062-1/2021-[REDACTED]), 3062-1/2021-[REDACTED] in 3062-1/2021-[REDACTED].

⁴¹ Dokumenta št. 3062-1/2021-91 in 3062-1/2021-149. Odgovori podjetja PRONS se v spisu zadeve nahajajo pod št. 3062-1/2021-[REDACTED], 3062-1/2021-[REDACTED] in 3062-1/2021-[REDACTED].

⁴² Dokumenta št. 3062-1/2021-131 in 3062-1/2021-152. Odgovora podjetja ZEOS se v spisu zadeve nahajata pod št. 3062-1/2021-[REDACTED] in 3062-1/2021-[REDACTED].

⁴³ Dokumenta št. 3062-1/2021-118 in 3062-1/2021-151. Odgovora podjetja SVEKO se v spisu zadeve nahajata pod št. 3062-1/2021-[REDACTED] in 3062-1/2021-[REDACTED].

⁴⁴ Dokument št. 3062-1/2021-44. Odgovor podjetja EKO PLASTKOM se v spisu zadeve nahaja pod št. 3062-1/2021-[REDACTED].

⁴⁵ Dokument št. 3062-1/2021-45. Odgovor podjetja NAVODNIK se v spisu zadeve nahaja pod št. 3062-1/2021-[REDACTED].

⁴⁶ Dokumenta št. 3062-1/2021-82 in 3062-1/2021-90 Odgovora AJPES se v spisu zadeve nahajata pod št. 3062-1/2021-83 in 3062-1/2021-92).

⁴⁷ Dokumenti št. 3062-1/2021-87, 3062-1/2021-93, 3062-1/2021-99, 3062-1/2021-104, 3062-1/2021-107 in 3062-1/2021-108.

⁴⁸ Dokument št. 3062-1/2021-117.

⁴⁹ Uradni zaznamek, glej dokument št. 3062-1/2021-120.

tudi popis spisa. V spisu je pooblaščenec označil dokumente, katerih kopijo želi. Dogovorjeno je bilo, da mu jih Agencija posreduje na CD nosilcu prek pošte, kar je Agencija storila 29. 10. 2022.⁵⁰

19. Agencija se je s predstavniki podjetja PLASTKOM sestala na sestanku 8. 5. 2023. Predstavniki Agencije so predstavnikom podjetja PLASTKOM predstavili ključne informacije, ki so razvidne iz zbranega gradiva, in nadaljnji potek postopka.⁵¹
20. Agencija je 8. 5. 2023 izdala sklep o širitvi postopka, ki je bil podjetju PLASTKOM vročen 10. 5. 2023.⁵² Izvleček sklepa je bil objavljen na spletni strani Agencije.
21. Podjetje PLASTKOM je 19. 5. 2023 posredovalo Agenciji dopis, s katerim je izrazilo svojo pripravljenost podati zaveze, ki bi odpravile stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve ZPOmK-1.⁵³ Ker v njem ni bilo nikakršnih vsebinskih predlogov zavez, ga je Agencija pozvala, naj, če namerava predlagati zaveze, te čim prej predloži.⁵⁴
22. Agencija je na zahtevo podjetja PLASTKOM slednjemu posredovala dokumente v zadevi od zaporedne spisne št. 119 dalje, pri čemer ni posredovala dokumentov, ki jih je prejela od podjetja PLASTKOM samega oziroma je bilo podjetje PLASTKOM naslovnik dokumentov, kakor tudi ne dokumentov, ki vključujejo zaupne podatke drugih podjetij, in glede katerih Agencija v spisu ni imela nezaupnih različic. Agencija je posredovala tudi popis spisa.⁵⁵
23. Podjetje PLASTKOM je 5. 9. 2023 v skladu s 63. členom ZPOmK-2 predložilo Agenciji predlog zavez.⁵⁶ V povezavi s predložitvijo zavez so se predstavniki podjetja PLASTKOM z Agencijo tudi posvetovali glede posameznih predlogov zavez.⁵⁷
24. Agencija je z zvezi s posredovanimi predlogi zavez izvedla tržni test in predloge zavez 21. 9. 2023 objavila na svoji spletni strani ter o tem obvestila udeležence na trgu z namenom, da pridobi odziv javnosti na predložene predloge zavez. V okviru tržnega testa, ki je trajal med 21. 9. 2023 in 4. 10. 2023, je Agencija prejela tri odzive.
25. Podjetje PLASTKOM je po izvedbi tržnega testa posredovalo nekoliko spremenjene zaveze, s katerimi je vključilo v besedilo zavez dodatne pojme, razširilo zavezo o nediskriminaciji tudi na dodelitev terminov za dostavo ter se izrecno zavezalo, da predlaganih zavez ne bo izigravalo oziroma obšlo na drug način.⁵⁸
26. Agencija je o besedilu predloga zavez ter izvedenem tržnem testu obvestila senat, ki je v skladu s prvim odstavkom 31. člena ZPOmK-2 pristojen za sprejemanje odločitev v posamičnih zadevah.⁵⁹
27. Agencija je skladno z določbo 11(4) Uredbe 1/2003⁶⁰ Evropsko komisijo obvestila o nameravani izdaji predmetne odločbe o zavezah.⁶¹

⁵⁰ Dokument št. 3062-1/2021-121.

⁵¹ Uradni zaznamek o sestanku, glej dokument št. 3062-1/2021-173.

⁵² Dokument št. 3062-1/2021-158.

⁵³ Dokument št. 3062-1/2021-166.

⁵⁴ Dokument št. 3062-1/2021-170.

⁵⁵ Dokument št. 3062-1/2021-172.

⁵⁶ Dokument št. 3060-1/2021-181.

⁵⁷ Dokumenti št. 3060-1/2021-178, 3060-1/2021-182 in 3060-1/2021-185.

⁵⁸ Dokument št. 3062-1/2021-194.

⁵⁹ Dokument št. 3062-1/2021-195.

⁶⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanjtu pravil konkurence iz členov 81 in 82, Uradni list L 001, 04/01/2003 str. 0001 – 0025; v nadaljevanju: Uredba 1/2003.

⁶¹ Dokument št. 3062-1/2021-196.

IV. DEJANSKI IN PRAVNI OKVIR POSTOPKA

28. Verjetnost kršitve izhaja iz spodaj navedenih dejstev in dokazov oziroma iz opisa dejanskega stanja. Pojasnjena pa je tudi v nadaljevanju te odločbe.

IV.1 Regulatorni okvir ravnanja z ONS

29. Postopek ravnanja z ONS je bil v obdobju od 2016 do 3. 5. 2019 urejen z Uredbo o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami⁶² (v nadaljevanju: Uredba), ki pri poročanju zbiralcev ONS ni zahtevala delitve podatkov na parafinske in elektronske nagrobne sveče. Od 4. 5. 2019 je postopek ravnanja z ONS urejen z Uredbo o odpadnih nagrobnih svečah⁶³ (v nadaljevanju: Uredba o ONS). Obe navedeni uredbi določata pravila ravnanja z ONS, da se zagotovi njihovo ločeno zbiranje od drugih komunalnih odpadkov, vključno z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov, ter njihovo recikliranje in drugi načini obdelave.

30. ONS so komunalni odpadki, ki so se po prej veljavni Uredbi uvrščali med odpadno embalažo s številko 15 01 06 iz klasifikacijskega seznama odpadkov,⁶⁴ po sedaj veljavni Uredbi o ONS pa so to komunalni odpadki s številko odpadka 20 02 03 s seznama odpadkov.⁶⁵ Uredba definira elektronske nagrobne sveče kot nagrobne sveče, sestavljene iz kovin, plastike, stekla ali drugih materialov ter iz baterije in elektronskega vezja, prav tako so elektronske nagrobne sveče tudi nagrobne sveče, ki imajo fotonapetostne celice.⁶⁶ Parafinske nagrobne sveče pa so nagrobne sveče iz kovin in plastike ali stekla, ki svetlobo ustvarijo z gorenjem vložka (parafin, vosek, olje ipd.).⁶⁷

31. Glede vprašanj z zvezi z zbiranjem, predelavo in odstranjevanjem ONS ter v zvezi s splošnimi pogoji ravnanja z ONS, ki niso posebej urejena z Uredbo oziroma z Uredbo o ONS, se uporablja Uredba o odpadkih.⁶⁸ Ravnanje z ONS ureja tudi Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže,⁶⁹ ki se uporablja tudi za obračunavanje okoljske dajatve ob dajanju nagrobnih sveč v promet. Za namene uporabe te uredbe k embalaži sodijo tudi sestavnici deli nagrobnih sveč, ki so izdelani iz kovin in plastike ali stekla, nagrobnna sveča pa se šteje za embalirano blago (glej 1. točko prvega odst. 3. člena).

32. Za vse nagrobne sveče, ki nastajajo v Republiki Sloveniji (RS), morajo proizvajalci sveč na svoje stroške zagotoviti zbiranje od izvajalcev javne službe zbiranja in upravljalcev pokopališč ter za vse zbrane ONS na svoje stroške zagotoviti predelavo. Navedeno obveznost morajo izpolniti v deležu, ki je enak masnemu deležu vseh njihovih nagrobnih sveč, danih v promet v RS, glede na vse nagrobne sveče, ki so bile dane v promet v RS v posameznem obdobju. Proizvajalci sveč lahko to obveznost izpolnjujejo samostojno ali skupaj z drugimi proizvajalci sveč tako, da pristopijo k skupnemu načrtu ravnanja z ONS (v nadaljevanju: skupni načrt), s katerim nosilec izvajanja skupnega načrta (v nadaljevanju poimenovan krajše tudi nosilec sheme) v njihovem imenu zagotavlja izpolnjevanje obveznosti. Proizvajalec sveč pristopi k izvajanju skupnega načrta tako, da z nosilcem skupnega načrta sklene pogodbo, s katero ga pooblasti za izpolnjevanje svoje obveznosti v

⁶² Uradni list RS, št. 78/08, 84/18-ZIURKOE in 25/19.

⁶³ Uradni list RS, št. 25/19.

⁶⁴ Glej 1. točko 3. člena Uredbe.

⁶⁵ Glej 5. točko 3. člena Uredbe o ONS.

⁶⁶ Glej 2. točko 3. člena Uredbe o ONS.

⁶⁷ Glej 6. točko 3. člena Uredbe o ONS.

⁶⁸ Uredba o odpadkih, Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20, 44/22 – ZVO-2 in 77/22.

⁶⁹ Uradni list RS, št. 32/06, 65/06, 78/08, 19/10, 68/17, 82/18 in 44/22 – ZVO-2.

okviru skupnega načrta, in določi obseg izvajanja obveznosti v njegovem imenu. Proizvajalec sveč je lahko hkrati vključen le v en skupni načrt.⁷⁰

33. V Republiki Sloveniji so vsi proizvajalci, pridobitelji in uvozniki sveč pristopili k izvajanju razširjene proizvajalčeve odgovornosti tako, da so z enim od štirih nosilcev skupnega načrta (PRONS, INTERSEROH, SVEKO ali ZEOS) sklenili pogodbo, s katero so nosilca skupnega načrta pooblastili, da v njihovem imenu izpolnjuje obveznosti iz 10. člena Uredbe o ONS.
34. Uredba o ONS v 19. členu ureja prevzem ONS od izvajalca javne službe. Nosilci načrta morajo zagotoviti redno prevzemanje vseh ONS od vseh izvajalcev javnih služb zbiranja in upravljalcev pokopališč, tako da jih prevzamejo najmanj enkrat mesečno, ob prejemu obvestila iz petega odstavka 5. člena⁷¹ ali četrtega odstavka 6. člena⁷² Uredbe o ONS pa v treh delovnih dneh po prejemu obvestila.
35. Če ravnanje z ONS zagotavlja več nosilcev načrta ali več nosilcev skupnega načrta, deleže prevzemanja ONS določi vlada s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije:
 - do 30. junija tekočega koledarskega leta deleže prevzemanja ONS v tekočem letu in do 30. junija prihodnjega leta,
 - do 31. marca tekočega koledarskega leta na podlagi podatkov za obdobje od 1. januarja do 31. decembra preteklega koledarskega leta.
36. Če nosilec skupnega načrta ne doseže svojega deleža za izpolnitve celoletne obveznosti za preteklo koledarsko leto, določenem v sklepu vlade, se do 30. junija dogovori za finančno izravnavo obveznosti z drugim nosilcem skupnega načrta, ki je prevzel več ONS, kot je znašala njegova celoletna obveznost. Če se ne dogovori, se šteje, da ni zagotovil ravnanja z ONS v skladu z zahtevami Uredbe o ONS.

IV.2 Postopek predelave ONS

37. Uredba o ONS v tretjem odstavku 8. člena določa, da je treba ONS predelati na način, da se jih razstavi na posamezne materiale, ki sestavljajo nagrobnno svečo, v nadaljevanju pa se te materiale reciklira ali predela tako, da so doseženi najmanj okoljski cilji, ki jih določa ta uredba.
38. Glavna razlika v predelavi med e-ONS in p-ONS je predvsem v tem, da je postopek pri p-ONS v pretežni meri avtomatiziran, pri predelavi e-ONS pa poteka v glavnem ročno. Pri p-ONS je predelava 100% (material: vosek, plastika, železo), pri e-ONS pa je manj kot 10% izkoristek materiala. Sekundarne surovine, kot so parafin, PVC, steklo in druge, ki se jih po predelavi proda, nastajajo samo pri predelavi p-ONS.
39. Predelava v podjetju PLASTKOM poteka z uporabo strojev, [REDACTED]
[REDACTED].⁷³

⁷⁰ Glej 10. do 13. člen Uredbe o odpadnih nagrobnih svečah.

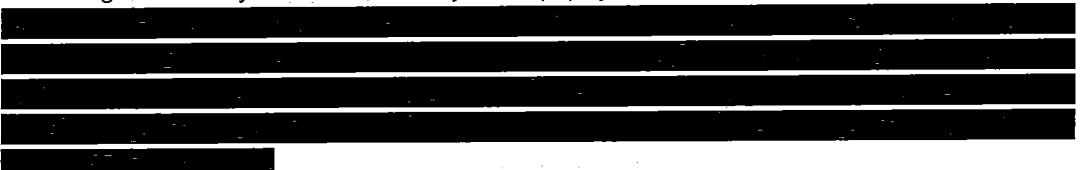
⁷¹ Peti odstavek 5. člena Uredbe o ONS določa, da v primeru, če količina začasno skladiščenih odpadnih nagrobnih sveč presega 80 odstotkov količine odpadnih nagrobnih sveč, ki jih upravljavec pokopališča lahko hkrati začasno skladišči glede na zmogljivost, mora o tem v treh delovnih dneh pisno ali elektronsko obvestiti nosilca načrta ali nosilca skupnega načrta in pristojnega inšpektorja.

⁷² Četrti odstavek 6. člena Uredbe o ONS določa, da če količina predhodno skladiščenih odpadnih nagrobnih sveč presega 80 odstotkov količine odpadnih nagrobnih sveč, ki jih izvajalec javne službe zbiranja lahko hkrati predhodno skladišči glede na zmogljivost, mora o tem v treh delovnih dneh pisno ali elektronsko obvestiti nosilca načrta ali nosilca skupnega načrta in pristojnega inšpektorja.

⁷³ Dokument št. 3062-1/2021-9, str. 2.

40. Podjetje PLASTKOM je navedlo, da se postopek predelave ONS prične s tem, da ONS iz dvorišča, kjer so skladiščene na prostem, preselijo v delovno halo in tam na začetnem tekočem traku razvrščajo in sortirajo oziroma ločijo (ročno prebirajo) p-ONS od e-ONS ter od ostalih morebitnih odpadkov in materialov. Podjetje PLASTKOM navaja, da je bistveno, da k predelovalcu dostavljene ONS niso ločene na p-ONS in e-ONS. Zato je to prva obremenitev za predelovalca, ki mora v nadaljevanju poskrbeti za ločitev posameznih delov ONS in izločitev vseh nečistoč in drugih delov, ki jih mora nato naprej prepustiti pooblaščenemu prevzemniku oz. predati podjetjem, ki razpolagajo z ustreznimi dovoljenji za posamezno frakcijo.⁷⁴

41. Agencija je opravila ogled postopka predelave ONS.⁷⁵ Ugotovljeno je bilo, da se pri prihodu ONS s kamionom najprej stehta kamion s svečami, nato se sveče preložijo na začasno skladišče, ob odhodu pa se stehta prazen kamion. Razliko med prvim in drugim tehtanjem predstavlja količina ONS v kg. Ob tehtanju ni znano, koliko je med pripeljanimi svečami p-ONS in koliko e-ONS.

42. Delo poteka v 3 izmenah tako, da v prvi izmeni dela 7 zaposlenih, v drugi izmeni 5 zaposlenih in v tretji izmeni 3 zaposleni. V nočni izmeni se predelujejo le p-ONS. Pri predelavi e-ONS sta v vsaki posamezni izmeni potrebni 2 osebi, pri čemer mora tretja (dodatna) oseba e-ONS dostavljati od sortirnega traku do razstavljanja ter nato odvažati razstavljene dele. Pri predelavi se pojavljajo težave, če so ONS stisnjene in pomešane z ostalimi vrstami odpadkov, saj predelava stisnjениh sveč pomeni podaljšan čas predelave ter večje stroške. Zmožnost trgalca je 1 tono p-ONS na uro, vendar delavci pri sortiranju pred strojno obdelavo ne morejo fizično tako hitro sortirati različnih vrst ONS (ločiti p-ONS od e-ONS in ostalih vrst sveč).

IV.3 Prijave kršitev in navedbe nosilcev shem

43. Prijavitelja sta navajala,⁷⁶ da čeprav sta imela sklenjene veljavne pogodbe o predelavi ONS s podjetjem PLASTKOM, slednje ni že leto prevzemati ONS, ki sta jih že lela dostaviti, dokler ne bi podpisala novih pogodb oziroma aneksov k pogodbam. Nove cene, ki jih je podjetje PLASTKOM predlagalo, pa so bile zelo visoke in po mnenju prijaviteljev prekomerne. Pogodbe so vključevale tudi klavzule, da morajo sheme dostaviti podjetju vse zbrane količine ONS, s čimer naj bi sheme vezalo nase, če bi se pojavil nov ponudnik. Zaradi tega, ker podjetje PLASTKOM shemam ni dalo terminov za prevzem ONS, jih sheme niso prevzemale pri izvajalcih javnih služb zbiranja in pokopališčih, zaradi česar pa so pristojni inšpektorji zoper njih uvajali postopke in jim je kot skrajni ukrep grozil tudi izbris iz evidence skupnih načrtov.⁷⁷

44. Tovrstno ravnanje podjetja PLASTKOM sta potrdili tudi drugi dve shemi. Eden izmed nosilcev shem navaja,⁷⁸ da je dvig cene predelave e-ONS na načelni ravni podprt, ker je predelava e-ONS bistveno dražja, vendar poudarja, da ni imel ne vpliva ne pogajalskih možnosti pri oblikovanju cene predelave zaradi monopolnega položaja podjetja PLASTKOM. Glede pogajanj o novi pogodbi leta 2020 podjetje trdi, da ni imelo možnosti pogajanj, saj da naj bi mu bilo zgolj sporočeno, da lahko nadaljuje z odvozi le, če sprejme

⁷⁴ Dokument št. 3062-1/2021-9.

⁷⁵ Zapisnik o ogledu št. 3062-1/2021-117 z dne 11. 10. 2022.

⁷⁶ Glej dokumente št. 3062-1/2021-1, 3062-1/2021-4, 3062-1/2021-5, 3062-1/2021-12, 3062-1/2021-39, 3062-1/2021-40.

⁷⁷ Dokumenti št. 3062-1/2021-5, 3062-1/2021-12.

⁷⁸ Dokument št. 3062-1/2021-24.

nove pogoje. Drugi izmed nosilcev shem pa trdi, da so bili vsi novi pogoji, ki so bili poslani s strani podjetja PLASTKOM v letu 2020, zanj nesprejemljivi.⁷⁹ Zahtevo podjetja PLASTKOM, da bi se shema zavezala, da mu dostavi vso količino ONS, ki je bila dana na trg, kar bi pomenilo, da bi bilo podjetje pogodbeno vezano na podjetje PLASTKOM, je shemi uspelo s pogajanjem izključiti. Čeprav naj bi bila cena predelave e-ONS bistveno previsoka, jo je bilo primorano sprejeti, saj bi v nasprotnem primeru prišlo do zanj težkih posledic. Tudi proti temu nosilcu sheme so bili uvedeni postopki pristojnega inšpektorata zaradi neodvoza ONS, ki so se kopičile na pokopališčih in pri komunalnih podjetjih.

IV.4 Navedbe podjetja PLASTKOM

45. Po navedbah podjetja PLASTKOM naj bi se razmere na trgu ravnanja z ONS bistveno spremembe. Spremembe so nastopile v pravnem smislu, ko je bila 18. 4. 2019 sprejeta Uredba, ki naj bi na novo uredila pravila ravnanja z ONS. Z njo so ONS opredeljene kot komunalni odpadek s številko odpadka 20 02 03, predpisano je ločevanje p-ONS in e-ONS ter v zvezi s tem predpisovanje različnih obveznosti za posameznega deležnika v verigi ravnanja z ONS, zlasti ločeno zbiranje, poročanje in obdelava različnih ONS.
46. Spremembe v dejanskem smislu naj bi nastale s spremembou strukture ONS in posledično stroškov njihove predelave. V preteklosti naj bi pretežni del ONS predstavljal p-ONS, delež e-ONS pa naj bi bil po navedbah podjetja PLASTKOM zanemarljivo majhen. V zadnjem času pa naj bi se delež e-ONS zelo povečal, s čimer naj bi se povečali tudi stroški ravnanja z ONS. Posledično naj bi bila dotedanja enotna cena predelave ONS bistveno prenizka in naj ne bi pokrila stroškov predelave. Poleg tega podjetje PLASTKOM navaja, da naj bi v letu 2017 sklenilo pogodbo s še enim nosilcem skupnega načrta, s čimer naj bi se povečale količine in potreba po povečanju proizvodnje, zato naj bi moralo izvesti določene investicije. Podjetje PLASTKOM tudi še poudarja, da sta k njemu kot predelovalcu dostavljena oba tipa ONS skupaj, ki nista ločena na p-ONS in e-ONS. Stroške razvrščanja tako nosi predelovalec.
47. Podjetje PLASTKOM trdi, da naj bi se z leti povečevale vse stroškovne postavke v skupnih stroških obdelave in predelave ONS zaradi povišanja cen v družbi in na trgu. Navaja, da enotna cena za obe vrsti ONS naj ne bi več pokrila stroškov obdelave in predelave ONS.
48. Podjetje PLASTKOM tudi navaja, da naj bi ga nosilci shem pozvali, naj predlaga nove pogodbe oziroma anekse. Njihov predlog naj bi bil osnova za nadaljnje pogajanje, nikakor pa ni bil podan v smeri enostranskega določanja pogojev sodelovanja.

IV.5 Pogodbena razmerja med podjetjem PLASTKOM in nosilci shem

49. Na podlagi navedb in posredovanih dokumentov s strani nosilcev shem je mogoče ovreči navedbo podjetja PLASTKOM, da so ga slednji pozvali, da predlaga nove anekse in pogodbe. Razvidno je, da je podjetje PLASTKOM pošiljalo že podpisane pogodbe oziroma anekse in jih tudi želelo čim prej skleniti pod novimi pogoji, nosilci shem pa so želeli poslovati po dotedanjih pogodbah.
50. Očitno je tudi, da so imeli v obdobju, za katerega so prijavitelji navajali, da prihaja do zahteve po prekomernih cenah in obstoju različnih pogojev za posamezne nosilce shem, nosilci shem različne pogodbene pogoje, kar se tiče cene predelave ONS.

⁷⁹ Dokument št. 3062-1/2021-23.

Tabela 1: Pogodbeno dogovorjene cene predelave iz predloženih pogodb

	PRONS	SVEKO	INTERSEROH	ZEOS
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
*	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Dokumenti št. 3062-1/2021-1, št. 3062-1/2021-2, št. 3062-1/2021-23, št. 3062-1/2021-24, št. 3062-1/2021-101, št. 3062-1/2021-102, št. 3062-1/2021-103, št. 3062-1/2021-142, št. 3062-1/2021-160, št. 3062-1/2021-161.

IV.6 Nagrobne sveče, dane v promet po letih

51. Nosiči shem morajo ARSO vsako leto predložiti letno poročilo o ravnanju z ONS, ki vsebuje tudi podatek o masi nagrobnih sveč, danih v promet v posameznem koledarskem letu, ter podatke o zbranih ONS v okviru sheme.⁸⁰ V naslednjih tabelah so tako predstavljeni podatki o masi nagrobnih sveč, danih v promet, po posameznih letih za posamezne sheme.

Tabela 2: Masa nagrobnih sveč. danih v promet v kg v letu 2019

Podjetje	parafinske v kg	elektronske v kg
PRONS	2.138.128	76.473
SVEKO	1.828.367	19.969
INTERSEROH	540.463	69.366
ZEOS	328.924	134.384
Skupaj	4.835.882	300.192

Vir: dokumenta št. 3062-1/2021-21 in št. 3062-1/2021-99 ter preračun Agencije.

⁸⁰ Podatki o količinah sveč, danih v določenem obdobju na trg, so razvidni tudi iz obrazložitev sklepov vlade.

Tabela 3: Masa nagrobnih sveč, danih v promet v kg v letu 2020

Podjetje	parafinske v kg	elektronske v kg
PRONS	1.808.481	101.688
SVEKO	1.417.859	17.685
INTERSEROH	457.623	71.904
ZEOS	179.323	109.050
Skupaj	3.863.286	300.327

Vir: dokumenta št. 3062-1/2021-21 in št. 3062-1/2021-99 ter preračun Agencije.

Tabela 4: Masa nagrobnih sveč, danih v promet v kg v letu 2021

Podjetje	parafinske v kg	elektronske v kg
PRONS	1.883.453	74.284
SVEKO	1.355.682	10.756
INTERSEROH	509.517	66.515
ZEOS	134.937	142.223
Skupaj	3.883.589	293.778

Vir: dokumenta št. 3062-1/2021-21 in št. 3062-1/2021-99 ter preračun Agencije.

Tabela 5: Masa nagrobnih sveč, danih v promet v kg v letu 2022

Podjetje	parafinske v kg	elektronske v kg
PRONS	1.827.756,90	97.911,73
SVEKO	1.070.473,21	8.186,79
INTERZERO	511.493,18	66.223,16
ZEOS	251.624,58	159.174,26
Skupaj	3.661.347,87	331.495,94

Vir: Vladno gradivo: Predlog sklepa o izpolnitvi celoletne obveznosti ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami za koledarsko leto 2022, dostopno na spletni strani <https://www.gov.si/drzavni-organji/vlada/seje-vlade/gradiva-v-obravnavi/show/10195> dne 6. 6. 2023.

52. Iz navedenih podatkov je razvidno, da je bila masa parafinskih nagrobnih sveč, danih v promet v letih 2019-2022, najvišja v letu 2019 (4.835.885 kg), nato se je v letu 2020 znižala za 972.596 kg na 3.863.286 kg ter v letu 2021 narasla za 20.304 kg. V letu 2022 pa je bila celo najnižja, »le« 3.661.347,87 kg. Vsi nosilci shem so imeli v obdobju 2019 - 2022 v svojih shemah tudi elektronske nagrobne sveče, pri tem pa je imela shema SVEKO v vseh teh letih najnižji delež elektronskih nagrobnih sveč, ki so bile dane v promet.
53. Podatek o masi elektronskih nagrobnih sveč, danih v promet, je znan le od leta 2019 dalje, saj Uredba pred tem ni zahtevala delitve podatkov na parafinske in elektronske nagrobne sveče.⁸¹ Masa elektronskih nagrobnih sveč, danih v promet v letih 2019 - 2022, je bila najvišja v letu 2022, ko je znašala 331.495,94 kg. V letu 2021 pa je bila masa elektronskih nagrobnih sveč, danih v promet, najnižja, in sicer 293.778 kg.
54. Delež parafinskih nagrobnih sveč v skupni masi nagrobnih sveč, danih v promet, je v letih 2020 in 2021 upadel v primerjavi z letom 2019, medtem ko je bil delež elektronskih nagrobnih sveč, ki so bile dane v promet v posameznem koledarskem letu, najnižji v letu 2019 (5,84 %), nato je v letu 2020 narasel na 7,21 %, se nato v letu 2021 znižal na 7,03 %, leta 2022 pa je zopet nekoliko narasel na 8,30 %. Razlika v količini e-ONS, danih na trg, med letoma 2022 in 2019, znaša 31.303,94 kg.

⁸¹ Glej odgovor na vprašanje 5 v dokumentu št. 3062-1/2021-21.

IV.7 Ocena količin ONS glede na količine nagrobnih sveč, danih v promet

55. Iz navedb podjetja PLASTKOM⁸² in ARSO⁸³ izhaja, da se količina oziroma teža elektronskih nagrobnih sveč z uporabo ne spreminja in je faktor preračuna teže ONS iz nagrobnih sveč, danih v promet, enak 1. Pri parafinskih svečah pa se z uporabo oziroma gorenjem teža spreminja in je faktor preračuna teže 0,35 (19. člen Uredbe o ONS), saj okoli 65 % mase nagrobne sveče predstavlja vosek, ki zgori ob uporabi nagrobne sveče. Iz naslednjih tabel je razviden izračun teže ONS iz količine nagrobnih sveč, danih na trg v posameznem letu, ter razmerje med e-ONS in p-ONS.

Tabela 6: Ocena količin ONS v kg glede na količino v promet danih nagrobnih sveč (upoštevaje zmanjšanje teže za pogoreli vložek) za leti 2019 in 2020

Nosilec sheme	leto 2019		leto 2020	
	parafinske	elektronske	parafinske	elektronske
PRONS	748.345	76.473	632.968	101.688
SVEKO	639.928	19.969	496.251	17.685
INTERSEROH	189.162	69.366	160.168	71.904
ZEOS	115.123	134.384	62.763	109.050
Skupaj	1.692.558,70	300.192,00⁸⁴	1.352.149,96	300.326,97
skupaj e-ONS in p-ONS	1.992.750,70		1.652.476,93	
% p-ONS	84,9358%		81,8256%	
% e-ONS	15,0642%		18,1744%	

Vir: preračun Agencije na podlagi dokumenta št. 3062-1/2021-21 iz količine nagrobnih sveč, danih v promet. Pri e-ONS je faktor preračuna 1, pri p-ONS je faktor 0,35 (dokument št. 3062-1/2021-126, str. 3.)

Tabela 7: Ocena količine ONS v kg glede na količino v promet danih nagrobnih sveč (upoštevaje zmanjšanja teže za pogoreli vložek) za leti 2021 in 2022

Nosilec sheme	leto 2021		leto 2022	
	parafinske	elektronske	parafinske	elektronske
PRONS	659.209	74.284	639.715	97.911,73
SVEKO	474.489	10.756	374.666	8.186,79
INTERSEROH	178.331	66.515	179.023	66.223,16
ZEOS	47.228	142.223	88.069	159.174,26
Skupaj	1.359.256,29	293.777,54	1.281.471,75	331.495,94
skupaj e-ONS in p-ONS	1.653.033,83		1.612.967,69	
% p-ONS	82,2280%		79,4481%	
% e-ONS	17,7720%		20,5519%	

Vir: preračun Agencije na podlagi dokumenta št. 3062-1/2021-21 in Predloga sklepa o izpolnitvi celoletne obveznosti ravnjanja z odpadnimi nagrobnimi svečami za koledarsko leto 2022 iz količine nagrobnih sveč, danih v promet. Pri e-ONS je faktor preračuna 1, pri p-ONS je faktor 0,35 (glej tudi dokument št. 3062-1/2021-126, str. 3.)

56. Iz navedenega izračuna je razvidno, da so nagrobne sveče, ki so bile dane na trg v posameznem letu, povzročile naslednjo količino odpadkov oziroma ONS:

- v letu 2019: 1.992.750,70 kg ONS in od tega 1.692.558,70 kg p-ONS ter 300.192,00 kg e-ONS,
- v letu 2020: 1.652.476,93 ONS in od tega 1.352.149,96 kg p-ONS ter 300.326,97 kg e-ONS,
- v letu 2021: 1.653.033,83 kg ONS in od tega 1.359.256,29 kg p-ONS ter 293.777,54 kg e-ONS ter

⁸² Glej dokument št. 3062-1/2021-126, str. 3, zadnji odst.

⁸³ Glej dokument št. 3062-1/2021-108, odgovor na vprašanje št. 2.

⁸⁴ Podatki iz obrazložitve sklepa vlade za leto 2019 odstopajo od podatkov, ki jih je Agencija prejela od ARSO-a. Agencija je upoštevala podatke ARSO.

- d) v letu 2022: 1.612.967,69 kg ONS in od tega 1.281.471,75 kg p-ONS ter 331.495,94 kg e-ONS.
57. Navedena količina odpadkov oziroma ONS, ki bi jih glede na količino sveč, danih v promet v RS, odpadlo na proizvajalce, pa ni enaka količini pobranih in predelanih ONS v istem obdobju. Ker se pri zbiranju in dovozih ONS ne sortirajo in tehtajo, Agencija ni mogla pridobiti podatkov, koliko je bilo pripeljanih in predelanih ONS ločeno za p-ONS in e-ONS. Zato je Agencija izračunala delež p-ONS in e-ONS v celotni masi pripeljanih in predelanih ONS za posamezno leto in potem še razmerje med p-ONS in e-ONS v posameznem skupnem načrtu. Na podlagi teh deležev je glede na zaračunane količine predelave ONS lahko ocenila, koliko je bilo p-ONS in e-ONS med pobranimi in predelanimi ONS v posameznem obdobju.
58. Iz količin nagrobnih sveč, danih v promet, je Agencija v zgornjih tabelah izračunala količino oziroma maso ONS, saj se masa parafinskih nagrobnih sveč z gorenjem vložka (parafina, voska) zmanjša za 65 %. Na ta način je ugotovila, da so npr. v letu 2021 prodane nagrobne sveče ustvarile skupno 1.653.033,83 kg ONS, od tega so 82,23 % predstavljale p-ONS, 17,77 % pa e-ONS.
59. Med posameznimi shemami so velike razlike med količinami na trg danih elektronskih nagrobnih sveč in parafinskih nagrobnih sveč, zato se tudi deleži oziroma razmerja med p-ONS in e-ONS v okviru posamezne sheme razlikujejo. Tako je npr. shema ZEOS v letu 2021 na trg dala 142.223 kg elektronskih nagrobnih sveč, ki so ustvarile prav tolikšno količino odpadkov (142.223 kg), v istem obdobju pa je dala na trg 134.937 kg parafinskih nagrobnih sveč, ki so ustvarile 47.228 kg p-ONS (teža parafinskih sveč zmanjšana za 65 %). To pomeni, da je imela shema ZEOS v letu 2021 naslednje deleže posamezne vrste ONS: 75,07 % e-ONS in 24,93 % p-ONS. V istem obdobju, to je letu 2021, pa so npr. proizvajalci iz sheme SVEKO dali v promet samo 10.756 kg elektronskih nagrobnih sveč, ki so ustvarile prav tolikšno količino odpadkov, medtem ko je v istem obdobju shema SVEKO dala v promet 1.355.682 kg parafinskih nagrobnih sveč, ki so ustvarile 474.489 kg p-ONS. Iz naslednje tabele so razvidni deleži p-ONS in e-ONS za nosilce posameznih shem za obdobje 2019-2022.

Tabela 8: Izračun deleža p-ONS in e-ONS za nosilce shem

Nosilec sheme	Leto 2019		Leto 2020		Leto 2021		Leto 2022	
	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS
Prons	90,73%	9,27%	86,16%	13,84%	89,87%	10,13%	86,73%	13,27%
Sveko	96,97%	3,03%	96,56%	3,44%	97,78%	2,22%	97,86%	2,14%
Interseroh	73,17%	26,83%	69,02%	30,98%	72,83%	27,17%	73,00%	27,00%
Zeos	46,14%	53,86%	36,53%	63,47%	24,93%	75,07%	35,62%	64,38%

Vir: preračun Agencije na podlagi podatkov v predhodnih dveh tabelah.

60. Iz navedenega je razvidno, da med ONS, ki so nastale iz nagrobnih sveč, danih v promet v okviru sheme ZEOS, prevladujejo e-ONS, ki v letu 2021 predstavljajo kar 75,07 %. Pri ostalih shemah je delež e-ONS precej nižji, in sicer v letu 2021 pri shemi INTERSEROH 27,17 %, pri shemi PRONS 10,13 % in pri shemi SVEKO 2,22 %.

IV.8 Zaračunane cene predelave

61. Agencija je pregledala izdane račune podjetja PLASTKOM. V letu 2019 je podjetje zaračunavalo predelavo vseh ONS (p-ONS in e-ONS) skupaj. Cene predelave ONS, ki jih je zaračunavalo nosilcem shem, so se razlikovale po posameznih shemah.

IV.8.1 Zaračunane cene predelave v letu 2019

62

Tabela 9: Zaračunane cene predelave ONS v letu 2019

Shema	Cena predelave v EUR za kg	Vrednost dobropisov v EUR	Povprečna cena ONS v EUR na kg z upoštevanjem dobropisov
PRONS*			
SVEKO**			
INTERSEROH			
ZEOS			
Skupaj povprečno			

Vir: dokumenta št. 3062-1/2021-77 in 3062-1/2021-78.

IV.8.2 Zaračunane cene predelave v letu 2020

63. Tudi v letu 2020 je podjetje PLASTKOM nosilcem shem zaračunavalo predelavo ONS skupaj po enotnih cenah za p-ONS in e-ONS, Cene predelave ONS, ki jih je zaračunavalo nosilcem shem, so se razlikovale po posameznih shemah.

Tabela 10: Zaračunane cene predelave ONS in e-ONS v letu 2020

Šema	Cena predelave ONS v EUR za kg	Vrednost dobropisov v EUR	Povprečna cena pred. ONS v EUR/kg z upoš. dobropisov	Cena predelave e-ONS v EUR/kg
PRONS				
SVEKO*				
INTERSEROH				
ZEOS				
MOP				
Skupaj povprečje				

Vir: dokumenta št. 3062-1/2021-74 in 3062-1/2021-76.

64. Iz izdanih računov v letu 2020 in podatkov v zgornji tabeli je razvidno, da je podjetje PLASTKOM zaračunavalo predelavo ONS nosilcem shem (in Ministrstvu za okolje in prostor – MOP⁸⁵) po različnih cenah za kg ONS. Glede na izdane

⁸⁵ Gre za zaračunano predelavo ONS iz izvedenega javnega razpisa po interventnem zakonu.

IV.8.3 Zaračunane cene predelave v letu 2021

65. V letu 2021 je podjetje PLASTKOM shemam zaračunavalo tako predelavo ONS kot predelavo e-ONS, [REDACTED]

Tabela 11: Zaračunane cene predelave ONS in e-ONS v letu 2021

Podjetje	Cena predelave ONS v EUR za kg	Povprečna cena predelave ONS v EUR/kg	Cena predelave e-ONS v EUR/kg
PRONS*	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO**	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS***	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj povprečje			

*

Vir: dokument št. 3062-1/2021-63 in dokument št. 3062-1/2021-169.

66. Iz izdanih računov v letu 2021 in podatkov v zgornji tabeli je razvidno, da je podjetje PLASTKOM zaračunavalo predelavo ONS nosilcem skupnih načrtov po različnih cenah za kg ONS [REDACTED]

IV.8.4 Zaračunane cene predelave v letu 2022

67. V letu 2022 je podjetje PLASTKOM vsem shemam [REDACTED] poleg predelave p-ONS ločeno zaračunavalo tudi predelavo e-ONS. [REDACTED]

⁸⁶ Ponderirana cena pomeni pogodbeno ceno, ki jo je shema bila dolžna plačati za določeno količino ONS in se je določila oziroma jo je mogoče določiti z v pogodbi določenim razmerjem med p-ONS in e-ONS. Pri shemi [REDACTED]

68. Vendar pa različne cene na pripeljano enoto ONS še ne pomenijo, da je najnižja (ponderirana) ali najvišja cena odraz neenakega obravnavanja. Pomemben podatek pri primerjavi je namreč tudi razmerje med parafinskimi in elektronskimi nagrobnimi svečami, ki jih proizvajalci znotraj posameznih shem dajo na trg, in iz tega izhajajoča ocena količin p-ONS in e-ONS, za katere predelavo naj bi bila odgovorna posamezna shema. Če bi shema, ki daje na trg najmanj elektronskih sveč, plačala isto (ponderirano) ceno na enoto pripeljanih ONS kot shema, ki da na trg večino elektronskih sveč, bi to pomenilo, da prva shema plačuje več za predelavo e-ONS kot druga, saj je, kot bo razvidno v nadaljevanju odločbe, predelava p-ONS cenejša in tisti proizvajalci, ki dajejo na trg elektronske sveče, povzročajo višje stroške predelave.

Tabela 12: Zaračunane cene predelave ONS in e-ONS v letu 2022

Podjetje	Povprečna cena predelave p-ONS v EUR/kg	Cena predelave e-ONS v EUR/kg
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj povprečje	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: dokument št. 3062-1/2021-169.

V. PRESOJA RAVNANJ V VIDIKA PRAVIL VARSTVA KONKURENCE

V.1 Pristojnost Agencije

69. V skladu z 12. členom ZPOmK-2 je Agencija organ, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem in administrativnim sankcioniranjem kršitev ZPOmK-2 ter 101. in 102. člena PDEU.⁸⁷ Agencija je bila tudi v skladu z 12. členom ZPOmK-1 pristojna za nadzor nad izvajanjem zakona ter 101. in 102. člena PDEU.

V.2 Pojem podjetja

70. ZPOmK-2 v 1. točki prvega odstavka 3. člena opredeljuje pojem podjetja kot subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravnoorganizacijsko obliko in lastninsko pripadnost. Gospodarska dejavnost je vsaka dejavnost, ki se opravlja proti plačilu na trgu (2. točka 3. člena ZPOmK-2). Povsem enako je podjetje opredeljeno v 1. točki prvega odstavka 3. člena ZPOmK-1. Pojem podjetje v PDEU ni opredeljen, vendar iz

⁸⁷ Lizbonska pogodba, ki je spremenila Pogodbo o Evropski uniji (PEU) in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti (PES) (UL C 306, 17. 12. 2007), je začela veljati 1. decembra 2009 ter je Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti preimenovala v Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU). 101. člen PDEU je prejšnji 81. člen PES, medtem ko je 102. člen PDEU prejšnji 82. člen PES. V nadaljevanju povzetka relevantnih dejstev se Agencija sklicuje na 101. oziroma 102. člen PDEU, pri čemer je pri navajanju starejše prakse Evropske komisije in Sodišča Evropske unije potrebno upoštevati, da ni vsebinskih razlik med 81. členom PES in 101. členom PDEU oziroma 82. členom PES in 102. členom PDEU.

evropske sodne prakse izhaja, da pokriva katerikoli subjekt, ki se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo, ne glede na pravni status in način financiranja.⁸⁸

71. V konkretnem primeru je podjetje PLASTKOM organizirano kot gospodarska družba, in sicer kot kapitalska družba z omejeno odgovornostjo. Podjetje PLASTKOM opravlja predelavo ONS kot gospodarsko dejavnost na trgu, za katero prejema plačilo, in tako predstavlja podjetje in se zarj uporablajo določbe ZPOmK-1, ZPOmK-2 in PDEU.

V.3 Upoštevni trg

V.3.1 Upoštevni storitveni trg

72. Pri opredelitvi upoštevnih proizvodnih/storitvenih trgov so pomembni proizvodi oziroma storitve, ki so med seboj zamenljivi s strani kupcev, zato je potrebno ugotoviti, kateri proizvodi oziroma storitve na trgu tekmujejo s proizvodi/storitvami podjetja, ki naj bi imelo prevladujoči položaj. Gre za tako imenovano zamenljivost povpraševanja, ki je glavni od treh virov konkurenčnega pritiska, s katerim se sooča podjetje na trgu. Poleg zamenljivosti povpraševanja so lahko učinkovit vir konkurenčnega pritiska tudi zamenljivost ponudbe ter potencialna konkurenca.⁸⁹ Slednja vira konkurenčnega pritiska sta manj neposredna in se običajno upoštevata šele na ravni presoje prevladujočega položaja.⁹⁰ Zamenljivost ponudbe se lahko upošteva pri opredelitvi trgov v okolišinah, v katerih so njeni učinki enakovredni učinkom zamenljivosti povpraševanja glede učinkovitosti in takojšnosti. Če bi zamenljivost ponudbe zahtevala bistveno prilagoditev materialnih in nematerialnih sredstev, dodatne naložbe, strateške odločitve ali časovne zamude, se ne upošteva na stopnji opredelitve trga.⁹¹
73. ONS nastanejo po uporabi nagrobnih sveč. Obiskovalci pokopališč, kjer nastane največ ONS, jih odlagajo v posebne zabojnike na pokopališču ali ob njem, kjer jih v večini primerov prevzame izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov. Poznamo več vrst nagrobnih sveč: parafinske (tudi voščene) in elektronske. Ohišja nagrobnih sveč so lahko izdelana iz različnih materialov (PVC, polietilen, steklo). Uredba o ONS ločeno definira parafinske in elektronske nagrobne sveče. Tradicionalne parafinske (voščene) nagrobne sveče svetlobo ustvarijo z gorenjem vložka (parafin, vosek, olje ipd.).⁹²
74. Za potrebe predmetnega postopka je Agencija preučila možnosti, ali je storitveni upoštevni trg širši kot predelava ONS, vendar ni našla zadostnih in preprtičljivih argumentov za utemeljitev širše opredelitve trga. Iz 1. člena Uredbe o ONS izhaja, da se ONS ločeno zbirajo od drugih komunalnih odpadkov, vključno z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov, prav tako je posebej urejeno njihovo recikliranje in drugi načini obdelave. Tudi postopek predelave ONS se bistveno razlikuje od predelave drugih odpadkov.
75. V skladu s četrtem odstavkom 11. člena Uredbe o ONS morata imeti nosilec načrta in nosilec skupnega načrta sklenjeno pogodbo z izvajalcem obdelave ONS. Predelave ONS ne more izvajati nihče drug kot izvajalec obdelave, vključen v izvajanje (skupnega) načrta

⁸⁸ Glej npr. sodbo Splošnega sodišča T-513/93 Consiglio Nazionale degli spedizionieri Doganali v Commission (2000) ECR II-1807, para. 36.

⁸⁹ Obvestilo Komisije o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti (UL C 372, 9. 12. 1997; v nadaljevanju: Obvestilo o opredelitvi upoštevnega trga), točka 13.

⁹⁰ Obvestilo o opredelitvi upoštevnega trga, točka 14. Glej tudi M. Repas: Ekonomski pristop določanja upoštevnega trga v konkurenčnem pravu EU, LeXonomica let. II, št. 1, junij 2010, str. 38 in 42.

⁹¹ Obvestilo o opredelitvi upoštevnega trga, točki 20 in 23.

⁹² Glej Računsko sodišče: Revizijsko poročilo: Sistem ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami, št. 320-2/2017/25. Ljubljana, 217, str. 11 in 23. Dostopno na https://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/revizija/996/Svece_RSP.pdf.

obdelave ONS. Povpraševalci po storitvah predelave ONS tako ne morejo predelave ONS zagotoviti na kakšen drug način. Predelava ONS tako ni zamenljiva z drugimi storitvami, na katere bi lahko prešli proizvajalci nagrobnih sveč, in je predpisana z zakonodajo.

76. Kot je že bilo pojasnjeno, se zamenljivost ponudbe lahko upošteva pri opredelitvi trgov, ko so ponudniki ob majhnih in stalnih spremembah relativnih cen sposobni preiti na proizvodnjo in trženje upoštevnih proizvodov v kratkem času brez znatnih dodatnih stroškov ali tveganja.
77. Podjetje ██████████ je pojasnilo, da bi moralo investirati v objekte, zemljišče in potreбno opremo, če bi podjetje ponovno začelo s predelavo ONS. Novo vrednost take investicije ocenjuje v višini 2,5 - 3,0 mio EUR.⁹³
78. Postopek predelave parafinskih ONS se bistveno razlikuje od postopka predelave drugih plastičnih odpadkov.⁹⁴ Pri predelavi plastike se plastični deli, če je potrebno, najprej zmeljejo v mlevec, ki se nato predela v ekstruderju (ena od standardnih tehnologij za predelavo plastike v granulat in/ali končne (pol)izdelke). Pri parafinskih svečah pa je kot prva faza bistvena ločitev parafina od PVC. Parafin se s posebnim postopkom prečisti in stali (kot tak je primeren za ponovno uporabo), le PVC ohišja se predelajo po enakem postopku kot druga plastika (mletje, taljenje v ekstruderju in predelava v reciklat). Pri predelavi e-ONS je več ročnega dela. Zaposleni morajo v prvi fazi ročno razstaviti svečo na baterijske elemente, kovinske vložke in PVC ohišje. Izločiti morajo elektronske module, to je baterije, elektronsko vezje, ter ostale dele sveče, kot so ohišje, kovinski notranji elementi (obtežilne kovinske vzmeti, pokrovčki in podobno).⁹⁵
79. Agencija ugotavlja, da ni mogoče v kratkem času in brez znatnih stroškov pričakovati, da bi ponudniki drugih proizvodov ali storitev prešli na nudenje storitev predelave ONS. Kot je podrobneje navedeno v nadaljevanju v okviru opredelitve geografskega trga ter v okviru presoje prevladujočega položaja, obstajajo visoke vstopne ovire, ki ne bi omogočile takojšnjega vstopa drugega ponudnika. Časovno dolgotrajno je pridobivanje okoljevarstvenega dovoljenja,⁹⁶ potrebne so znatne investicije v stroje za sortiranje in mletje. V obdobju, ko je podjetje PLASTKOM relativno gledano precej dvignilo cene, se ni pojavit noben dodatni ponudnik predelave ONS, pri tem pa je ARSO podjetju ██████████ konec leta 2021 zavrnilo vlogo iz leta 2018 za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo odpadkov vključno z ONS.⁹⁷
80. Iz navedb podjetja PLASTKOM⁹⁸ in navedb ostalih udeležencev na trgu je razvidno, da se predelava p-ONS v nekaterih elementih razlikuje od predelave e-ONS. Zato je Agencija preverila, ali je treba upoštevni storitveni trg predelave ONS nadalje opredeliti ožje, ločeno na predelavo e-ONS in p-ONS.
81. Po navedbah podjetja PLASTKOM⁹⁹ je bistvena razlika med predelavo p-ONS in e-ONS v uporabljeni tehnologiji oziroma v tem, da postopku razvrščanja, sortiranja oziroma ločitve p-ONS od e-ONS (idr. morebitnih odpadkov ali materialov) sledi drugačen postopek obdelave

⁹³ Dokument št. 3062-1/2021-48.

⁹⁴ Glej navedbe podjetja ██████████, dokument št. 3062-1/2021-49.

⁹⁵ Glej odgovore pod točko e in j v dokumentu št. 3062-1/2021-49.

⁹⁶ Podjetje ██████████ je 22. 7. 2018 vložilo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo odpadkov, ki vključuje tudi predelavo ONS (sicer po starji klasifikaciji 15 01 06 in ne novi 20 02 03). ARSO je vlogo podjetja ██████████ zavrnil 4. 11. 2021.

⁹⁷ Dokument št. 3062-1/2021-21 in dokument št. 3062-1/2021-88, odločba ARSO št. 35440-32/2018-4 z dne 4. 11. 2021.

⁹⁸ Glej npr. dokument št. 3062-1/2021-9 ter navedbe podjetij ██████████.

⁹⁹ Dokument št. 3062-1/2021-9.

in predelave pri posameznih vrstah ONS. Pri predelavi p-ONS je postopek v pretežni meri avtomatiziran, pri predelavi e-ONS pa se mora skoraj ves postopek izvajati ročno in je zato delovno precej bolj intenzivna. Pri p-ONS je izkoristek predelave v surovine (vosek, plastika, železo) glede na trditve podjetja PLASTKOM skoraj 100 %. Pri e-ONS pa je tak izkoristek manjši kot 10 %, plastika, ki se uporablja pri proizvodnji e-ONS pa je med sabo različna in jo je treba ločiti pred nadaljnjo predelavo.

82. Po izvedenem postopku razvrščanja, sortiranja oziroma ločitve p-ONS od e-ONS gredo p-ONS v strojno predelavo. Magnet odstrani kovinske pokrovčke, ki so odpadna kovina in se predajo naprej posebej. Plastična ohišja parafinskih sveč se zdrobijo in zmeljejo sprva v grobo plastično maso, iz katere magnet ponovno izloči manjše kovinske delčke. Nato pa potuje zdrobljena masa v vodno kopel, kjer se ločijo frakcije parafina, plastičnih mas in nečistot. Končna, očiščena plastična frakcija se fino zmelje in skladišči v velikih vrečah. Po zbranih zadostnih količinah (20 vreč oziroma 24 ton) se končni produkt odpelje k dogovorjenemu prevzemniku. Ostanek parafina iz sveč se stopi in zmeša s čistim, kupljenim parafinom, nato se nalije v model, kjer se strdi. V takšnem stanju je na voljo dogovorjenemu prevzemniku.¹⁰⁰
83. Na drugi strani so e-ONS težje razgradljive in je za njihovo predelavo potrebna dodatna delovna sila. V podjetju PLASTKOM izvajajo predelavo tako, da e-ONS z začetnega tekočega traku preidejo v nadaljnjo obdelavo in jih s kladivom ročno razbijajo. Nato ločijo baterijski del in ohišje sveče, iz baterijskega dela odstranijo elektronske komponente (žarnice, mini sončne panele in baterijske vložke). Odpadni električni material velja za nevarni odpadek, zato ga predelovalec skladišči v velikih sodih, ki jih nato prevzame pooblaščeni prevzemnik in odpelje na nadaljnje recikliranje.¹⁰¹
84. Podjetja, ki bi se ukvarjala s predelavo, bi se lahko usmerila samo v predelavo p-ONS ali samo e-ONS, kot je npr. podjetje ██████████ izvajalo samo storitve predelave p-ONS. V tem primeru je za delovanje in zagotavljanje razširjene proizvajalčeve odgovornosti treba zagotoviti še predelavo e-ONS (in predhodno sortiranje ONS), vendar je specializacija na podlagi preteklih izkušenj očitno mogoča. Prav tako nosilci schem zaračunavajo različne višine svečarine za parafinske in elektronske nagrobne sveče, ki jih proizvajalci dajejo na trg.
85. Čeprav drži, da imajo vsi nosilci schem v svojih schemah tako elektronske kot parafinske nagrobne sveče, da povprašujejo po obeh vrstah predelave ter da se ONS nikjer ne sortirajo in so skupaj (pomešano) tudi pripeljane na predelavo k podjetju PLASTKOM, pa zgoraj navedene razlike v predelavi obeh vrst ONS kažejo na to, da bi kazalo upoštevne storitvene trge opredeliti ločeno za predelavo e-ONS in p-ONS. Ker predložene zaveze zadoščajo za odpravo domnevno spornega ravnanja, prav tako ima podjetje PLASTKOM ne glede na nadaljnjo delitev predelave ONS (prevladujoči) položaj pri predelavi obeh vrst ONS, lahko Agencija pusti definicijo nadaljnje segmentacije upoštevnega trga odprtou.¹⁰²

V.3.2 Upoštevni geografski trg

86. Upoštevni geografski trg je trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevnem proizvodnjem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno

¹⁰⁰ Dokument št. 3062-1/2021-9.

¹⁰¹ Dokument št. 3062-1/2021-9.

¹⁰² Glej prakso Komisije v zadevah AT.37966 Distrigaz, točka11, in AT.40153 E-book MFNs and related matters (Amazon), točka 48.

drugačni.¹⁰³ Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnega geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.

87. Eno izmed podjetij, ki je nosilec skupnega načrta, je glede predelave ONS izven ozemlja Republike Slovenije navedlo,¹⁰⁴ da je zaradi težav s podjetjem PLASTKOM in tveganj, ki so mu zaradi tega grozila, preverjalo možnost predelave ONS na Hrvaškem, Avstriji, na Češkem in v Nemčiji. Pri tem naj bi naletelo na pravne in dejanske ovire. Ugotovilo je, da naj bi imela zgolj Hrvaška nekatere obrate za predelavo ONS, vendar pa naj ti ne bi imeli zadostnih kapacitet oziroma komercialnega interesa po obdelavi dodatnih količin iz drugih držav. V ostalih državah naj se ONS ne bi obravnavale kot odpadek posebne kategorije iz sistema podaljšane odgovornosti proizvajalcev, zato naj ne bi poznali ločenega sistema ravnanja samo z ONS. V skladu z regulacijo teh držav naj bi bile ONS navaden mešani odpadek, ki se razstavi in obdelava po posameznih komponentah (plastika, baterije, elektronika, kovina) zato z izvozom ONS v te države nosilci skupnih načrtov ne morejo izpolniti svojih obveznosti po Uredbi o ONS.
88. Podjetje še navaja, da naj bi bilo za vsakršno čezmejno premeščanje odpadkov v drugo državo treba pridobiti soglasje Ministrstva za okolje in prostor (konkretno: Inšpektorat za okolje in prostor),¹⁰⁵ kar naj bi po eni strani trajalo kar nekaj časa, po drugi strani pa bi izvozniku povzročilo dodatne stroške. Podjetje zaključuje, da bi se bilo takšnega postopka smiseln lotiti zgolj v primeru, da bi podjetje že imelo konkretnega partnerja za obdelavo ONS v tujini.
89. Glede izvoza ONS izven Republike Slovenije tudi ostali nosilci skupnih načrtov navajajo, da ga trenutna zakonodaja ne dovoljuje oziroma bi bila potrebna predhodna obdelava ONS do nivoja polizdelka. Navajajo, da gre obenem za trenutno relativno poceni odpadne surovine, kar pomeni, da bi bila stroškovna obremenitev izdelkov zaradi tega zelo visoka.¹⁰⁶ Pri morebitnem izvozu gre tudi za ekonomsko neučinkovito možnost.¹⁰⁷ Izvoz realno ni mogoč, ker v drugih državah EU niso na voljo linije za predelavo ONS. Poudarjajo, da sveče po obstoječi zakonodaji predstavljajo odpadek, ki ga ni dovoljeno čezmejno premeščati.¹⁰⁸
90. Predstavnik ministrstva, pristojnega za okolje, je potrdil, da naj bi se nosilci skupnih načrtov obrnili tudi na predelovalca ONS na Hrvaškem, vendar do realizacije ni prišlo zaradi administrativnih ovir.¹⁰⁹
91. Glede na znatno otežen izvoz in druge visoke vstopne ovire Agencija ugotavlja, da geografska komponenta predelave p-ONS in e-ONS obsega ozemlje Republike Slovenije.

V.4 Prevladujoč položaj

92. S prevladujočim položajem podjetja na trgu je mišljen položaj, kadar lahko podjetje ali več podjetij v znatni meri ravna neodvisno od konkurentov, strank ali potrošnikov (drugi odstavek 9. člena ZPOmK-1 ter drugi odstavek 8. člena ZPOmK-2).¹¹⁰ Pri ugotavljanju

¹⁰³ Glej 8. točko prvega odstavka 3. člena ZPOmK-1 in 8. točko prvega odstavka 3. člena ZPOmK-2.

¹⁰⁴ Dokument št. 3062-1/2021-23.

¹⁰⁵ Na podlagi Uredbe o spremembah in dopolnitvah *Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organih v sestavi ministrstev* (Uradni list RS št. 25/2023) je pristojen Inšpektorat za okolje in energijo.

¹⁰⁶ Glej dokument št. 3062-1/2021-24.

¹⁰⁷ Dokument št. 3062-1/2021-101, str. 6.

¹⁰⁸ Glej dokument št. 3062-1/2021-102.

¹⁰⁹ Dokument št. 3062-1/2021-28.

¹¹⁰ V okviru prava EU je prevladujoči položaj opredeljen enako; glej Sodbo Sodišča z dne 14. februarja 1978 v zadevi United Brands Company in United Brands Continental BV proti Komisiji, 27/76, točka 65.

prevladujočega položaja upošteva Agencija zlasti tržni delež, možnosti za financiranje, pravne ali dejanske vstopne ovire, dostop do dobaviteljev ali trga in obstoječo ali potencialno konkurenco. Šteje se, da ima podjetje prevladujoč položaj, če je njegov tržni delež na upoštevnem trgu večji od 40 odstotkov.

93. Po ugotovitvah Agencije je podjetje PLASTKOM od junija 2017 edino podjetje, ki na ozemlju Republike Slovenije predeluje ONS. Pred tem je omenjeno dejavnost na trgu Republike Slovenije izvajalo tudi podjetje EKO PLASTKOM, a je 8. 6. 2017 požar uničil njegov predelovalni obrat. Od takrat na trgu ne deluje več, zaradi česar podjetje PLASTKOM ni izpostavljeno konkurenčni. Podjetje NAVODNIK je predelavo ONS opravljalo v obdobju od oktobra 2011 do decembra 2012, in sicer je predelovalo le p-ONS.¹¹¹ Podjetje [REDACTED] je bilo [REDACTED] edino, ki je v zadnjih letih vložilo vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo ONS. V zvezi s to vlogo in možnostjo vstopa podjetja [REDACTED] kot potencialnega konkurenta podjetju PLASTKOM velja tudi poudariti, da se je vloga nanašala samo [REDACTED], kar pomeni, da podjetje s takšnim okoljevarstvenim dovoljenjem ne bi moglo samostojno prevzeti vloge predelovalca v posameznem načrtu ravnanja z ONS in ne bi predstavljalo (popolnega) konkurenta podjetju PLASTKOM na trgu predelave e-ONS. Podjetje PLASTKOM ima kot edini predelovalec 100 % tržni delež tako pri predelavi p-ONS kot tudi e-ONS.
94. Za vstop na trg predelave ONS je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, ki zajema več področij okoljske zakonodaje.¹¹² ARSO je navedel, da je postopek pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja pogosto dolgorajen postopek, ki lahko traja tudi leto ali dlje.¹¹³
95. Podjetje PLASTKOM navaja, da je konkretno oceno o potrebnem času za vstop na trg težko podati, ker gre za več dejavnikov. Kar se tiče konkretno njihovega vstopa na trg, je trajalo več kot dve leti, da so pridobili vsa potrebna dovoljenja in delovna sredstva. Pri delovanju se je treba ves čas prilagajati razmeram na trgu in spremembami različnih predpisov.¹¹⁴
96. Tudi podjetje [REDACTED] navaja, da je od sprejema odločitve za pričetek predelave ONS do njene izvedbe potreben daljši čas. Tako [REDACTED] 27. 7. 2018 podalo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo odpadkov vključno z ONS,¹¹⁵ njegova vloga pa je bila zavrnjena 4. 11. 2021.¹¹⁶ Podjetje ocenjuje, da je za predelavo ONS potrebna stavba površina najmanj 500 m² za namestitev linije za sortiranje in ločevanje parafina in PVC ohišij, izločevanja elektronskih in steklenih sveč ter drugih odpadkov, mletja PVC, predelavo PVC s postopkom ekstrudiranja, taljenje in čiščenje parafina. Prav tako podjetje potrebuje zemljišče oziroma pokrito skladišče najmanj 500 m² za vhodne pošiljke, nastali recikliran parafin in PVC mlevec/granulat ter prehodni skladiščni prostor za kovinske dele (pokrovčki) ter organske in druge nečistoče, ki so primešane

¹¹¹ Dokument št. 3062-1/2021-49.

¹¹² Vsebino vloge za izdajo ali spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo odpadkov določata prvi in drugi odstavek 83. člena v povezavi s tretjim odstavkom 85. člena ZVO-1 ob upoštevanju 39. člena Uredbe o odpadkih in ostalih predpisov s področja ravnanja z odpadki, v tem primeru Uredbe o ONS. V postopku se obravnavajo tudi javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2 in 75/22) in ostalih predpisov s področja emisij 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22) in ostalih predpisov s področja emisij v zrak in 17. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2). Najpomembnejši del mora vlagatelj poleg že navedene zakonodaje upoštevati še predpis, ki ureja ravnanje z ONS. Glej dokument št. 3062-1/2021-21.

¹¹³ Dokument št. 3062-1/2021-21.

¹¹⁴ Dokument št. 3062-1/2021-63.

¹¹⁵ Dokument št. 3062-1/2021-21.

¹¹⁶ Dokument št. 3062-1/2021-88. Odločba ARSO št. 35440-32/2018-4 z dne 4. 11. 2021.

odpadnim svečam. Glede števila zaposlenih za predelavo ene tone ONS podjetje ocenjuje, da bi bilo teoretično mogoče v 1 izmeni predelati 3-5 ton parafinskih odpadnih sveč s 4 zaposlenimi (2 na začetku linije pri transportu in sortiranju ter izločevanju elektronike, stekla in drugih primeri, 2 pa za posluževanje drugega dela linije, kjer se sveča že ločijo na PVC in parafin). Številke temeljijo na predpostavki, da na linijo prispejo dokaj sortirane sveče brez drugih primesi, saj lahko vsaka ustavi postopek za nekaj časa zaradi čiščenja linije, izločevanja smeti ipd. Veliko e-ONS prav tako zelo upočasni postopek, ker jih je treba izločiti iz procesa in posebej odlagati/skladiščiti za odvoz k primernem predelovalcu.¹¹⁷

97. Podjetje [REDACTED] se je ukvarjalo s predelavo ONS v letih [REDACTED] in je predelovalo obe vrsti ONS. Da bi podjetje ponovno začelo s predelavo ONS, bi moralo investirati v objekte, zemljišče in potrebno opremo. Novo vrednost take investicije ocenjuje v višini 2,5 - 3,0 mio EUR. Podjetje ocenjuje potreben čas od sprejema odločitve za pričetek predelave ONS do njene izvedbe najmanj na 3 leta. Po oceni [REDACTED] podjetje za vzpostavitev predelave ONS potrebuje okvirno 4.000 m² zemljišča, 1.500 m² stavb, stroj za predelavo odpadnih nagrobnih sveč, viličar, manitou, ročni viličar, sortirnico, sortirno linijo, kontejnerje. Glede števila zaposlenih za predelavo ene tone ONS (parafinskih in elektronskih) podjetje ocenjuje, da ena izmena štela 4-5 zaposlenih.¹¹⁸
98. Čezmejno pošiljanje odpadkov je omejeno s številnimi pravnimi ovirami¹¹⁹ in po navedbah podjetij [REDACTED] tudi z visokimi stroški, zaradi česar prevoz odpadkov v druge države naj ne bi bil ekonomsko upravičen.
99. Ker je podjetje PLASTKOM edini izvajalec obdelave ONS v Republiki Sloveniji in ker obstajajo visoke vstopne ovire za vstop na trg predelave ONS, Agencija ugotavlja, da ima podjetje PLASTKOM takšno tržno moč, da lahko v znatni meri ravna neodvisno od strank ali potrošnikov, saj nima niti neposrednih niti potencialnih konkurentov. Podjetje PLASTKOM ima s tem prevladujoč položaj na trgu.

V.5 Prepoved zlorabe prevladujočega položaja

100. Prevladujoč položaj podjetja sam po sebi ni prepovedan, saj je temeljni cilj strategije podjetij doseči najboljši položaj na trgu. Položaj obvladovanja trga je sporen le, če je zlorabljen.¹²⁰
101. ZPOmK-1¹²¹ v 9. členu določa, da so prepovedane zlorabe prevladujočega položaja enega ali več podjetij na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu. Določba se nanaša na položaj, v katerem je struktura konkurenčnosti omejena zaradi prisotnosti podjetja s prevladujočim položajem in ravnanje le-tega, ki vpliva na zmanjševanje konkurenčnosti, ki še obstaja na trgu, ali (negativno) na povečevanje konkurenčnosti (zloraba). Podjetje s prevladujočim položajem si namreč ne sme dovoliti ravnanja, ki bi ogrozilo pravo, neomejeno konkurenco na trgu.¹²² Podjetje, ki ima na trgu prevladujoč položaj, ima na tem trgu posebno odgovornost v smislu določenega načina izvrševanja pravic ali uporabe

¹¹⁷ Dokument št. 3062-1/2021-[REDACTED].

¹¹⁸ Dokument št. 3062-1/2021-[REDACTED].

¹¹⁹ Podrobnejše na spletni strani: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/cezmejni-transport-odpadkov-tfs/>.

¹²⁰ Dokument: 3062-1/2021-4.

¹²¹ Dokument: 3062-1/2021-23.

¹²² Grilc, Peter in ostali, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurenčnosti s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 139.

¹²³ Prvi odstavek 8. člena ZPOmK-2.

¹²⁴ Ibidem.

položaja, ki naj mu onemogoči, da bi ogrozilo in oslabilo učinkovito konkurenco na tem trgu; konkurenco se ne sme izkriviti, je izločiti.¹²⁵

102. Tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije je izpostavilo, da je konkurenca na trgu, na katerem je prisotno podjetje s prevladujočim položajem, prav iz tega razloga že oslabljena. Nadalje je navedlo še, da ugotovitev, da ima podjetje prevladujoč položaj, pomeni, da ima posebno odgovornost, da s svojim ravnanjem ne škoduje pravi, nepopačeni konkurenci.¹²⁶
103. Odgovornost podjetij se viša sorazmerno z njihovo stopnjo tržne moči, saj bolj kot je določeno podjetje dominantno, prej se bo njegovo ravnanje kvalificiralo kot zloraba. Pri praksi, ki v običajnih konkurenčnih razmerah ne bi bila sporna, gre lahko za zlorabo, če jo izvaja podjetje s prevladujočim položajem.¹²⁷
104. Določila 102. člen PDEU predpisujejo, da je prepovedana in nezdružljiva s skupnim trgom vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovanje med državami članicami. Vsebinsko so torej 9. člen ZPOmK-1, 8. člen ZPOmK-2 in 102. člen PDEU enaki, razlikujejo se le v delu, kjer se za uporabo 102. člena PDEU zahteva, da gre za ravnanje podjetja na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, ki lahko prizadene trgovanje med državami članicami. Tudi v skladu z evropsko sodno prakso se šteje, da sam prevladujoč položaj podjetja ni nezakonit, takšno prevladujoče podjetje lahko konkurira na trgu na podlagi lastne uspešnosti. Vendar ima zadevno podjetje posebno odgovornost, da ne dovoli, da bi s svojim ravnanjem škodilo učinkoviti in neizkrivljeni konkurenci na skupnem trgu.¹²⁸
105. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti je zloraba v smislu člena 102 PDEU objektiven pojem, ki se nanaša na ravnanja družbe s prevladujočim položajem, ki zaradi uporabe postopkov, različnih od tistih, ki urejajo normalno konkurenco, »ovirajo ohranitev ravnih konkurenčnih razmer, ki še obstaja na trgu, ali razvoj teh konkurenčnih razmer, ki še obstaja na trgu, ali razvoj teh konkurenčnih razmer«.¹²⁹ V skladu z navedenim tako Agenciji ni treba izkazati, da je podjetje, ki je zlorabilo prevladujoč položaj, imelo namen kršiti relevantne določbe zakonodaje. Da bi se dokazala kršitev 102. člena PDEU zadostuje dokaz, da ravnanje podjetja s prevladujočim položajem, pri katerem je prišlo do zlorabe, skuša omejiti konkurenco, ali z drugimi besedami, da bi ravnanje lahko imelo tak učinek.¹³⁰ Dejanskih učinkov sporne zlorabe v skladu z navedenim ni treba izkazati. V tej odločbi je izkazana verjetnost, da so opisane podjetja PLASTKOM skušale omejiti konkurenco, to pomeni, da so imele zmožnost omejiti konkurenco na upoštevnem trgu.

V.6 Obrazložitev verjetnosti zlorabe prevladujočega položaja v konkretnem primeru

106. V konkretnem primeru je Agencija preiskovala ravnanje podjetja PLASTKOM v okviru določanja pretiranih cen, postavljanja pogojev, s katerimi je pogodbene stranke vezalo nase (ekskluzivne klavzule) ter diskriminacije med pogodbenimi partnerji. Zavračanja prevzemov Agencija ni obravnavala samostojno z vidika zavračanja (t.i. refusal to deal), temveč v

¹²⁵ Sodba Upravnega sodišča Republike Slovenije, U 1853/2007-22 z dne 24.11.2009, str. 10.

¹²⁶ Sodba Vrhovnega sodišča Republike Slovenije X Ips 45/2010-17 z dne 26.10.2010, točka 8.

¹²⁷ Sodba Compagnie maritime Belge, C-395/96 P, točka 131.

¹²⁸ Sporočilo Komisije – Navodila glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena 82 Pogodbe ES za izključevalna ravnanja, s katerimi prevladujoča podjetja zlorabljajo svoj položaj (Besedilo velja za EGP), Uradni list C 045, 24/02/2009 str. 0007 – 0020, para. 1.

¹²⁹ Hoffmann-La Roche, sodba z dne 13. februarja 1979, Recueil 1979, str. 461, odst. 91, Michelin I, sodba z dne 9. novembra 1983, Recueil 1983, str. 3461, odst. 70, AKZO, sodba z dne 3. julija 1991, Recueil 1991, str. I-3359, odst. 69, Irish Sugar, sodba z dne 7. oktobra 1999, Recueil 1999, str. II-2969, odst. 111.

¹³⁰ Zadeva T-203/01, Manufacture française des pneumatiques Michelin proti Komisiji (Michelin II), sodba z dne 30. septembra 2003, Recueil 2003, str. II-4071, odst. 239, in zadeva T-219/99, British Airways proti Evropski komisiji (British Airways), sodba z dne 17. decembra 2003, Recueil 2003, str. II-5917, odst. 250.

povezavi z ostalimi ravnanjimi, zlasti kot vzvod za doseganje višjih cen predelave e-ONS. Po mnenju Agencije je na podlagi vseh razpoložljivih podatkov izkazana verjetnost, da je podjetje PLASTKOM zlorabilo prevladajoč položaj na trgu predelave ONS z zgoraj navedenimi ravnanjimi. Postavljanje prekomernih cen se je odvijalo na trgu predelave e-ONS, medtem ko naj bi se preostali dve vrsti ravnjanji nanašali tudi na predelavo p-ONS.

V.6.1 Verjetnost zlorabe zaradi določanja klavzul o dostavah ONS izključno podjetju PLASTKOM

107. Podana je verjetnost določanja obveznosti nosilcem shem pripeljati vso količino zbranih ONS, ki izhaja iz pregleda posredovane dokumentacije. Klavzula se nanaša tako na pripeljane p-ONS kot e-ONS. [REDACTED]

108. Iz obstoja takšnih klavzul izhaja verjetnost, da bi bil vstop potencialnega konkurenta na trg predelave ONS otežen, [REDACTED]

[REDACTED] S tem bi podjetje PLASTKOM vezalo nase količine sveč, dane na trg s strani proizvajalcev sveč, združenih v okviru [REDACTED] in onemogočilo prehod k potencialnemu konkurentu. [REDACTED]

Takšno ravnanje podjetja PLASTKOM bi lahko imelo učinek izrinjenja konkurenta s trga oziroma bi lahko preprečilo, da bi se sploh pojavil konkurent na trgu. Podjetje PLASTKOM ni podalo nobene utemeljitve oziroma razlogov, da bi bil takšen sistem lahko objektivno upravičen, ali da bi se učinek izključitve, ki prihaja iz klavzul o izključnosti, izravnal ali bil celo presežen s prednostmi v obliki učinkovitosti, ki koristijo uporabnikom storitev ali potrošnikom.

109. Takšna možnost ni samo teoretična, saj je vsaj na trgu predelave p-ONS podjetje NAVODNIK že leto pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za predelavo p-ONS. Četudi je mogoče pogodbe o predelavi ONS odpovedati, pa bi bila motivacija na strani nosilca sheme za odpoved pogodbe manjša, ker bi še vedno potreboval storitve predelave e-ONS. Vstop konkurenta bi bil s takšnimi klavzulami tako v precejšnji meri otežen, saj ne imel dostopa do kupcev svojih storitev. Določbe 102. člena PDEU oziroma 8. člena ZPOmK-2 in 9. člena ZPOmK-1 prepovedujejo ravnanje, ki je usmerjeno v omejevanje konkurence ali ki bi lahko imelo tak učinek, ne glede na njegov uspeh.¹³¹ To se ne zgodi le, kadar je dostop do trga za konkurenco nemogoč, temveč tudi, kadar lahko ravnanje prevladujočega podjetja oteži ta dostop in tako povzroči poseganje v strukturo konkurence na trgu.¹³² Podjetje s prevladujočim položajem, ki svoje pogodbene partnerje veže nase, pa čeprav se slednji s temi klavzulami strinjajo ali jih celo želijo imeti v pogodbah, lahko s tem zlorabi svoj prevladujoči položaj na trgu. Obveznost izključne dobave v korist prevladujočega podjetja pomeni nesprejemljivo oviro za dostop do trga, na katerem je struktura konkurence že tako in tako oslabljena.¹³³ [REDACTED]

¹³¹ Sodišče v zadevah Tomra Systems in drugi proti Komisiji, T-321/05, točka 347, Intel proti Komisiji, T-286/09, točka 186.

¹³² Sodba Sodišče EU v zadevi TeliaSonera Sverige, C-52/09, točka 63.

¹³³ Odločba Komisije v zadevi Google Search (AdSense), AT.40411, točke 338 in 339 in tam našteta sodna praksa.

V.6.1 Verjetnost določitve pretiranih cen

V.6.1.1 Splošno

110. Pretirane (prekomerne) cene so izrecno navedene kot primer zlorabe v prvi alineji četrtega odstavka 8. člena ZPOmK-2,¹³⁴ po katerem je primer zlorabe posredno ali neposredno določanje nepoštenih prodajnih ali nakupnih cen.
111. V ekonomskem smislu so pretirano visoke (nepoštene, ekscesne) cene tiste, ki so zaradi izvrševanja tržne moči podjetja nad konkurenčno ravnjo. Pretirano visoke cene niso nujno protikonkurenčne. Želja po monopolnih dobičkih žene investicije v tista področja industrije, kjer imajo kupci najvišjo korist od razvoja izdelkov. Pretirano visoke cene veljajo za izredno težavno obliko preganjanja zlorabe prevladujočega položaja.
112. Eden izmed načinov presoje pretiranih cen je dvostopenjski test, ki ga je uporabilo Sodišče v zadevi United Brands.¹³⁵ V prvem koraku se opravi presoja, ali je razlika med dejanskimi nastalimi stroški in zaračunano ceno proizvoda previsoka. Če je odgovor pritrđilen, se v drugem koraku testa analizira, če je bila cena bodisi nepoštena sama po sebi ali v primerjavi s konkurenčnimi izdelki. Zadostuje, da se dokaže, da je izpolnjena ena izmed dveh možnosti iz drugega koraka testa, da se ugotovi, ali predstavlja obravnavana cena zlorabo prevladujočega položaja.
113. Ta dvostopenjski test je v svojih nedavnih odločitvah uporabila npr. Evropska Komisija,¹³⁶ organi, pristojni za varstvo konkurenčnosti držav članic EU,¹³⁷ in drugi organi, pristojni za varstvo konkurenčnosti.¹³⁸
114. V prvi stopnji testa je treba ugotoviti, ali je razlika med dejansko nastalimi stroški in dejansko zaračunano ceno pretirano visoka. V ta namen je najprej treba ugotoviti stroške oziroma odhodke ter prihodke, ki se nanašajo na predelavo ONS. Temu sledi primerjava proizvodnih stroškov s prihodki ter na podlagi tega ocena pretiranosti cen.

V.6.1.2 Stroški in odhodki, ki se nanašajo na predelavo posamezne vrste ONS

115. Podjetje PLASTKOM je posredovalo podatke o stroških in odhodkih, ki naj bi se nanašali le na predelavo ONS, kar pomeni, da je iz evidentiranih stroškov in odhodkov izločilo tiste, ki se na predelavo ONS ne nanašajo. Podatki o stroških, ki se nanašajo na predelavo posamezne vrste ONS (p-ONS ali e-ONS), so razvidni iz naslednje tabele. Pri tem je bilo pri delitvi stroškov, ki se ne nanašajo neposredno samo na predelavo posamezne vrste predelave, uporabljeno razmerje med p-ONS in e-ONS v celotni masi ONS v posameznem letu, razen pri stroških poslovodstva, kjer so bili slednji razdeljeni v razmerju 50:50.

¹³⁴ Enako v prvi alineji četrtega odstavka 9. člena ZPOmK-1 ter v 102. členu PDEU (točka a).

¹³⁵ Zadeva United Brands, št. 27/76, točka 252.

¹³⁶ Case AT.40394 Aspen z dne 10. 2. 2021, Case COMP/A.36.568/D3 – Scandlines Sverige AB v Port of Helsingborg z dne 23. 7. 2004, odst. 98-103 in 145-152.

¹³⁷ Npr. v Italiji primer Aspen (Case A480, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato) z dne 29. 9. 2016, na Danskem primer CD Pharma (Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen) z dne 31. 1. 2018.

¹³⁸ Npr. v Angliji case 50395 Excessive and unfair pricing with respect to the supply of liothyronine tablets in the UK, od strani 166 dalje.

Tabela 13: Stroški in poslovni odhodki p-ONS in e-ONS za leti 2019 in 2020

vrsta stroška / odhodka	leto 2019		leto 2020	
	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS
konto 40 material				
konto 41 storitve				
konto 43 amortizacija				
konto 47 str. dela				
konto 47 poslovodstvo				
konto 48 drugi stroški				
konto 72 odhodki				
skupaj poslovni odhodki				

Vir: dokument št. 3062-1/2021-177 in št. 3062-1/2021-186.

Tabela 14: Stroški in poslovni odhodki p-ONS in e-ONS za leti 2021 in 2022

vrsta stroška / odhodka	leto 2021		leto 2022	
	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS
konto 40 material				
konto 41 storitve				
konto 43 amortizacija				
konto 47 str. dela				
konto 47 poslovodstvo				
konto 48 drugi stroški				
konto 72 odhodki				
skupaj poslovni odhodki				

Vir: dokument št. 3062-1/2021-175, št. 3062-1/2021-177, št. 3062-1/2021-179 in št. 3062-1/2021-186.

116. Agencija je skušala ugotoviti, koliko stroškov se nanaša na predelavo enega kilograma (kg) posamezne vrste ONS. Ker podjetje PLASTKOM samo ne izračunava in ne tehta e-ONS ločeno od p-ONS oziroma ni znana dejanska količina posamezne vrste ONS, je Agencija naredila izračun količine posamezne vrste ONS. Pri tem je upoštevala dejansko količino ONS, kot je bila pobrana in zaračunana nosilcem shem,¹³⁹ ter izračunani delež p-ONS in e-ONS, ki je izračunan na podlagi podatkov o nagrobnih svečah, danih v promet.¹⁴⁰

Tabela 15: Ocena količine predelanih e-ONS in p-ONS v kg v letih 2019 in 2020

	leto 2019		leto 2020	
	delež v %	količina v kg	delež v %	količina v kg
p-ONS				
e-ONS				
Skupaj zaračunano				

Vir: Izračun Agencije.

Tabela 16: Ocena količine predelanih e-ONS in p-ONS v kg v letih 2021 in 2022

	leto 2021		leto 2022	
	delež v %	količina v kg	delež v %	količina v kg
p-ONS				
e-ONS				
Skupaj zaračunano				

Vir: Izračun Agencije.

¹³⁹ Leta 2020 so upoštevane tudi količine po interventnem zakonu.

¹⁴⁰ Glej tabeli št. 6 in 7.

117. Agencija je na podlagi navedenih podatkov o stroških¹⁴¹ in glede na izračunane ocene količin p-ONS in e-ONS v zaračunanih količinah predelave posamezne vrste ONS izračunala oceno stroškov predelave posamezne vrste ONS, in sicer tako, da je stroške predelave posamezne vrste ONS v poslovnem letu delila z ocenjeno količino posamezne vrste ONS. Izračun je razviden iz naslednje tabele.

Tabela 17: Višina odhodkov na 1 tono posamezne vrste ONS

	p-ONS			e-ONS		
	odhodki v EUR	količina v kg	odhodki / 1.000 kg	odhodki v EUR	količina v kg	odhodki / 1.000 kg
leto 2019						
leto 2020						
leto 2021						
leto 2022						

Vir: Izračun Agencije.

118. Iz navedenih izračunov je razvidno, da so stroški predelave ene tone p-ONS znašali od [REDACTED] EUR na tono v letu 2019 do [REDACTED] EUR na tono v letu 2022. Stroški predelave ene tone e-ONS so bili višji in so znašali od [REDACTED] EUR na tono v letu 2019 do [REDACTED] EUR na tono v letu 2022.

119. Da so stroški predelave e-ONS višji od stroškov predelave p-ONS, izhaja tudi iz navedb nosilcev shem. To izhaja npr. iz navedb podjetij [REDACTED] ki je med drugim posredovalo lastno analizo prihodkov in stroškov, ki naj bi jih imel predelovalec ONS, in oceno, koliko naj bi bil neto strošek predelave e-ONS.¹⁴⁴

120. Upoštevati pa je treba tudi prihodke, ki jih podjetje PLASTKOM pridobi od prodaje posameznih materialov, ko materiale izloči in sortira.

V.6.1.3 Evidentirani prihodki, ki se nanašajo na predelavo posamezne vrste ONS

121. Podjetje PLASTKOM je navedlo, da so v postopku predelave ONS nastale snovi (parafin, kovinski pokrovčki, PVC in PP plastika), ki jih je podjetje PLASTKOM prodajalo in na ta način ustvarilo dodatne prihodke, v celoti rezultat predelave p-ONS, ne pa e-ONS.

Tabela 18: Zaračunani prihodki po izdanih računih v letih 2019, 2020, 2021 in 2022

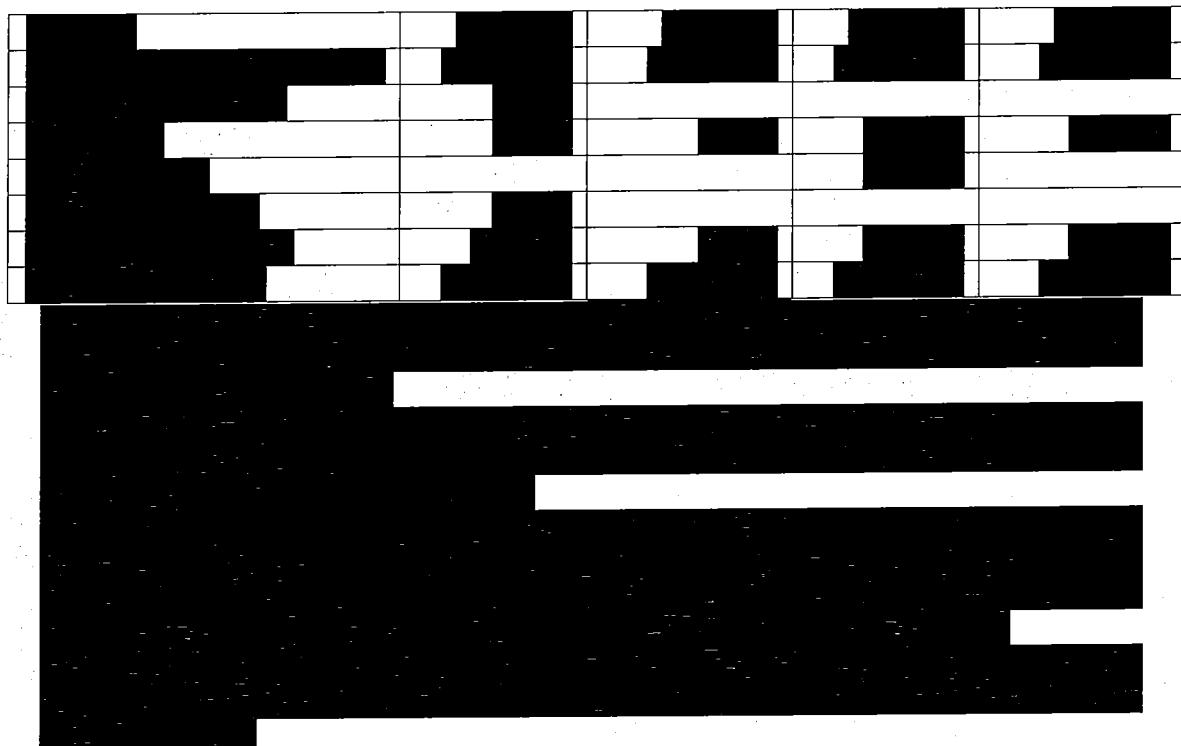
Vrsta prihodka	v EUR za 2019	v EUR za 2020	v EUR za 2021	v EUR za 2022
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

¹⁴¹ Stroške poslovodstva podjetje PLASTKOM v dokumentu št. 3062-1/2021-96 sicer ni razdelilo med p-ONS in e-ONS, v dokumentu št. 3062-1/2021-177 pa jih je razdelilo v razmerju 50 : 50, enako kot Agencija v dokumentih pri oblikovanju obema vrstama ONS, za oboje hkrati določati termine dovozov, za oboje sklepati pogodbe o prevzemu materialov, nastalih pri predelavi ipd.

¹⁴² Dokument št. 3062-1/2021-24, odgovor Ad 2.b.

¹⁴³ Npr. dokument št. 3062-1/2021-40, str. 14 in 15, ter priloge.

¹⁴⁴ Dokumenta št. 3062-1/2021-12 in 3062-1/2021-40.

Vir: izdani računi podjetja PLASTKOM (dokument št. 3062-1/2021-63, št. št. 3062-1/2021-74, št. 3062-1/2021-76, št. 3062-1/2021-77, št. 3062-1/2021-78).

122. Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da so imeli vsi nosilci shem v svojih shemah tudi elektronske nagrobne sveče, ki so bile dane v promet v letih 2019 - 2022. Pri tem pa podjetje PLASTKOM v letu 2019 ni posebej zaračunavalo predelave e-ONS, v letu 2020 je zaračunalo posebej predelavo e-ONS le podjetju [REDACTED], v letih 2021 in 2022 pa tudi podjetjem [REDACTED].

123. Zaračunani prihodki iz naslova predelave ONS se torej nanašajo tako na p-ONS kot na e-ONS. Ker podjetje PLASTKOM ni upoštevalo deleža e-ONS pri zaračunavanju prihodkov iz tega naslova in predelave e-ONS ni zaračunavalo glede na dejanske količine e-ONS, je Agencija naredila izračun evidentiranih prihodkov predelave ONS, ki se nanašajo na p-ONS, in tistih, ki se nanašajo na e-ONS. Izračun je razviden iz naslednjih dveh tabel. Navedeni izračuni prihodkov so lahko zgolj ocena Agencije glede na razmerje med p-ONS in e-ONS v celotni masi odpadnih na grobnih sveč v posameznem letu.

Tabela 19: Zaračunani prihodki, ki se nanašajo na p-ONS

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom (za prihodke iz naslova predelave ONS) in preračun Agencije.

Tabela 20: Zaračunani prihodki, ki se nanašajo na e-ONS

e-ONS	prihodki iz predelave ONS v EUR	delež e-ONS v %	pripadajoči prihodki iz predelave ONS v EUR	zaračunana predelava e-ONS	skupaj prihodki e-ONS v EUR
1	2	3	4 = 2 x 3/100	5	6 = 4 + 5
leto 2019					
leto 2020					
leto 2021					
leto 2022					

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom (za prihodke iz naslova predelave ONS) in preračun Agencije.

124. Podjetje PLASTKOM je v letu 2019 zaračunavalo samo predelavo ONS, kar pomeni, da predelave e-ONS ni zaračunavalo posebej. Glede na ocenjeno količino e-ONS v količini zaračunane predelave ONS znašajo prihodki, ki se nanašajo samo na predelavo e-ONS, [REDACTED] EUR. V letih 2020, 2021 in 2022 je nekaterim nosilcem shem zaračunavalo e-ONS posebej, vendar ne vsem nosilcem shem niti ne za vso količino e-ONS. Zato je Agencija pri izračunu prihodkov za predelavo e-ONS upoštevala prihodke iz naslova e-ONS po izdanih računih (stolpec 5) ter sorazmerni del prihodkov predelave ONS, ki se nanašajo na predelavo e-ONS.

125. Pri predelavi p-ONS podjetje PLASTKOM pridobi prihodke tako iz naslova predelave ONS kot iz naslova prodaje recikliranih materialov (parafin, plastika, kovine). Iz naslednje tabele je razvidna ocena prihodkov iz naslova prodaje recikliranih materialov na eno tono predelanih p-ONS.

Tabela 21: Drugi prihodki p-ONS na tono

	Drugi prihodki p-ONS	Količina p-ONS v kg	Drugi prihodki p-ONS na tono
leto 2019			
leto 2020			
leto 2021			
leto 2022			

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom (za druge prihodke iz naslova p-ONS) in preračun Agencije.

126. Iz navedenega je razvidno, da je podjetje PLASTKOM s prodajo recikliranih materialov iz p-ONS zaslužilo od [REDACTED] EUR do [REDACTED] EUR na tono ONS. Natančen izračun bi moral vključevati tudi preračune vrednosti posameznih materialov, ki nastanejo pri recikliranju p-ONS v posameznem letu in so bili evidentirani med zalogami oziroma kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami (PČR) konec poslovnega leta ter prodani v naslednjem poslovнем letu.

127. Podjetje PLASTKOM v bilanci stanja na dan 31. 12. 2018 ni izkazovalo zalog, na dan 31. 12. 2019 je izkazalo 76.788,56 EUR zalog, na dan 31. 12. 2020 je izkazalo 37.292,35 EUR zalog in na dan 31.12.2021 je izkazalo 23.850,00 EUR zalog. Podjetje je v pojasnilih k računovodskim izkazom za poslovno leto 2021 navedlo: »Zaloge so surovine, ki jih podjetje pridela pri recikliranju sveč (vosek, plastika, kovina). Te surovine so dodana vrednost že zaračunani storitve reciklaže komunal in shem, zato so ob popisu knjižene na zaloge in kratkoročne PČR. Zaloge predstavljajo surovine recikliranih sveč v decembru/2021 in še niso dane v nadaljnjo prodajo. Prodajo pričakujemo do aprila/2022.« Za navedeno obdobje pa je podjetje PLASTKOM izkazalo naslednje stanje pasivnih časovnih razmejitev: 32.849,48 EUR na dan 31.12.2018, 122.977,33 EUR na dan 31. 12. 2019, 83.004,00 EUR na dan 31. 12. 2020 in 114.759,34 EUR na dan 31. 12. 2021. V pojasnilih k računovodskim izkazom za poslovno leto 2021 je podjetje PLASTKOM navedlo: »Med kratkoročne pasivne

časovne razmejitve družba izkazuje kratkoročno odložene prihodke od storitev, ki še niso opravljene. To so prevzete nagrobne sveče od komunalnih podjetij in shem, ki smo jih prevzeli v decembru in še ni opravljena storitev, in kratkoročno odložene prihodke surovin PVC in Parafin za nadaljnjo prodajo, prikazane tudi v zalogah. Pasivne časovne razmejitve in zaloge se bojo po planu realizirale najkasneje do aprila 2022.«

128. Iz navedenega je razvidno, da podjetje PLASTKOM skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi del zaračunanih in evidentiranih prihodkov za predelavo ONS, za katerega dejansko še ni izvedlo predelave, evidentira med kratkoročnimi časovnimi razmejitvami. Materiale, ki nastanejo pri recikliranju (vosek, plastika, kovina) in ki jih podjetje ne proda v poslovнем letu, pa evidentira med zaloge in tudi med kratkoročne pasivne časovne razmejitve (PČR).¹⁴⁵ Za potrebe te odločbe je Agencija upoštevala prihodke od prodaje recikliranih materialov in prihodke od predelave ONS v evidentirani višini kot izhaja iz izdanih računov v posameznem letu in pri tem ni preračunavala vrednosti zalog recikliranih materialov.

V.6.1.4 Dobiček iz predelave posamezne vrste ONS

V.6.1.4.1 Dobiček iz predelave posamezne vrste ONS v EUR

129. Iz naslednje tabele je za obdobje od 2019 do 2022 razvidna primerjava stroškov in prihodkov, ki se nanašajo na posamezno vrsto ONS. Pri prihodkih p-ONS so upoštevani tako prihodki iz predelave p-ONS kot prihodki iz prodaje recikliranih materialov. Pri prihodkih e-ONS so upoštevani vsi prihodki, ki se nanašajo na e-ONS (zaračunana predelava e-ONS posebej in pripadajoči del prihodkov predelave ONS).

Tabela 22: Primerjava prihodkov in odhodkov posamezne vrste ONS

Leto	p-ONS			e-ONS		
	Prihodki	Odhodki	Razlika	Prihodki	Odhodki	Razlika
1	2	3	4 = 2 - 3	5	6	7 = 5 - 6
2019						
2020						
2021						
2022						

Vir: Podatki podjetja Plastkom in preračun Agencije.

130. Iz navedenih podatkov izhaja, da naj bi podjetje PLASTKOM s predelavo p-ONS ustvarjalo dobiček, saj so bili prihodki, ki se nanašajo na predelavo p-ONS, višji od pripadajočih odhodkov. S predelavo e-ONS pa naj bi podjetje ustvarjalo izgubo, saj so pripadajoči odhodki, ki jih je Agencija pripisala predelavi e-ONS, presegali pripadajoče prihodke.

V.6.1.4.1 Dobiček iz predelave posamezne vrste ONS v EUR na tono

131. Primerjava navedenih odhodkov predelave na 1 tono posamezne vrste ONS s povprečnimi cenami, ki jih je podjetje PLASTKOM zaračunavalo v posameznem letu, je razvidna iz naslednje tabele.

Tabela 23: Primerjava zaračunanih povprečnih cen predelave in odhodkov na eno tono posamezne vrste ONS

leto	p-ONS				e-ONS		
	Povp. cena EUR/t	Drugi prihodki EUR/t	Odhodki EUR/t	Razlika EUR/t	Povp. cena EUR/t	Odhodki EUR/t	Razlika EUR/t
2019	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
2020	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
2021	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
2022	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Podatki podjetja PLASTKOM in preračun Agencije.

132. Podjetje PLASTKOM je predelavo p-ONS zaračunavalo po cenah, ki niso pokrile vseh odhodkov, ki se nanašajo na predelavo p-ONS. Ker pa podjetje PLASTKOM prodaja tudi reciklirane materiale, ki nastanejo pri samem postopku predelave (parafin, plastika, kovine), dejansko pokriva vse odhodke predelave p-ONS. Razlika med prihodki in odhodki predelave ene tone p-ONS je v letu 2019 znašala [REDACTED] EUR/t. V letu 2022 je navedena razlika znašala [REDACTED] EUR/t.

133. Če primerjamo cene predelave skupaj z drugimi prihodki predelave iz naslova p-ONS s pripadajočimi odhodki predelave na eno tono p-ONS,¹⁴⁶ ugotovimo, da je [REDACTED] najvišji v letu 2020, ko je znašal [REDACTED], medtem ko je bil najnižji v letu 2022, ko je znašal [REDACTED].

134. Podjetje PLASTKOM v letu 2019 ni posebej zaračunavalo predelave e-ONS, ampak je zaračunavalo le predelavo vseh ONS skupaj po povprečni ceni [REDACTED]. Zato je pri predelavi e-ONS v letu 2019 dejansko ustvarjalo izgubo v višini [REDACTED] na tono predelanih e-ONS, saj pri predelavi e-ONS podjetje ne zasluži ničesar s prodajo recikliranih materialov.

135. V letih 2020 in 2021 je podjetje PLASTKOM zaračunavalo tudi predelavo e-ONS posebej po (povprečnih) cenah, ki bistveno presegajo odhodke iz naslova predelave. V letu 2020 je podjetje PLASTKOM zaračunalo predelavo e-ONS [REDACTED], in sicer po [REDACTED] kar pomeni (pozitivno) razliko v višini [REDACTED]. V letih 2021 in 2022 je podjetje PLASTKOM zaračunalo predelavo e-ONS podjetjem [REDACTED] (podjetju [REDACTED]), kar pomeni [REDACTED] razlike v letu 2021 oziroma [REDACTED] pozitivne razlike v letu 2022.

136. S primerjavo cen predelave e-ONS s pripadajočimi odhodki predelave na eno tono e-ONS ugotovimo, da v letu 2019 pogodbene cene predelave [REDACTED]¹⁴⁷ V letu 2020 so pogodbene cene predelave e-ONS na eno tono e-ONS [REDACTED], v letu 2021 [REDACTED], v letu 2022 pa [REDACTED].¹⁴⁸

¹⁴⁶ To je kazalnik ekonomičnosti - E, ki ga izračunavamo lahko na več načinov. Običajno ga izračunavamo kot E = prihodki : odhodki. Lahko tudi druge načine, npr.: E = vrednost proizvedenih poslovnih učinkov : vrednost potrošenih poslovnih prvin.

V.6.1.5 Ocena pričakovanega donosa – cost plus ter pričakovane maksimalne cene

137. Pri ocenjevanju pretiranosti cen je treba upoštevati, da morajo podjetja zaslužiti razumno stopnjo dobička in ustvariti neko pričakovano stopnjo donosa. Zato je priporočljivo, da se ugotovi, ali je podjetje izkoristilo priložnosti, ki izhajajo iz njegovega prevladujočega položaja, in jih ne bi izkoristilo, če bi obstajala »normalna in dovolj učinkovita konkurenca«.¹⁴⁹ To pomeni, da niso vse cene, ki presegajo pripadajoče stroške, tudi pretirane.
138. Za določitev pričakovane stopnje donosa ni predpisane pristopa in enotne metode. Gre za vprašanje presoje in vrednotenja, ne pa »natančne matematike«.¹⁵⁰ Pričakovana stopnja donosa se ponavadi uporablja pri vrednotenju naložb. Izhodišče vsake pričakovane donosnosti je netvegana obrestna mera, ki jo lahko enačimo do dospetja državne obveznice. Donosnost, ki bi jo vlagatelji dosegli z investiranjem v alternativno, primerljivo tvegano naložbo, je najnižja donosnost, ki je za vlagatelje sprejemljiva in je na strani vlagateljev dejansko zahtevana. Kot zahtevana stopnja donosa se pogosto uporablja WACC¹⁵¹ oziroma slovensko tehtani povprečni stroški kapitala, ki po definiciji predstavlja zahtevano stopnjo donosa; ki jo glede na tveganje podjetja in tržne razmere zahtevajo oziroma pričakujejo tisti, ki podjetju zagotavljajo dolžniško in lastniško financiranje. Izračuna se ga lahko na različne načine, vendar je ne glede na metodo potrebnih za njegov izračun kar nekaj korakov: najprej je treba ugotoviti stroške posamezne vrste kapitala (stroške dolgoročnega dolga, stroške navadnega lastniškega kapitala), te izračune je potrebno »popraviti« za davčne učinke in stroške pridobitve kapitala ter nato izračunati povprečje teh stroškov. Tako je npr. Agencija za energijo naročila raziskovalni projekt, katerega namen je bil izračun WACC za uporabo pri določitvi reguliranega donosa za elektroenergetske in plinovodne sisteme, ki ga bo Agencija za energijo lahko uporabila v regulativnem obdobju od 1. 1. 2022 dalje. Ugotovljeno je bilo, da znaša WACC za ta namen 5,15 %.¹⁵² Angleški konkurenčni organ je npr. po obsežnih izračunih v eni od odločb¹⁵³ uporabil 10 % WACC kot pričakovano stopnjo donosa.
139. Evropska komisija je za oceno pričakovanega donosa uporabila mediano oziroma srednjo vrednost EBITDA marž tako izdelkov v preiskavi kot EBITDA marž podjetij, ki prodajajo podobne izdelke.¹⁵⁴ Komisija je navedla, da je primerno merilo tudi EBIT, vendar je imelo npr. podjetje Aspen evidentiranih veliko neopredmetenih sredstev za nedoločen čas, ki so lahko predmet slabitve. Amortizacija in oslabitve sredstev pa lahko vplivajo na EBIT, na EBITDA¹⁵⁵ pa ne vplivajo.
140. Agencija je za oceno »plus« elementa uporabila EBIT maržo ter ni dodatno izračunavala EBITDA. Kot je razvidno iz podatkov podjetja PLASTKOM, predelava e-ONS vključuje več ročnega dela kot predelava p-ONS, zato so tudi stroški amortizacije, ki se

¹⁴⁹ Glej točko 249 sodbe C-27/76 United Brands v Commission.

¹⁵⁰ Glej npr. odločbo Angleškega organa za konkurenco – CMA: Excessive and unfair pricing with respect to the supply of liothyronine tablets in the UK, Case 50395, točka 5.63, str. 171. Nezaupna različica odločbe je dostopna na povezavi: https://assets.publishing.service.gov.uk/media/61b8755de90e07043f2b98ff/Case_50395_-_Decision_final.pdf

¹⁵¹ WACC = Weighted Average Cost of Capital.

¹⁵² Izračun WACC z uporabo »modela premije za tveganje« za potrebe določitve reguliranega donosa operaterjev prenosnih in distribucijskih sistemov električne energije ter zemeljskega plina v obdobju po 1. 1. 2022, dostopno na povezavi: <https://www.agen-rs.si/documents/10926/273023/%C5%A0udija-WACC/cb60198a-6a2b-4014-8b56-400304e22af7>.

¹⁵³ CMA: Excessive and unfair pricing with respect to the supply of liothyronine tablets in the UK, Case 50395, glej toč. 5.159.

¹⁵⁴ Glej npr. točko 139 odločbe Komisije v zadevi Aspen, case AT.40394. Kot »plus element« je upoštevana 23 % EBITDA marža.

¹⁵⁵ EBIT pomeni dobiček ali izgubo iz poslovanja. EBITDA pa pomeni denarni tok iz poslovanja, ki ga izračunamo tako, da EBIT ali poslovnu izidu iz poslovanja prištejemo odpise vrednosti (amortizacija in oslabitve).

nanašajo na predelavo e-ONS, nizki v primerjavi z drugimi stroški predelave.¹⁵⁶ Razlika med EBIT in EBITDA maržo je zato v primeru predelave e-ONS izredno nizka.

141. V letih 2012 in 2013 so predelavo ONS opravljala tri podjetja, in sicer PLASTKOM, EKO PLASTKOM in NAVODNIK. Podjetje NAVODNIK je predelavo ONS izvajalo le v letih 2012 in 2013. Podjetje EKO PLASTKOM je predelavo ONS izvajalo v letih 2012 do požara v letu 2017. Tako je bila v letih 2012 in 2013 tudi največja konkurenca na trgu predelave ONS. Zato je Agencija najprej ugotavljala, kakšna je bila donosnost predelave ONS v času, ko so bili na trgu predelave ONS prisotna tri podjetja in je obstajala vsaj določena mera konkurence.
142. V naslednji tabeli so navedeni poslovni prihodki in poslovni odhodki iz izkazov poslovnega izida podjetja PLASTKOM, oddanega AJPES. Skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi - SRS¹⁵⁷ poslovne prihodke predstavljajo prihodki iz prodaje in drugi prihodki, ki nastanejo pri opravljanju dejavnosti podjetja. Poslovni odhodki so po SRS 14.3 v načelu enaki obračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje.
143. Dobíček iz poslovanja ali EBIT predstavlja razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Če so poslovni prihodki večji od poslovnih odhodkov, je podjetje s svojim poslovanjem ustvarilo dobíček iz poslovanja. Če pa so poslovni odhodki večji od poslovnih prihodkov, je s svojim poslovanjem ustvarilo izgubo iz poslovanja. Za primerjavo med obdobji in primerljivimi podjetji se uporablja stopnja donosnosti prihodkov.

Tabela 24: Izkazi poslovnega izida od leta 2012 dalje in stopnja donosnosti poslovnih prihodkov za podjetje PLASTKOM

leto	poslovni prihodki	poslovni odhodki	EBIT ali poslovni izid	EBIT marža	Poslovni izid/poslovni odhodki
2012	482.463,00	351.297,00	131.166,00	27,19 %	0,37338
2013	329.915,00	289.756,00	40.159,00	12,17 %	0,13860
2014	348.465,00	335.370,00	13.095,00	3,76 %	0,03905
2015	312.537,00	295.523,00	17.014,00	5,44 %	0,05757
2016	341.541,98	329.173,88	12.368,10	3,62 %	0,03757
2017	539.412,91	452.301,88	87.111,03	16,15 %	0,19259
2018	651.877,59	595.577,70	56.299,89	8,64 %	0,09453
2019	570.473,41	541.187,69	29.285,72	5,13 %	0,05411
2020	737.487,76	718.564,67	18.923,09	2,57 %	0,02633
2021	829.193,58	738.052,41	91.141,17	10,99 %	0,12349

Vir: Izkazi poslovnega izida podjetja Plastkom (podatki AJPES) in preračun Agencije.

144. Iz navedene tabele izhaja, da je podjetje PLASTKOM izkazalo najvišjo dobíčkonosnost poslovnih prihodkov v letu 2012, ko je znašala EBIT marža 27,19 %. V tem letu je bilo tudi najvišje razmerje med poslovnim izidom in poslovnimi odhodki, in sicer 0,37338. To pomeni, da če poslovnim odhodkom v letu 2012 prištejemo 37,338 % njihove vrednosti dobimo poslovne prihodke.

¹⁵⁶ [REDACTED]

¹⁵⁷ Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18.

145. Glede na navedene poslovne rezultate od vključno leta 2012 dalje bi bilo za pričakovati, da bi celotni prihodki iz predelave ONS znašali največ 1,37 kratnik pripadajočih odhodkov. V naslednji tabeli je prikazana maksimalna pričakovana cena predelave p-ONS.¹⁵⁸ Prikazani so tudi povprečni prihodki, ki jih je podjetje PLASTKOM doseglo v posameznem letu s predelavo p-ONS. Prihodki so sestavljeni iz prihodkov iz naslova predelave ONS, zaračunanih posameznim shemam, ter drugih prihodkov, ki predstavljajo prihodke iz prodaje recikliranih materialov (plastika, pokrovčki, parafin).

Tabela 25: Pričakovana max cena za p-ONS

Leto	odhodki v EUR na tono	Pričakovana maksimalna cena skupaj z drugimi prihodki	Povp. cena EUR/t	Drugi prihodki EUR/t	prihodki skupaj EUR/t	presežek cene	presežek cene v %
2019							
2020							
2021							
2022							

Vir: Preračun Agencije.

146. Iz navedenega izračuna je razvidno, da so se cene predelave p-ONS v letih 2019, 2020 in 2021 gibale v pričakovanim maksimalnem okviru glede na pretekla leta. V letih 2019 in 2020 so sicer presegale maksimalne pričakovane cene, vendar za manj kot [REDACTED].

147. V naslednji tabeli je prikazana maksimalna pričakovana cena predelave e-ONS za obdobje 2019 - 2022. Glede na to, da je podjetje PLASTKOM predelalo vseh ONS vključno z e-ONS zaračunavalo po povprečni ceni [REDACTED] EUR za tono, je podjetje PLASTKOM s predelavo e-ONS v letu 2019 dejansko ustvarjalo izgubo.

Tabela 26: Pričakovana max cena za e-ONS

Leto	odhodki v EUR na tono	Pričakovana maksimalna cena EUR na tono	Dejanska povprečna cena	Presežek cene	Presežek cene v %
2019					
2020					
2021					
2022					

Vir: Preračun Agencije.

148. Iz tabele je razvidno, da so cene predelave e-ONS v letih 2020, 2021 in 2022 presegale pričakovane maksimalne cene, in sicer največ v letu 2020 za [REDACTED] %. Ker pa so stroški predelave v istem obdobju naraščali, je presežek povprečnih cen predelave v letu 2022 znašal manj, in sicer [REDACTED].

149. Kot izhaja že iz 3. člena ZGD-1¹⁵⁹ podjetja na trgu opravljajo pridobitno dejavnost z namenom ustvarjanja dobička. Pri opravljanju tržne dejavnosti so podjetja upravičena do razumne stopnje donosa. Agencija je pri izračunu dobičkonosnosti predelave ONS na podlagi analize »stroškov plus« upoštevala razumno stopnjo donosa, ki je dodana stroškom kot »plus« element. Ta »plus« element po pokritju vseh stroškov predelave omogoča še

¹⁵⁸ »Plus« element predstavlja torej 37,338%. Ko odhodkom dodamo 37,338% njihove vrednosti, dobimo EBIT maržo v višini 27,19%.

¹⁵⁹ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21 in 18/23 – ZDU-10.

povrnitev stroškov kapitala v obliki dobička. Cene predelave e-ONS v višini [REDACTED] EUR za tono in več so [REDACTED] stroške njihove predelave z dodano razumno stopnjo donosa, kot jo je opredelila Agencija. Tako je verjetno izkazano, da je izpolnjen prvi pogoj za opredelitev pretiranih cen kot zlorabe prevladajočega položaja.¹⁶⁰

V.6.1.6 Ocena poštenosti domnevno pretiranih cen (druga stopnja testa)

150. Za ugotovitev, da nesorazmerno visoke cene pomenijo pretirane cene in s tem zlorabo prevladajočega položaja, je treba poleg tega, da cene ustvarjajo čezmerne dobičke, ugotoviti tudi, da so zaračunane cene nepošteno same po sebi ali v primerjavi s konkurenčnimi proizvodi.¹⁶¹

151. Namen druge stopnje tega testa je ugotoviti, ali morda obstajajo drugi zakoniti razlogi za prekomerne cene, zlasti razlogi, ki niso zajeti v analizi stroškov v prvi stopnji tega testa. Podjetje s prevladajočim položajem je morda imelo obsežne investicije, ki se bodo šele v naslednjih letih preko stroškov amortizacije prenesle v proizvajalne stroške. Vendar tudi ti drugi razlogi ne upravičujejo zaračunavanja cen na kakršni koli visoki ravni, jih je pa treba upoštevati pri oceni morebitne prekomernosti cen. Pri tem pa dokazno breme o obstoju drugih razlogov za prekomernost cen nosi podjetje. Konkurenčni organi nimajo nobene dolžnosti v smislu pridobivanja dokazov o obstoju drugih razlogov, njihova dolžnost je, da pošteno in nepristransko ocenijo argumente in dokaze, ki jih predložijo preiskovana podjetja.¹⁶²

152. Konkurenčni organ sam izbere primerno metodo za presojanje pretirano visokih cen, pri tem pa mora upoštevati vse okoliščine primera in izbrati metodo, za katero ima na voljo dovolj podatkov.¹⁶³

V.6.1.6.1 Ocena nepoštenosti cen samih po sebi

153. Glede na sodbo United Brands so cene, ki presegajo ekonomsko vrednost dobavljenega izdelka, nepošteno same po sebi. Sodišče je navedlo, da je priporočljivo, da se ugotovi, ali je podjetje s prevladajočim položajem izkoristilo priložnosti, ki izhajajo iz njegovega prevladajočega položaja, in jih ne bi izkoristilo, če bi obstajala »normalna in dovolj učinkovita konkurenca«.¹⁶⁴

154. Ekonomski vrednost proizvoda pomeni vrednost, ki jo je kupec pripravljen plačati. Kot izhaja iz sodbe United Brands pa je treba ugotoviti, ali bi kupci plačevali enako ceno za proizvode in storitve podjetja s prevladajočim položajem, če bi na trgu obstajala normalna in dovolj učinkovita konkurenca. Skladno s sodno prakso sodišča EU se poštenost določene cene preizkusi s primerjavo te cene in ekonomski vrednosti proizvoda. Ceno, ki je določena na ravni, ki nima razumne povezave z ekonomsko vrednostjo opravljene storitve ali proizvoda, je treba štetiti za pretirano samo po sebi, saj ima za posledico nepošteno

¹⁶⁰ Ker ji za potrebe te odločbe ni treba ugotoviti kršitve, Agencija pri izvedbi prve stopnje testa pušča ob strani dejstvo, da podjetje PLASTKOM teh cen predelave v višini [REDACTED] EUR ni uporabilo pri zaračunavanju predelave vseh e-ONS, saj nobeni shemi ni zaračunalo predelave celotne ocenjene količine e-ONS, ampak je predelavo e-ONS zaračunavalо tudi po precej nižjih cenah od [REDACTED] EUR. Bolj podrobno se Agencija do tega opredeljuje v okviru presoje učinkov domnevno pretiranih cen.

¹⁶¹ Glej točko 142 odločbe Komisije v zadevi Scandlines Sverige v Port of Helsingborg, COMP/36.568, in Sundbusserne v Port of Helsingborg, COMP/36.570 z dne 23. 7. 2004, v nadaljevanju: zadeva Scandlines.

¹⁶² CMA: Excessive and unfair pricing with respect to the supply of liothyronine tablets in the UK, Case 50395, glej tč. 5.70.

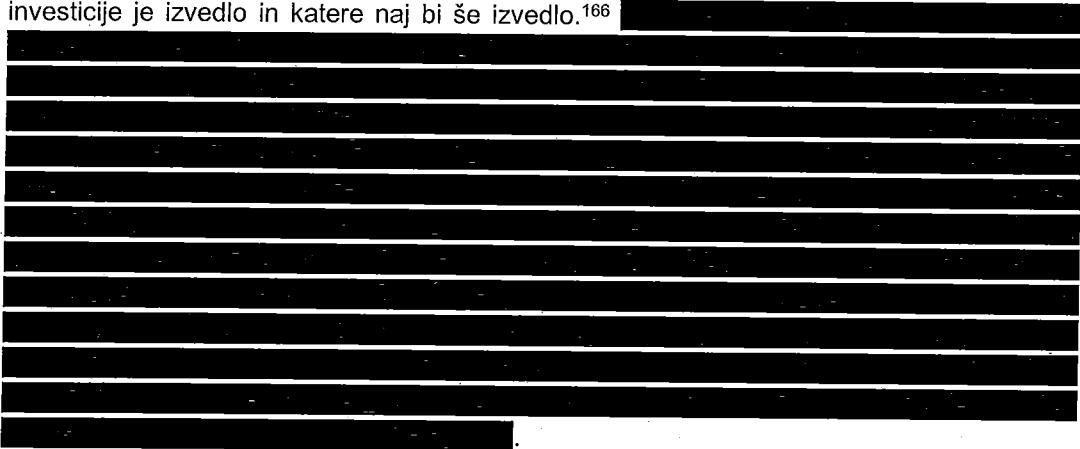
¹⁶³ Glej T. Dugar: Pretirano visoke cene v farmacevtskem sektorju kot oblika zlorabe prevladajočega položaja, magistrsko delo. Univerza v Maribor, Pravna fakulteta, 2019. str. 23 in 24, sklic 115 na W. Frenz, Handbook of EU Competition Law, 2016, str. 717.

¹⁶⁴ Glej točki 249 in 250 sodbe C-27/76 United Brands v Commission.

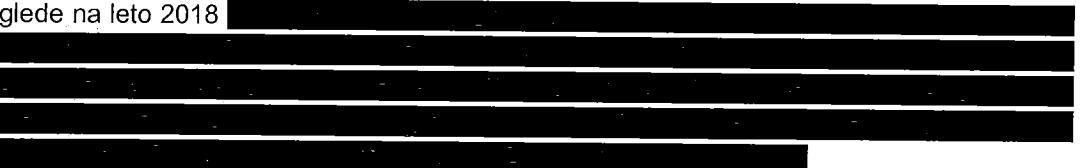
izkoriščanje kupcev. Na trgu, ki je odprt za konkurenco, bi bil običajni test primerjava cene prevladujočega podjetja s cenami, ki jih zaračunavajo konkurenti. Pri obstoju monopola pa takšna primerjava cen ni mogoča.¹⁶⁵

155. Zato je pri oceni nepoštenosti cen samih po sebi treba upoštevati vse okoliščine posameznega primera, npr. visoke vstopne ovire na trg, povpraševanje, obsežne investicije, prevzem visokih tveganj v zvezi s proizvodi itd. Pri visokih vstopnih ovirah pretirane cene niso izpostavljene konkurenčnim pritiskom, kar je treba razlikovati od morebitno začasno visokih cen, ki so morda posledica običajnih tržnih sil na konkurenčnem trgu. Visoke cene na trgu, kjer ni visokih vstopnih ovir, bi bile namreč le začasne, saj bi se hitro pojavili novi ponudniki in s tem konkurenca. Na trgu predelave ONS je od leta 2017 podjetje PLASTKOM edini ponudnik. Za vstop na trg so značilne visoke vstopne ovire, saj lahko dejavnost predelave ONS opravlja samo tisti, ki je pridobil pravnomočno okoljevarstveno dovoljenje, za njegovo pridobitev pa mora izpolnjevati visoke zahteve ter razpolagati z ustreznimi stroji, delavci, opremo in nepremičninami, na katerih je v skladu s prostorskimi predpisi sploh dovoljeno zbiranje in obdelovanje odpadkov. Vse navedeno pa predstavlja tudi visoke ekonomske ovire z vidika potrebnih finančnih sredstev oziroma investicij.

156. Kot izhaja iz podatkov podjetja PLASTKOM, so pri predelavi e-ONS ključni stroški dela, ki tudi stroškovno predstavljajo največji delež. Stroški dela zaposlenih (bruto plače, prispevki na plače ter povračila stroškov, kot so npr. malica in prevoz) predstavljajo tekoče mesečne stroške, ne pa investicij v osnovna sredstva, ki bi se šele v prihodnjih obdobjih pojavile med stroški. Tudi ni razvidno, da bi podjetje PLASTKOM z vidika predelave e-ONS v zadnjih letih izvajalo obsežne investicije. Podjetje PLASTKOM je navedlo, katere investicije je izvedlo in katere naj bi še izvedlo.¹⁶⁶

157. Iz registra osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2021¹⁶⁷ podjetja PLASTKOM je razvidno, da so se investicije podjetja PLASTKOM v osnovna sredstva v letih 2019, 2020 in 2021 glede na leto 2018

158. Glede na to, da cene predelave e-ONS močno presegajo stroške predelave, povečane za razumno stopnjo donosa, Agencija meni, da je verjetno izkazano, da so bile cene predelave e-ONS v letih 2020 in 2021 nepoštene same po sebi. Podjetje PLASTKOM v

¹⁶⁵ Točka 159 odločbe Komisije v zadevi Deutsche Post AG z dne 25. 7. 2001, COMP/C-1/36.915.

¹⁶⁶ Glej dokument št. 3062-1/2021-126, str. 6, odgovor na vprašanje št. 8.

¹⁶⁷ Priloga dokumenta št. 3062-1/82021-63.

postopku do predložitve zavez ni z ničemer utemeljilo cen predelave e-ONS v višini [REDACTED] EUR in višje, prav tako teh razlogov Agencija ni razbrala iz poslovnih knjig in drugih razpoložljivih podatkov. Ta neobstoj upravičenih razlogov nakazuje na verjetnost pretiranih cen predelave e-ONS v višini, ki presega stroške predelave povečane za razumno stopnjo donosa.

V.6.1.6.2 Nezmožnost primerjave s cenami konkurenčnih podjetij

159. Kot je že bilo navedeno, je treba v drugi stopnji testa ugotoviti, ali je zaračunana cena nepoštena sama po sebi, ali v primerjavi s konkurenčnimi proizvodi. Ker je Agencija verjetno izkazala, da so bile cene nepoštene same po sebi, ji za potrebe te odločbe niti ni treba primerjati cen predelave e-ONS s cenami konkurentov.
160. Pri ugotavljanju, ali je zaračunana cena nepoštена v primerjavi s konkurenčnimi proizvodi, bi morali primerjati cene na zadavnem trgu, na katerem ima določeno podjetje prevladujoč položaj, s cenami na enakem trgu, ki je izpostavljen konkurenči. V večini primerov in tudi v tem konkretnem primeru tega ni moč izvesti, saj je podjetje PLASTKOM edini predelovalec ONS v Sloveniji. Zato bi se za primerjavo lahko uporabilo stanje na podobnem trgu ali drugi načini.
161. Agencija je sicer primerjala donosnost predelave ONS konkurentov v preteklem obdobju, ko je na trgu predelave ONS obstajala konkurenca. V preteklih letih sta predelavo ONS izvajala tudi podjetji NAVODNIK in EKO PLASTKOM. Podjetje NAVODNIK je predelavo ONS izvajalo le v letih 2012 in 2013, vendar je v obeh letih ustvarilo poslovno izgubo, saj so bili poslovni odhodki v obeh letih višji od poslovnih prihodkov.¹⁶⁸
162. V nadaljevanju so prikazani podatki za podjetje EKO PLASTKOM, ki se je s predelavo ONS ukvarjalo vse do požara 8. 6. 2017.

Tabela 27: Izkazi poslovnega izida od leta 2012 dalje in stopnja donosnosti poslovnih prihodkov za podjetje EKO PLASTKOM

leto	poslovni prihodki	poslovni odhodki	EBIT ali poslovni izid	EBIT marža	poslovni izid / poslovni odhodki
2012	244.721,00	204.942,00	39.779,00	16,25 %	0,1941
2013	788.157,00	682.974,00	105.183,00	13,35 %	0,1540
2014	712.474,00	639.729,00	72.745,00	10,21 %	0,1137
2015	462.007,00	451.707,00	10.300,00	2,23 %	0,0228
2016	442.791,98	497.321,49	-54.529,51	-12,31 %	-0,1096
2017	55.937,37	987.679,14	-931.741,77	-1665,69 %	-0,9434

Vir: Izkazi poslovnega izida podjetja Eko Plastkom (podatki AJPES) in preračun Agencije.

163. Iz navedene tabele izhaja, da je podjetje EKO PLASTKOM izkazalo najvišjo dobičkonosnost poslovnih prihodkov oziroma EBIT maržo v letu 2012, ko je znašala 16,25 %. V tem letu je bilo tudi najvišje razmerje med poslovnim izidom in poslovnimi odhodki. Iz navedenega je razvidno, da je podjetje EKO PLASTKOM ustvarilo v obdobju 2012 do 2017 nižjo donosnost, kot jo je upoštevala Agencija kot razumno stopnjo donosa oziroma »plus element«.
164. V nadaljevanju je Agencija vpogledala v izkaze poslovnega izida za leti 2021 in 2020 podjetij, ki opravljajo dejavnost na drugem, sicer vertikalno povezanem trgu. Iz izkazov

¹⁶⁸ Vir: podatki AJPES. Dokument št. 3062-1/2021-92.

poslovnega izida podjetij PRONS, SVEKO in INTERSEROH je razvidno, da so dosegala nizke donose v obliki EBIT marž, in sicer podjetje PRONS 1,32 % v letu 2021 in 1,45 % v letu 2020, podjetje SVEKO je v letu 2021 doseglo negativen poslovni izid, v letu 2020 pa je EBIT marža znašala 5,95 %, podjetje INTERSEROH je v letu 2021 doseglo 0,88 % EBIT marže, v letu 2020 pa 1,14 %. Edino podjetje ZEOS je v obeh letih ustvarilo visoke donose, ki so dejansko presegali razumno stopnjo donosa, ki jo je upoštevala Agencija kot »plus« element. Iz izkazov poslovnega izida podjetja ZEOS je razvidno, da je EBIT marža v letu 2020 znašala 31,61 %, v letu 2021 pa je bila višja, in sicer 38,32 %.¹⁶⁹ Pri tem pa je treba upoštevati, da se podjetje ZEOS ne ukvarja samo z organiziranjem sheme za predelavo ONS, temveč je to izraz vseh dejavnosti, s katerimi se podjetje ZEOS ukvarja.

V.6.1.7 Učinek domnevno pretiranih cen

165. Za samo presojo izkoriščanja prevladujočega položaja pa ni pomembno samo, v kakšni višini je bila zaračunana predelava 1 tone e-ONS, temveč tudi, kakšne količine e-ONS je podjetje PLASTKOM sploh obračunalo posamezni shemi. Podjetje PLASTKOM namreč nobeni shemi ni zaračunalo celotne količine e-ONS po domnevno pretiranih cenah za predelavo e-ONS, ampak je vsaj del e-ONS zaračunalo po ceni predelave za p-ONS. Tako je npr. v letu 2019 celotno predelavo ONS vključno z e-ONS zaračunavalo po povprečni ceni [REDACTED] EUR/tono, pri tem pa mu je predelava e-ONS povzročala odhodke v višini [REDACTED] EUR/tono, kar pomeni, da je predelavo e-ONS zaračunavalo po ceni za predelavo p-ONS, ki mu je prinašala izgubo. Predelavo e-ONS ločeno od p-ONS je podjetje PLASTKOM zaračunavalo od vključno leta 2020 dalje. Zaradi tega je Agencija v nadaljevanju preverila, kakšna je bila razlika med količino e-ONS, ki naj bi jih posamezna shema pripeljala, in zaračunanimi količinami e-ONS ter posledično, ali in koliko naj bi sheme dejansko plačale predelavo e-ONS po domnevno pretiranih cenah.

V.6.1.7.1 Razlika med oceno pripeljanih in zaračunanih količin e-ONS

V.6.1.7.1.1. Količine e-ONS za leto 2020

166. Podjetje PLASTKOM je v letu 2020 zaračunavalo predelavo ONS tako nosilcem shem kot Ministrstvu za okolje in prostor – MOP. Iz naslednje tabele je za leto 2020 za posameznega nosilca sheme razviden izračun ocene količin p-ONS in e-ONS glede na količino ONS, ki je bila v tem letu pripeljana¹⁷⁰ podjetju PLASTKOM v predelavo in zaračunana po izdanih računih. Izračun temelji na deležih posamezne vrste ONS, ki izhaja iz količine ONS, ki so bile v letu 2020 dane na trg.¹⁷¹ Pri tem je za leto 2020 za e-ONS razvidna ocenjena količina pripeljanih e-ONS,¹⁷² zaračunane količine oziroma količine, ki jih je podjetje PLASTKOM zaračunalo posameznemu nosilcu sheme, ter razlika med obema količinama.

¹⁶⁹ Razmerje med izidom iz poslovanja in poslovnimi odhodki v letu 2021 znaša 0,509323.

¹⁷⁰ Te količine e-ONS niso bile dejansko pripeljane, izraz pripeljani nakazuje samo, da gre za oceno p-ONS in e-ONS glede na pripeljane količine vseh ONS. Glej tudi pojasnilo v naslednjih opombah. Gre za neke vrste fikcijo, kolikšno količino e-ONS bi shema glede na razmerje sveč, ki so jih njeni proizvajalci dali na trg, pripeljala med vsemi pripeljanimi ONS.

¹⁷¹ Glej deleže v Tabeli 10.

¹⁷² Podjetje PLASTKOM ob prevzemih stehta le skupno količino pripeljanih ONS, ne pa tudi ločeno p-ONS in e-ONS. Določenim shemam sveče obračuna glede na (predviden) delež posamezne vrste ONS glede na sveče, dane na trg. Vse navedeno je tako le ocena oziroma izpogajana številka. Tudi Agencija je zato morala izbrati način, kako bi lahko ocenila količino posamezne vrste ONS. Kot izhodišče svoje ocene je tako izbrala razmerje oziroma deleže iz ocene količin ONS za posamezno shemo, ki se izračuna glede na količino na trg danih sveč, in ob upoštevanju zmanjšanja teže za pogoreli vložek pri p-ONS.

Tabela 28: Izračun ocene pripeljanih količin p-ONS in e-ONS ter količine e-ONS, ki je bila obračunana po ceni za p-ONS za posamezno shemo za leto 2020

Podjetje	pripeljane ONS v kg skupaj	p-ONS v %	e-ONS v %	ocena količine p-ONS v kg	ocena količine e-ONS v kg	zaračunane e-ONS v kg	e-ONS v kg po ceni za p-ONS
Prons							
Sveko							
Interseroh							
Zeos							

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom za leto 2020 in preračun Agencije.

V.6.1.7.1.2. Količine e-ONS za leto 2021

167. Agencija je iz celotne količine ONS, ki jo je posamezna shema pripeljala podjetju PLASTKOM v predelavo, izračunala količino posamezne vrste ONS, p-ONS in e-ONS. Izračun je razviden iz naslednje tabele.

Tabela 29: Izračun ocene pripeljanih količin p-ONS in e-ONS ter količine e-ONS, ki je bila obračunana po ceni za p-ONS za posamezno shemo za leto 2021

Podjetje	ONS v kg skupaj	p-ONS v %	e-ONS v %	ocena količine p-ONS v kg	ocena količine e-ONS v kg	zaračunane e-ONS v kg	količina e-ONS v kg po ceni za p-ONS
Prons							
Sveko							
Interzero							
Zeos							

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom za leto 2021 in preračun Agencije.

V.6.1.7.1.3. Količine e-ONS za leto 2022

168. Agencija je iz celotne količine ONS, ki jo je posamezna shema pripeljala podjetju PLASTKOM v predelavo, izračunala količino posamezne vrste ONS, to je p-ONS in e-ONS. Izračun je razviden iz naslednje tabele.

Tabela 30: Izračun ocene pripeljanih količin p-ONS in e-ONS ter količine e-ONS, ki je bila obračunana po ceni za p-ONS, za posamezno shemo za leto 2022

Podjetje	ONS v kg skupaj	p-ONS v %	e-ONS v %	ocena količine p-ONS v kg	ocena količine e-ONS v kg	zaračunane e-ONS v kg	količina e-ONS v kg po ceni za p-ONS
Prons							
Sveko							
Interzero							
Zeos							
Skupaj							

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom za leto 2022 in preračun Agencije.

V.6.1.7.2. Izračun učinka domnevno pretiranih cen predelave e-ONS

169. Podjetje PLASTKOM je vsaki shemi zaračunalo del predelave e-ONS po ceni za p-ONS, ki mu je dejansko prinašala izgubo, del predelave e-ONS pa je nekaterim podjetjem obračunalo cenah za predelavo e-ONS. Da bi ugotovili, kakšen je bil učinek obračunavanja predelave e-ONS po tako različnih cenah in kolikšen je bil učinek uporabe domnevno pretiranih cen za predelavo e-ONS ob kombinirani uporabi enotnih cen za predelavo ONS, je treba ugotoviti razliko med dejansko zaračunanimi stroški predelave e-ONS in stroški predelave e-ONS, če bi jih obračunali po pričakovani maksimalni ceni, ki za leto 2020 znaša [REDACTED] EUR/t, za leto 2021 znaša [REDACTED] EUR/t, za leto 2022 pa znaša [REDACTED] EUR/t.

V.6.1.7.2.1. Učinek uporabe različnih cen predelave e-ONS za leto 2020

170. V naslednji tabeli je prikazan izračun učinka uporabe različnih cen predelave e-ONS skupaj in za vsako shemo posebej za leto 2020.

Tabela 31: Izračun učinka uporabe različnih cen predelave e-ONS za leto 2020

Podjetje	Ocena količine e-ONS v kg	Vrednost po pričak. max ceni	količina e-ONS v kg po ceni za p-ONS	Vrednost zaračunanih e-ONS po ceni za e-ONS	Vrednost zaračunanih e-ONS po ceni za p-ONS	Učinek (dejansko zarač. – vrednost po pričak. max. ceni)
1	2	3=2 x [REDACTED]	4	5	6=4 x povp. cena za p-ONS	7=(5+6)-3
Prons	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Sveko	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Interzero	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zeos	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Preračun Agencije.

171. Iz izračuna za leto 2020 je razvidno, da če bi podjetje PLASTKOM vsem shemam zaračunalo celotno ocenjeno količino e-ONS ([REDACTED] kg) po pričakovani maksimalni ceni, bi njegovi prihodki iz tega naslova znašali [REDACTED] EUR. Podjetje PLASTKOM je v letu 2020 večino e-ONS ([REDACTED] kg) obračunalo po enotni ceni kot za p-ONS v vrednosti [REDACTED] EUR, [REDACTED]. Če bi vsem shemam

zaračunalo celotno ocenjeno količino e-ONS po pričakovani maksimalni ceni, bi tako podjetje PLASTKOM prejelo [REDACTED] EUR več prihodkov, kot jih je v resnici evidentiralo. Iz navedenega lahko zaključimo, da kljub postavljeni visoki ceni za predelavo e-ONS podjetje PLASTKOM zaradi načina obračunavanja predelave e-ONS v letu 2020 z povprečju vseh shem za predelavo e-ONS ni uporabljalo pretiranih cen.

172. [REDACTED]

V.6.1.7.2.2. Učinek uporabe različnih cen predelave e-ONS za leto 2021

173. V naslednji tabeli je prikazan izračun učinka uporabe različnih cen predelave e-ONS skupaj in za vsako shemo posebej za leto 2021.

Tabela 32: Izračun učinka uporabe različnih cen predelave e-ONS za leto 2021

Podjetje	Ocena prip. količine e- ONS v kg	Vrednost po pričak. max ceni	Količina e- ONS v kg po ceni za p-ONS	Vrednost zaračunanih e-ONS po ceni za e- ONS	Vrednost zaračunanih e-ONS po ceni za p- ONS	Učinek (dejansko zarač. – vrednost po pričak. max. ceni)
1	2	3=2 x [REDACTED]	4	5	6=4 x povp. cena za p-ONS	7=(5+6)-3
Prons	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Sveko	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Interzero	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zeos	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Preračun Agencije.

174. Iz izračuna za leto 2021 je razvidno, da če bi podjetje PLASTKOM vsem shemam zaračunalo celotno ocenjeno količino e-ONS ([REDACTED] kg) po pričakovani maksimalni ceni, bi njegovi prihodki iz tega naslova znašali [REDACTED] EUR. Podjetje PLASTKOM je večino e-ONS ([REDACTED] kg) obračunalo v letu 2021 po enotni ceni kot za p-ONS v vrednosti samo [REDACTED] EUR.

[REDACTED]
[REDACTED] Zato je podjetje PLASTKOM v letu 2021 evidentiralo za [REDACTED] EUR prihodkov manj kot v primeru, če bi vsem shemam zaračunalo celotno ocenjeno količino e-ONS po pričakovani maksimalni ceni. Iz navedenega lahko zaključimo, da kljub postavljeni visoki ceni za predelavo e-ONS podjetje PLASTKOM zaradi načina obračunavanja predelave e-ONS v letu 2021 v povprečju za vse sheme skupaj za predelavo e-ONS ni uporabljalo pretiranih cen.

V.6.1.7.2.3. Učinek uporabe različnih cen predelave e-ONS za leto 2022

175. V naslednji tabeli je prikazan izračun učinka uporabe različnih cen predelave e-ONS skupaj in za vsako shemo posebej za leto 2022.

Tabela 33: Izračun učinka uporabe različnih cen predelave e-ONS za leto 2022

Podjetje	Ocena prip. količine e-ONS v kg	Vrednost po pričak. max ceni	količina e-ONS v kg po ceni za p-ONS	Vrednost zaračunanih e-ONS po ceni za e-ONS	Vrednost zaračunanih e-ONS po ceni za p-ONS	Učinek (dejansko zarač. – vrednost po pričak. max. ceni)
1	2	3= [REDACTED]	4	5	6=4xpovp. cena za p-ONS	7=(5+6)-3
Prons	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Sveko	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Interzero	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zeos	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Preračun Agencije.

176. Iz izračuna za leto 2022 je razvidno, da če bi podjetje PLASTKOM vsem shemam zaračunalo celotno ocenjeno količino e-ONS ([REDACTED] kg) po pričakovani maksimalni ceni, bi njegovi prihodki iz tega naslova znašali [REDACTED] EUR. Podjetje PLASTKOM je v letu 2022 predelavo [REDACTED] kg e-ONS obračunalo po ceni za predelavo p-ONS v skupni višini samo [REDACTED] EUR, [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] Zato je podjetje PLASTKOM v letu 2022 evidentiralo za [REDACTED] EUR prihodkov manj kot v primeru, če bi vsem shemam zaračunalo celotno ocenjeno količino e-ONS po pričakovani maksimalni ceni. Iz navedenega lahko zaključimo, da podjetje PLASTKOM v letu 2022 v povprečju za predelavo e-ONS ni uporabljalo domnevno pretiranih cen.

177. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED].

178. Zaradi načina obračunavanja e-ONS v letih 2020, 2021 in 2022¹⁷³ podjetje PLASTKOM ni imelo pozitivnih učinkov uporabe pretiranih cen, saj nobeni od shem ni obračunalo vseh e-ONS po pretiranih cenah, ampak je v povprečju zaračunavalo predelavo e-ONS po nižjih cenah. Do učinkov iz naslova uporabe domnevno pretiranih cen predelave e-ONS bi prišlo, če bi se vsem shemam vse pripeljane količine e-ONS tudi zaračunale po teh cenah. Tako [REDACTED] plačala le [REDACTED], pri čemer je bil učinek [REDACTED] manjši, kot bi bil v primeru [REDACTED], ker proizvajalci sveč [REDACTED] dajo na trg majhen delež elektronskih nagrobnih sveč, ter kot rečeno ni bila zaračunana celotna količina pripeljanih e-ONS. V skladu s sodno praksjo Sodišča EU¹⁷⁴ določitev praga znatnosti (de minimis), da bi se opredelila zloraba

¹⁷³ Ker se pripeljane p-ONS in e-ONS ne sortirajo ob prevzemu in se ne tehtajo ločeno, so bili uporabljeni različni načini, kako so sheme in podjetje PLASTKOM prišli do količine e-ONS, ki se jim je zaračunala. Pri [REDACTED] pa sploh ni prišlo do ločenega obračunavanja e-ONS.

¹⁷⁴ Sodba Sodišča EU v zadevi Post Danmark, C-23/14, točka 73, v zadevi MEO, C-525/16, točka 29 idr.

prevladujočega položaja, ni utemeljena. Po oceni Agencije za obstoj verjetnosti kršitve zadošča dejstvo, da je bilo ██████████ del e-ONS zaračunan po domnevno pretiranih cenah.

V.6.2 Verjetnost cenovne diskriminacije

V.6.2.1 Splošno

179. ██████████, je Agencija v postopku tudi preverjala, ali je prišlo do uporabe neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi sopogodbeniki, ki je nekatere od njih postavilo v konkurenčno slabši položaj.
180. Podjetje s prevladujočim položajem ima posebno odgovornost, da ne oslabi neokrnjene konkurence na trgu, to odgovornost pa je treba presojati glede na stopnjo dominance in posebne značilnosti relevantnega trga. Podjetje PLASTKOM na ozemlju Republike Slovenije edino opravlja dejavnost predelave ONS, kar pomeni, da ima najvišjo stopnjo dominance na upoštevnem trgu, to je monopolni položaj. Zaradi tega je treba podjetju PLASTKOM pripisati tudi najvišjo stopnjo odgovornosti za nediskriminаторno obravnavanje uporabnikov storitev predelave ONS. V primeru cenovne diskriminacije, ki vpliva na pogoje konkurence na povezanem trgu, kjer delujejo dobavitelji ali kupci podjetja s prevladujočim položajem, pa bi lahko opravičile le izjemne in utemeljene okoliščine.¹⁷⁵
181. Cenovna diskriminacija lahko vpliva na konkurenco med podjetji, ki delujejo na vertikalno povezanih trgih. Cenovna diskriminacija ni v nasprotju s pravili varstva konkurence, če podjetje, ki jo izvaja, nima prevladujočega položaja. Če ima podjetje prevladujoč položaj na trgu, je izvajanje cenovne diskriminacije lahko sporno.
182. Sodišče EU je v eni izmed novejših sodb pri obravnavi prepovedi diskriminacije ugotovilo, da so diskriminatorne prakse v nasprotju s prepovedjo zlorabe prevladujočega položaja, če lahko izkrivljajo konkurenco med poslovnimi parterji podjetja s prevladujočim položajem. Poslovno ravnanje podjetja s prevladujočim položajem ne sme izkrivljati konkurenco niti na nabavnem niti na prodajnem trgu, to je niti konkurenco med dobavitelji niti med odjemalci podjetja. Zato ni nujno, da zloraba učinkuje na konkurenčni položaj samega podjetja s prevladujočim položajem na tistem trgu, kjer deluje, in v razmerju do njegovih morebitnih konkurentov.¹⁷⁶
183. Sodišče EU je ob sklicevanju na zadevo British Airways¹⁷⁷ navedlo, da je treba poleg različnega obravnavanja pogodbenih partnerjev ugotoviti tudi, da se s tem ravnanjem ovira konkurenčni položaj nekaterih trgovinskih partnerjev tega podjetja v primerjavi z drugimi. To pa zato, ker vsaka pomanjkljivost, kot so višje cene, ne bo povzročila slabšega konkurenčnega položaja. Vendar pa dokazno breme ne seže tako daleč, da bi zahtevalo dejansko količinsko opredeljivo poslabšanje konkurence v zvezi z oškodovanim podjetjem in njegovimi posameznimi konkurenti.¹⁷⁸ Za presojo obstoja takšnih okoliščin je po mnenju Sodišča EU treba preučiti vse okoliščine primera.¹⁷⁹ Zato je treba v vsakem posameznem primeru oceniti, ali lahko v primeru, ko podjetje s prevladujočim položajem uporablja diskriminatorne cene za trgovinske partnerje, takšno ravnanje vodi do izkriviljanja konkurence. Organ, pristojen za konkurenco, ali sodišče lahko v tem okviru presojata prevladujoči položaj podjetja, pogajalsko moč glede tarif, pogoje in pravila o njihovem zaračunavanju, njihovo trajanje in njihov znesek ter morebitni obstoj strategije za izrinjenje

¹⁷⁵ Glej sodbo SEU Tetra pak International SA v Commission (1996), zadeva C-333/94 P.

¹⁷⁶ Sodba v zadevi MEO, C-525/16 z dne 19. aprila 2018, točki 24 in 25.

¹⁷⁷ British Airways / Komisija, C-95/04, točka 144 in navedena sodna praksa.

¹⁷⁸ Sodba v zadevi MEO, točki 26 in 27, ter točka 63 mnenja AG Wahla.

¹⁷⁹ Sodba v zadevi MEO, točka 28.

enega njegovih trgovinskih partnerjev, ki je vsaj tako učinkovit kot njegovi konkurenti, s trga nižje v verigi.¹⁸⁰ Sodišče EU je v zadevi MEO odločilo, da se za ugotovitev „podrejenega konkurenčnega položaja“ ne zahteva dokaz o dejanskem in kvantitativno opredeljivem poslabšanju konkurenčnega položaja, temveč mora ta temeljiti na analizi vseh upoštevnih okoliščin primera, iz katere je mogoče sklepati, da tako ravnanje vpliva na stroške, dobičke ali druge upoštevne interese enega ali več navedenih partnerjev, tako da lahko to ravnanje vpliva na navedeni položaj.¹⁸¹

184. Če je verjetno izkazano, da je diskriminаторno ravnanje podjetja povzročilo omejevanje ali izkrivljanje konkurence na trgu, kjer poslujejo njegovi poslovni partnerji, ravnanje podjetja s prevladujočim položajem lahko pomeni zlorabo prevladujočega položaja, ki je prepovedana. V zvezi z dokazovanjem negativnih učinkov cenovne diskriminacije je Sodišče EU, ki se je sklicevalo na zadevo Post Denmark,¹⁸² navedlo, da ni praga znatnosti (de minimis) za določitev, ali nekatere prakse pomenijo zlorabo na podlagi resnosti njihovih učinkov na konkurenco.¹⁸³ Po mnenju Sodišča EU mora cenovna diskriminacija, da bi predstavljala zlorabo, »vplivati na interes gospodarskega subjekta, ki so mu bile v primerjavi z njegovimi konkurenti zaračunane višje tarife«.¹⁸⁴

V.6.2.2 Uporaba v konkretnem primeru - vpliv na trg nosilcev shem ravnjanja z ONS

185. Podjetje PLASTKOM v letu 2019 nikomur ni zaračunavalo predelave e-ONS posebej, ampak je zaračunavalo le predelavo vseh ONS skupaj. Zato so izračuni vpliva cenovne diskriminacije narejeni le od leta 2020 dalje, ko se je tudi začelo različno obračunavati predelavo e-ONS pri nosilcih shem.¹⁸⁵

186. Iz pregleda pogodb o predelavi ONS je razvidno, da so imeli nosilci shem različne pogodbene pogoje, kar se tiče cene predelave ONS. Pri tem je velika razlika v stroških predelave za nosilce shem nastala, ko je v letu 2020 podjetje PLASTKOM [REDACTED]

[REDACTED] Različen obračun predelave e-ONS pa izhaja tudi iz pregledanih računov, ki jih je v tem obdobju izdalo podjetje PLASTKOM. Iz izdanih računov je razvidno, da je podjetje PLASTKOM v letu 2020 [REDACTED] zaračunavalo predelavo e-ONS, v letu 2021 [REDACTED]. Pri tem je uporabljalo različne načine, s katerimi je določilo količino e-ONS, za katere je obračunalo predelavo. Pri [REDACTED] zaračunalo [REDACTED] elektronske nagrobne sveče, ki so bile v določenem obdobju, dane na trg, pri [REDACTED] je določilo fiksno razmerje med e-ONS in p-ONS v okviru pripeljanih količin ONS, pri [REDACTED] pa je bila določena enotna cena za vse pripeljane ONS, ne glede na posamezno vrsto ONS.

187. Agencija ugotavlja, da storitev predelave ONS za vse nosilce skupnih načrtov ravnanja z ONS predstavlja primerljive posle. Podjetjem PRONS, INTERZERO, SVEKO in ZEOS, ki so nosilci vsak svojega skupnega načrta ravnanja z ONS, podjetje PLASTKOM kot edini predelovalec ONS nudi istovrstne storitve. V vseh pogodbah o predelavi ONS so bile obveznosti predelovalca zelo podobno opredeljene, tako da zajemajo prevzem ONS od

¹⁸⁰ Glej točko 31 sodbe v zadevi MEO. Sodišče EU se je sklicevalo tudi na zadevo Intel / Komisija, C-413/14 P, točka 139 in navedena sodna praksa.

¹⁸¹ Sodba v zadevi MEO, točka 37.

¹⁸² Post Danmark, C-23/14, točka 73.

¹⁸³ MEO, C-525/16, točka 29.

¹⁸⁴ Sodba v zadevi MEO, C-525/16 z dne 19. aprila 2018, točki 29 in 30.

¹⁸⁵ [REDACTED]

pooblaščenega zbiralca, vhodno tehtanje, izdajanje in potrjevanje evidenčnih listov o prevzetih količinah ONS, predhodno skladiščenje, predhodno obdelavo (sortiranje, razvrščanje, izločevanje nečistoč), predelavo ONS, nadaljnje ravnanje z nečistočami, izločanje elektronskih modulov iz ONS, predelavo in nadaljnje ravnanje z elektronskimi moduli, prodajo recikliranih materialov, vodenje in pošiljanje evidenčnih listov o prevzetih količinah ONS ter pripravo in pošiljanje dokumentacije o ravnaju z ONS.

188. Iz zgoraj navedenih različnih cen in načina obračunavanja predelave zlasti e-ONS verjetno izhaja, da je podjetje PLASTKOM uporabljalo različne pogoje pri predelavi ONS za različne pogodbene partnerje pri izvajanju primerljivih storitev.

V.6.2.2.1. Stroški nosilcev shem

189. Nosilci shem za vsako koledarsko leto predložijo ARSO Poročilo o ravnaju z odpadnimi nagrobnimi svečami, katerega obvezna sestavina je tudi Finančno poročilo, v katerem so navedeni stroški nosilca sheme iz drugega odstavka 18. člena Uredbe o ONS in višina teh stroškov na tono ONS.
190. V 2. točki prvega odstavka 18. člena Uredbe o ONS so kot stroški nosilca načrta oziroma nosilca skupnega načrta navedeni:
- stroški predhodnega skladiščenja odpadnih nagrobnih sveč pri izvajalcu javne službe zbiranja za čas predhodnega skladiščenja, ki presega 14 dni, in stroški začasnega skladiščenja odpadnih nagrobnih sveč pri upravljavcu pokopališča iz 5. člena te uredbe za čas začasnega skladiščenja, ki presega 14 dni,
 - stroški prevzemanja odpadnih nagrobnih sveč (npr. nakladanje in tehtanje ter podobna opravila),
 - stroški odvoza odpadnih nagrobnih sveč od upravljavca pokopališča do zbirnega centra izvajalca javne službe zbiranja, ter stroški tehtanja in razkladanja odpadnih nagrobnih sveč,
 - stroški odvoza odpadnih nagrobnih sveč od upravljavca pokopališča iz 5. člena te uredbe do zbirnega centra zbiralca ter stroški tehtanja in razkladanja odpadnih nagrobnih sveč.
191. Skupne stroške nosilca načrta oziroma nosilca skupnega načrta po drugem odstavku 18. člena Uredbe o ONS predstavljajo stroški zbiranja in obdelave ONS in stroški iz 2. točke prejšnjega odstavka, stroški nosilca skupnega načrta pa so tudi stroški upravljanja skupnega načrta. Stroške iz prejšnjega stavka nosilec skupnega načrta obračunava posameznemu proizvajalcu sveč glede na njegov delež nagrobnih sveč v skupni masi nagrobnih sveč, ki so bile v Republiki Sloveniji dane v promet od vseh proizvajalcev sveč, vključenih v ta skupni načrt.
192. Iz pojasnil ARSO podjetju PRONS (elektronsko sporočilo z dne 29. junij 2020)¹⁸⁶ je razvidno, da stroški upravljanja skupnega načrta vključujejo stroške telefonov, najemnine za poslovne prostore, kilometrino, bančne stroške, amortizacijo opreme, bruto plače, prevoz na delo, prehrano, regres, prispevke za plače itn, če so ti stroški neposredno povezani z delovanjem skupnega načrta. V stroške upravljanja skupnega načrta se ne vključujejo stroški, ki jih zaposleni opravlja za drugo osebo, ki ni nosilec skupnega načrta.
193. Iz posredovanih podatkov je razvidno, da odvisno od sheme znašajo stroški v obdobju od 2019 do 2020 od 34,69 % do 77,39 % vseh stroškov shem. Sama struktura stroškov

¹⁸⁶ Dokument št. 3062-1/2021-21.

shem predstavlja poslovno skrivnost shem, zato jih za potrebe te odločbe Agencija navaja samo v razponu.

194. Iz navedenega je razvidno, da strošek predelave ONS predstavlja velik delež skupnih stroškov upravljalcev skupnih načrtov. Iz tega pa tudi izhaja verjetnost, da neenaka obravnavna pri povečanju stroškov predelave nosilcem shem vpliva na njihov konkurenčni položaj.

V.6.2.2.2. Izračun učinkov cenovne diskriminacije za leto 2020

195. V letu 2020 je podjetje PLASTKOM zaračunavalo predelavo e-ONS [REDACTED]

[REDACTED] Če bi bile sheme primerljivo obravnavane, bi glede na ocenjeno količino pripeljanih e-ONS, upoštevajoč razmerje med p-ONS in e-ONS znotraj sheme, imelo [REDACTED] najnižjo količino zaračunanih e-ONS.

Slika 1: Prikaz deleža pripeljanih in zaračunanih količin e-ONS za posamezno shemo v letu 2020

196. Pri izračunu učinka cenovne politike, ki jo je izvajalo podjetje PLASTKOM, je zato treba izhajati iz ocen količin p-ONS in e-ONS, ki bi naj nastale v okviru posameznih shem, saj so v okviru posameznih shem bile na trg dane in s tem nastale različne količine p-ONS in e-ONS, pri tem pa podjetje PLASTKOM teh razlik v količinah e-ONS pri zaračunavanju predelave e-ONS ni upoštevalo.

V.6.2.2.2.1. Izračun stroškov nosilcev shem za leto 2020 ob enakih pogojih kot za [REDACTED]

197. [REDACTED]
-

Tabela 34: Izračun stroškov predelave za leto 2020, če bi podjetje PLASTKOM predelavo ONS vsem shemam obračunalo po enakih pogojih kot [REDACTED]

Podjetje	Količina v kg			Vrednost			Vrednost skupaj
	p-ONS	e-ONS po ceni [REDACTED]	e-ONS po ceni za p-ONS	p-ONS	e-ONS po ceni [REDACTED]	e-ONS po ceni za p-ONS	
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Prons	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Sveko	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Interseroh	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zeos	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
MOP	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

198. Iz navedenega je razvidno, da bi podjetje PLASTKOM s predelavo ONS v letu 2020 zaslužilo [REDACTED] EUR, če bi vsem nosilcem shem v letu 2020 predelavo obračunavalo po takšnih pogojih, [REDACTED] torej po enakih cenah in po enakem deležu e-ONS glede na njihov delež, pri tem pa so prihodki predelave ONS za MOP upoštevani v dejanski vrednosti. Podjetje PLASTKOM je v letu 2020 iz naslova predelave ONS evidentiralo [REDACTED] EUR prihodkov, kar pomeni, da bi v primeru, če bi upoštevalo (ocenjeno) pripeljano količino ONS in vsem nosilcem obračunalo predelavo ONS glede na to ocenjeno količino e-ONS in po enakih cenah kot [REDACTED], imelo za [REDACTED] EUR več prihodkov iz tega naslova.

Tabela 35: Primerjava zaračunanih stroškov predelave ONS v 2020 z ocenjenimi stroški po cenah predelave [REDACTED]

Podjetje	Zaračunani stroški predelave v 2020	Ocena stroškov po cenah za [REDACTED]	Razlika v EUR	Delež glede na zaračunane stroške
	1	2	3	4 = 3 - 2
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

199. Iz navedenega je razvidno, da bi v primeru, če bi podjetje PLASTKOM vsem ostalim nosilcem shem zaračunavalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] S tem
so imeli nosilci shem manjše stroške, kot bi jih imeli, če bi bili obravnavani [REDACTED].

V.6.3.2.2.2. Izračun stroškov nosilcev shem za leto 2020 ob enakih pogojih kot za [REDACTED]

200. Podjetje PLASTKOM je v letih 2019, 2020 in 2021 [REDACTED] zaračunavašlo le predelavo vseh ONS skupaj in mu ni posebej zaračunavašlo [REDACTED]. Zato je pri izračunu učinka cenovne politike podjetja PLASTKOM Agencija v tej točki izračunala višino stroškov predelave ONS, če bi podjetje PLASTKOM vsem nosilcem shem zaračunalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED].

201. Agencija je pri izračunu prihodkov upoštevala količine ONS po izdanih računih v letu 2020 posameznim nosilcem shem ter povprečno ceno [REDACTED] EUR za 1 kg ONS, po kateri je dejansko plačevalo [REDACTED].

Tabela 36: Izračun prihodkov za leto 2020, če bi predelavo ONS podjetje obračunalo po enakih pogojih kot [REDACTED]

Podjetje	ONS v kg	Povp. cena	Znesek
1	2	3	4 = 2 x 3
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
MOP	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

202. Iz navedenega je razvidno, da bi podjetje PLASTKOM s predelavo ONS v letu 2020 zaslužilo [REDACTED] EUR, če bi vsem nosilcem shem v letu 2020 obračunavašlo po enakih pogojih kot [REDACTED]. Podjetje PLASTKOM je v letu 2020 iz naslova predelave ONS evidentiralo [REDACTED] EUR prihodkov, kar pomeni, da je imelo za [REDACTED] EUR več prihodkov, kot bi jih v primeru, če bi vsem nosilcem shem obračunalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED].

Tabela 37: Primerjava zaračunanih stroškov predelave ONS v 2020 z ocenjenimi stroški po cenah predelave [REDACTED]

Podjetje	Zaračunani stroški predelave v 2020	Ocena stroškov po cenah za [REDACTED]	Razlika v EUR	Delež glede na zaračunane stroške
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 : 2 x 100
PRONS*	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

* Razlika 0,03 EUR nastane pri izračunu zaradi zaokroževanja.

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

203. Iz navedenega je razvidno, da bi v primeru, če bi podjetje PLASTKOM vsem ostalim nosilcem shem zaračunavašlo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED]

[REDACTED] Navedena razlika predstavlja [REDACTED] % višje stroške predelave ONS glede na zaračunane stroške predelave v letu 2020. [REDACTED]

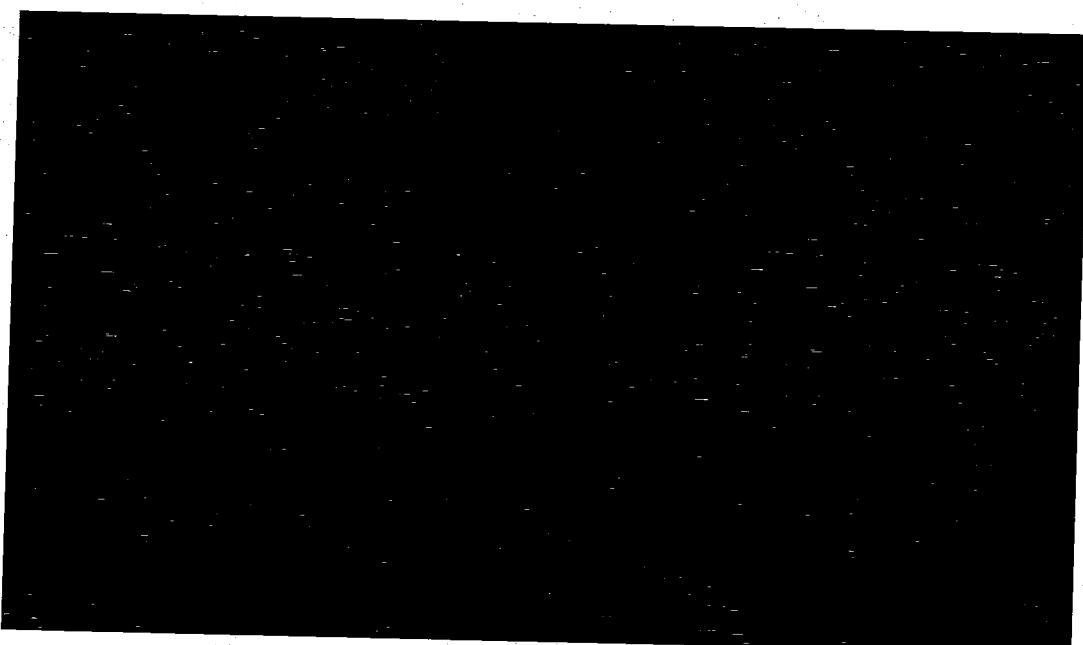
Nižji stroški bi [REDACTED]

[REDACTED] lahko omogočili, da bi ponudilo [REDACTED]

V.6.2.2.3. Izračun učinkov cenovne diskriminacije za leto 2021

204. V letu 2021 je podjetje PLASTKOM zaračunavalo predelavo e-ONS [REDACTED] [REDACTED]. Pri tem pa je tudi [REDACTED] zaračunalo predelavo e-ONS v bistveno manjši količini, kot naj bi znašala količina e-ONS v njunih shemah. Tudi v letu 2021 so v okviru posameznih shem nastajale različne količine p-ONS in e-ONS, pri tem pa podjetje PLASTKOM teh razlik v količinah e-ONS ni upoštevalo. Pri tem pa so bile cene za predelavo e-ONS višje od cen za predelavo p-ONS.

Slika 1: Prikaz deleža pripeljanih in zaračunanih e-ONS za posamezno shemo v letu 2021

V.6.2.2.3.1. Izračun stroškov nosilcev shem za leto 2021 ob enakih pogojih kot za [REDACTED]

205. Ker podjetje PLASTKOM tudi [REDACTED] ni zaračunalo celotne količine e-ONS, je treba navedeno upoštevati pri izračunu. Od vseh ONS, ki so bile pobrane v okviru [REDACTED] v letu 2021 in ki jih je podjetje PLASTKOM zaračunalo [REDACTED], so e-ONS znašale [REDACTED] kg. Podjetje PLASTKOM pa je [REDACTED] zaračunalo predelavo [REDACTED] kg e-ONS, kar pomeni, da mu je zaračunalo [REDACTED] % ocenjene količine pripeljanih e-ONS, ostalo pa je zaračunalo po ceni za p-ONS. Zato je v nadaljevanju narejen izračun za vse nosilce tako, da je [REDACTED] % ocenjene količine pripeljanih e-ONS obračunano po povprečni ceni, po kateri je plačevalo [REDACTED].

Tabela 38: Izračun prihodkov za leto 2021, če bi predelavo ONS obračunali po enakih pogojih kot [REDACTED]

Podjetje	Količina v kg			Vrednost			Vrednost skupaj
	p-ONS	e-ONS po ceni za e-ONS	e-ONS po ceni za p-ONS	p-ONS	e-ONS po ceni [REDACTED]	e-ONS po ceni za p-ONS	
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]											
------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

206. Iz navedenega je razvidno, da bi podjetje PLASTKOM s predelavo ONS v letu 2021 zaslužilo [REDACTED] EUR, če bi vsem nosilcem shem v letu 2021 obračunavalo predelavo po enakih pogojih kot [REDACTED], torej po enakih cenah in po enakem deležu e-ONS glede na njihov oceno pripeljanih e-ONS. Podjetje PLASTKOM je v letu 2021 iz naslova predelave ONS evidentiralo [REDACTED] EUR prihodkov, kar pomeni, da bi v primeru, če bi upoštevalo oceno pripeljanih količin ONS in vsem nosilcem obračunalo predelavo ONS glede na te količine e-ONS in po enakih cenah kot [REDACTED], imelo [REDACTED] EUR več prihodkov iz tega naslova, kar pomeni, da bi imelo [REDACTED] % več tovrstnih prihodkov.

Tabela 39: Primerjava zaračunanih stroškov predelave ONS v 2021 z ocjenjenimi stroški po cenah predelave [REDACTED]

Podjetje	Zaračunani stroški predelave v 2020	Ocena stroškov po cenah za [REDACTED]	Razlika v EUR	Delež glede na zaračunane stroške
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 : 2 x 100
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

207. Iz navedenega je razvidno, da bi v primeru, če bi podjetje PLASTKOM v letu 2021 vsem ostalim nosilcem shem zaračunavalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED], bi vse sheme imele [REDACTED].

V.6.3.2.3.2. Izračun stroškov nosilcev shem za leto 2021 ob enakih pogojih kot za [REDACTED]

208. V letu 2021 je podjetje PLASTKOM zaračunavalo predelavo e-ONS posebej vsem nosilcem shem [REDACTED]. Tudi v letu 2021 so v okviru posameznih shem nastajale različne količine p-ONS in e-ONS, pri tem pa podjetje PLASTKOM teh razlik v količinah e-ONS ni upoštevalo. Pri tem pa so bile cene za predelavo e-ONS višje od cen za predelavo p-ONS.

209. Agencija je pri izračunu prihodkov upoštevala količine ONS po izdanih računih v letu 2021 posameznim nosilcem shem ter povprečno ceno [REDACTED] EUR za 1 kg ONS, po kateri je dejansko plačevalo [REDACTED].

Tabela 40: Izračun prihodkov za leto 2021, če bi predelavo ONS obračunali po oceni pripeljanih količin e-ONS in po povprečnih cenah [REDACTED]

Podjetje	Količina v kg		Povprečna cena		Vrednost		Vrednost skupaj
	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS	p-ONS	e-ONS	
1	2	3	4	5	6 = 2 x 4	7 = 3 x 5	8 = 6 + 7
Prons	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Sveko	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Interseroh	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zeos	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

210. Iz navedenega je razvidno, da bi podjetje PLASTKOM s predelavo ONS v letu 2021 zaslužilo [REDACTED] EUR, če bi vsem nosilcem shem v letu 2021 obračunavalo po cenah, [REDACTED], ter glede na pripeljane količine e-ONS. Podjetje PLASTKOM je v letu 2021 iz naslova predelave ONS evidentiralo [REDACTED] EUR prihodkov, kar pomeni, da bi v primeru, če bi upoštevalo pripeljane količine ONS in vsem nosilcem obračunalo predelavo ONS glede na oceno pripeljanih količin e-ONS in po enakih cenah kot [REDACTED], imelo [REDACTED] EUR manj prihodkov iz tega naslova, kar pomeni, da bi imelo kar [REDACTED] % manj tovrstnih prihodkov.

Tabela 41: Primerjava zaračunanih stroškov predelave ONS v 2021 z ocjenjenimi stroški po cenah predelave [REDACTED]

Podjetje	Zaračunani stroški predelave v 2021	Ocena stroškov po cenah za [REDACTED]	Razlika v EUR	Dелеž glede na zaračunane stroške
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 : 2 x 100
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTESEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

211. Iz navedenega je razvidno, da bi v primeru, če bi podjetje PLASTKOM v letu 2021 vsem ostalim nosilcem shem zaračunavalo predelavo ONS po enakih pogojih [REDACTED] [REDACTED] plačala [REDACTED] EUR več, kar predstavlja [REDACTED] % višje stroške predelave glede na zaračunane. Shem [REDACTED] pa bi imeli nižje stroške, in sicer [REDACTED] za [REDACTED] % glede na zaračunane stroške, [REDACTED] EUR oziroma [REDACTED] % nižje stroške predelave glede na zaračunane. Razlog, zakaj naj bi bila shema [REDACTED] v slabšem položaju, če bi se jo obravnavalo enako kot shemo [REDACTED], je v tem, da ima shema [REDACTED]

[REDACTED] Enotna tarifa, ki jo je imela shema [REDACTED], je bila nekoliko višja od tarife za predelavo p-ONS, ki jo je imela dogovorjeno shema [REDACTED]. Ker ima [REDACTED] v [REDACTED] parafinske sveče, je pri tem izračunu zaradi višje enotne tarife dobljen rezultat, ki kaže, da bi bil položaj sheme [REDACTED] slabši, če bi se zanjo upoštevali enaki pogoji kot za [REDACTED]. Gre za poenostavljen prikaz Agencije, ki pri izračunu za potrebe te odločbe povprečne cene [REDACTED] EUR za 1 kg ONS ni razdelila na del, ki se nanaša na predelavo p-ONS (npr. v višini [REDACTED] kot pri ostalih shemah) ter na del, ki se nanaša na e-ONS. Zato se za prikaz realne slike konkurenčnega položaja shem ta podatek ne sme gledati v izolaciji od ostalih. Vsekakor pa je drugačno obračunavanje podjetju [REDACTED] v primerjavi z drugimi nosilci shem, podjetji [REDACTED] verjetno postavilo v slabši položaj, saj bi navedeni podjetji ob enakih pogojih kot [REDACTED] sicer imeli nižje stroške predelave. Pri [REDACTED] je razlika v stroških [REDACTED] %.

V.6.2.2.4 Izračun učinkov cenovne diskriminacije za leto 2022

212. Tudi v letu 2022 je podjetje PLASTKOM zaračunavalo predelavo e-ONS podjetjem [REDACTED]. V okviru posameznih shem so nastajale različne količine p-ONS in e-ONS, pri tem pa podjetje PLASTKOM teh razlik pri obračunavanju količin e-ONS ni upoštevalo. Cene za predelavo e-ONS so bile višje od cen za predelavo p-ONS.

Slika 2: Prikaz deleža pripeljanih in zaračunanih e-ONS za posamezno shemo v letu 2022

V.6.2.2.4.1. Izračun stroškov nosilcev shem za leto 2022 ob enakih pogojih kot za [REDACTED]

213. Od vseh ONS, ki so bile pobrane v okviru sheme [REDACTED] v letu 2022 in jih je podjetje PLASTKOM zaračunalo [REDACTED], so e-ONS znašale [REDACTED] kg. Podjetje PLASTKOM pa je [REDACTED] zaračunalo predelavo [REDACTED] kg e-ONS, kar pomeni, da mu je zaračunalo [REDACTED] % ocenjene količine pripeljanih e-ONS oziroma mu je zaračunalo [REDACTED] predelave e-ONS kolikor znaša ocenjeni delež e-ONS v pobranih in predelanih ONS. Zato je v nadaljevanju narejen izračun za vse nosilce tako, da je [REDACTED] % ocenjene količine e-ONS obračunano po povprečni ceni, po kateri je plačevalo [REDACTED].

Tabela 42: Izračun prihodkov za leto 2022, če bi predelavo ONS obračunali po enakih pogojih kot [REDACTED]

Podjetje	količina vseh ONS v kg	delež e-ONS v %	e-ONS v kg	e-ONS x [REDACTED]	p-ONS za plačilo v kg	e-ONS v EUR	p-ONS v EUR	skupaj v EUR
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Prons	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Sveko	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Interseroh	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zeos	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

214. Iz navedenega je razvidno, da bi podjetje PLASTKOM s predelavo ONS v letu 2021 zaslužilo [REDACTED] EUR, če bi vsem nosilcem shem v letu 2022 predelavo obračunavalno po enakih pogojih kot [REDACTED]. Podjetje PLASTKOM je v letu 2022 iz naslova

predelave ONS evidentiralo [REDACTED] EUR prihodkov¹⁸⁷ kar pomeni, da bi v tem primeru imelo [REDACTED] EUR več prihodkov iz tega naslova.

Tabela 43: Primerjava zaračunanih stroškov predelave ONS v 2022 z ocenjenimi stroški po cenah predelave [REDACTED]

Podjetje	Zaračunani stroški predelave v 2022	Ocena stroškov po cenah za [REDACTED]	Razlika v EUR	Delež glede na zaračunane stroške
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 : 2 x 100
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

215. Iz navedenega je razvidno, da bi v primeru, če bi podjetje PLASTKOM v letu 2022 vsem ostalim nosilcem shem zaračunavalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED], vse preostale sheme imele [REDACTED] višje stroške.

V.6.3.2.4.2. Izračun stroškov nosilcev shem za leto 2022 ob enakih pogojih kot za [REDACTED]

216. Podjetje PLASTKOM je tudi v letu 2022 podjetju PLASTKOM zaračunavalo le predelavo vseh ONS skupaj in mu ni posebej zaračunavalo predelave e-ONS. Zato je pri izračunu učinka cenovne politike podjetja PLASTKOM Agencija v tej točki izračunala višino stroškov predelave ONS, če bi podjetje PLASTKOM vsem nosilcem shem zaračunalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED].

217. Agencija je pri izračunu prihodkov upoštevala količine ONS po izdanih računih v letu 2022 posameznim nosilcem shem ter povprečno ceno [REDACTED] EUR za 1 kg ONS po kateri je dejansko plačevalo [REDACTED] v letu 2022.

Tabela 44: Izračun prihodkov za leto 2022, če bi predelavo ONS podjetje obračunalo po enakih pogojih kot [REDACTED]

Podjetje	ONS v kg	Povp. cena	Znesek
1	2	3	4 = 2 x 3
PRONS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Skupaj	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

218. Iz navedenega je razvidno, da bi podjetje PLASTKOM s predelavo ONS v letu 2022 zaslužilo [REDACTED] EUR, če bi vsem nosilcem shem v letu 2022 obračunavalo po enakih pogojih kot [REDACTED]. Podjetje PLASTKOM je v letu 2022 iz naslova predelave ONS evidentiralo [REDACTED] EUR prihodkov, kar pomeni, da bi v primeru, če bi vsem nosilcem shem obračunalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED] imelo [REDACTED] EUR manj prihodkov iz tega naslova.

¹⁸⁷ Izdani računi za leto 2022, dokument št. 3062-1/2021-175, in izdani račun št. NS2023-7 z dne 27. 1. 2023, dokument št. 3062-1/2021-178.

Tabela 45: Primerjava zaračunanih stroškov predelave ONS v 2022 z ocenjenimi stroški po cenah predelave [REDACTED]

Podjetje	Zaračunani stroški predelave v 2022	Ocena stroškov po cenah za [REDACTED]	Razlika v EUR	Delež glede na zaračunane stroške
1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 : 2 x 100
PRONS*	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
SVEKO	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
INTERSEROH	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
ZEOS	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Vir: Izdani računi podjetja Plastkom in preračun Agencije.

219. Iz navedenega je razvidno, da v primeru, če bi podjetje PLASTKOM vsem ostalim nosilcem shem v letu 2022 zaračunavalo predelavo ONS po enakih pogojih kot [REDACTED], bi vsi ostali nosilci shem plačali manj stroškov predelave, shema [REDACTED] % manj,¹⁸⁸ shema [REDACTED] % manj, shema [REDACTED] % manj.

V.6.2.2.5 Vpliv cenovne diskriminacije na izkazane stroške nosilcev shem

220. Iz navedenega je razvidno, da je uporaba različnih cen predelave ONS glede na razliko v zaračunanih stroških predelave imela največji vpliv na shemi [REDACTED], manj pa na shemi [REDACTED]. Pri tem je bila [REDACTED] v najbolj ugodnem položaju, na shemo [REDACTED] pa je to vplivalo v manjši meri, kot bi sicer glede na visoko določeno ceno predelave e-ONS pričakovali, saj ima [REDACTED] delež elektronskih nagrobnih sveč, ki jih njeni proizvajalci dajejo na trg.

221. Shemi ZEOS in INTERSEROH sta stroške, ki sta jih imeli kot nosilca sheme, označili kot poslovno skrivnost, saj se podjetji ZEOS in INTERSEROH ukvarjata tudi z drugimi dejavnostmi in zato iz javno dostopnih podatkov tudi ni razvidno, koliko zaslužita ter kakšne stroške imata kot nosilca sheme ravnjanja z ONS. Vendar pa je že iz same primerjave zaračunanih stroškov predelave, ki predstavljajo bistveni del stroška posamezne sheme, z izračunanimi stroški predelave, če bi jih obračunali po enakih pogojih kot [REDACTED], razvidno, da bi bil ta vpliv stroškovno [REDACTED] glede na zaračunane stroške v posameznem letu.

222. Slednje je potrdilo tudi [REDACTED], ki je navedlo, da so stroški ravnanja z ONS za proizvajalce sveč visoki in lahko predstavljajo tudi [REDACTED] % ali več glede na prodajno ceno sveče. To naj bi pomenilo, da je cena ravnjanja z ONS pomemben in po mnenju [REDACTED] tudi odločilen kriterij za proizvajalce, ko se odločajo v vključitvi v posamezno shemo.¹⁸⁹ Sheme ponujajo v bistvenem podobne storitve, vsaj kar se kvalitete storitev tiče. Tako si v resnici lahko konkurirajo samo s ceno, proizvajalci sveč se tako odločajo za vstop v shemo na podlagi podatkov, koliko bodo morali prispevati v shemo za namen zbiranja in obdelave nagrobnih sveč, ki jih dajo v promet.

223. Tudi [REDACTED] je navedlo, da je za proizvajalce sveč, odločilen dejavnik cena.¹⁹⁰ Kot primer je navedlo nekatera trgovska podjetja, ki vsako leto iščejo najbolj ugodne ponudbe pri shemah. V določenih primerih naj bi stroški, ki jih mora plačati proizvajalec shemi, predstavljali celo četrtnino prodajne cene nagrobnih sveč.

¹⁸⁸ Takšen delež je zopet posledica dejstva, da je pripadajoč delež e-ONS sheme SVEKO, zaradi nizkega deleža na trg danih elektronskih sveč nizek.

¹⁸⁹ Dokument št. 3062-1/2021-[REDACTED], točka 2.m.

¹⁹⁰ Dokument št. 3062-1/2021-[REDACTED], odgovor pod točko k) in l).

224. Iz revidiranega letnega poročila [REDACTED] za leto 2021 izhaja, da so v letu 2021 znašali prihodki od pristojbin za nagrobne sveče 170.415 EUR, stroški sheme ONS pa 181.145 EUR.

191 Iz podatkov o višini svečarin, ki jih je posredovalo podjetje ZEOS, je razvidno, da je leta 2022

Digitized by srujanika@gmail.com

192

. Kolikor se iz sklepa vlade lahko sklepa na tržni položaj nosilcev shem, iz zadnjega sklepa vlade z dne 28. 6. 2023,¹⁹³ ki se nanaša na deleže prevzemanja ONS do 30. 6. 2024, izhaja, da ima podjetje ZEOS samo še 5,37 % delež prevzemanja ONS, kar pomeni, da združuje proizvajalce sveč, ki »proizvedejo« 5,37 % ONS v enem letu. V letu 2022 je glede na sklepe vlade o celoletni obveznosti ravnanja z ONS je bil delež sheme ZEOS 15,33 %.

225. S tem je po mnenju Agencije izkazano, da ima lahko neenako obravnavanje pogodbenih partnerjev, s katerim imajo nekateri od njih znatno višje stroške storitev glede na strukturo nagrobnih sveč v shemi, pomemben vpliv na njihovo sposobnost učinkovito konkurirati na trgu.

V.7 Vpliv na trgovanje med državami članicami

226. 8. člen ZPOmK-2 in 9. člen ZPOmK-1 se uporablja za tista ravnanja podjetij, ki imajo cilj ali učinek na ozemlju Republike Slovenije, medtem ko se 102. člen PDEU (prej 81. člen PES) uporablja za tista ravnanja podjetij, ki imajo učinek na trgovanje med državami članicami. Organi, pristojni za varstvo konkurenčne, morajo za omenjena ravnanja poleg nacionalnih predpisov uporabiti tudi 102. člen PDEU (prej 82. člen PES).¹⁹⁴ Tako v primeru postopka ugotavljanja kršitve določb 102. člena PDEU (prej 82. člena PES) Agencija v skladu s 50. členom ZPOmK-2 vodi tudi postopek ugotavljanja kršitve določb 9. člena ZPOmK-1 (enotni postopek), v primeru, da je kršitev trajala tudi po 26. 1. 2023 pa tudi po 8. členu ZPOmK-2.

227. Koncept *učinek na trgovino med državami članicami* je avtonomen pravni kriterij Unije, ki se presega v vsakem primeru posebej. Iz samega besedila 102. člena PDEU ter iz relevantne sodne prakse izhaja, da je treba pri upoštevanju kriterija učinka na trgovino, upoštevati tri elemente, in sicer: (i) trgovina med državami članicami, (ii) lahko vpliva; in (iii) značnost.¹⁹⁵

228. Pojem elementa *trgovanje* ni omejen na tradicionalno čezmerno menjavo blaga in storitev, ampak obsega vse čezmernje gospodarske aktivnosti, vključno z ustanovitvijo sedeža.¹⁹⁶ Iz sodne prakse izhaja, da pojem *trgovanja* obsega tudi sporazume ali ravnanja

¹⁹¹ Dokument št. 3062-1/2021-165, Odgovor pod tečko 2 b)

¹⁹² Dokument št. 3062-1/2021-138. Odgovor pod točko d)

¹⁹³ Dokument st. 3002-1/2021-138, Odgovor pod točko d).

¹⁹⁴ Prvi odstavek 3. člena Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanjtu pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (U.d. L št. 1 z dne 4. 1. 2003 str. 1).

¹⁹⁵ Glej tudi Obvestilo Komisije – Smernice o konceptu vlova na trgovino, ki ga vsebujejo člena 81 in 82 Pogodbe - Commission Notice — Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty OJ C 101, 27.4.2004, p. 81-96.

¹⁹⁹ Zadeva 172/80 Zúchner proti Komisiji (1981), Recueil, str. 2021, točka 18, zadeva C-309/99 Wouters proti Komisiji (2002), Recueil, str. I-1577, točka 95, zadeva C-475/99 Ambulanz Glöckner proti Komisiji (2001), Recueil, str. I-8089, točka 49, združena zadeva C-215/96 in 216/96 Bagnasco proti Komisiji (1999), Recueil, str. I-135, točka 51, zadeva C-55/96 Job Centre proti Komisiji (1997), Recueil, str. I-7119, točka 37, in zadeva C-41/90 Höfner in Elser proti Komisiji (1991), Recueil, str. I-1797, točka 33.

ki imajo učinek na konkurenčno strukturo trga. Tako so lahko na primer sporazumi in ravnana, ki izključujejo ali so usmerjena v izključitev konkurenta, ki deluje znotraj EU, predmet presoje po pravilih konkurenčnega prava Unije.¹⁹⁷ Trgovanje med državami članicami pomeni, da mora priti do vpliva na čezmejno gospodarsko aktivnost pri vsaj dveh državah članicah, pri čemer se ne zahteva, da ravnanje vpliva na trgovanje med celotnim ozemljem ene države članice in celotnim ozemljem druge države članice, ampak lahko gre tudi za del države članice, pod pogojem, da je vpliv na trgovanje znaten.¹⁹⁸ Kriterij *trgovanje med državami članicami* ni odvisen od določitve geografskega trga, saj je lahko izkazan, četudi je geografski trg nacionalen ali celo sub-nacionalen.

229. Funkcija elementa *lahko vpliva* je definirati naravo zahtevanega vpliva na trgovanje med državami članicami. Sodišče EU je razvilo standarden test, po katerem pojmom *lahko vpliva* implicitira, da je mogoče na podlagi vrste objektivnih pravnih ali dejanskih okoliščin z zadostno stopnjo verjetnosti predvideti, da lahko neko ravnanje ali sporazum neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vpliva na vzorec trgovanja med državami članicami na način, da lahko ovira doseg enotnega trga. Kadar bi sporazum ali ravnanje lahko vplival na konkurenčno strukturo znotraj Unije, je vzpostavljena pristojnost za uporabo konkurenčnega prava Unije.
230. Pojem »znatnosti« omejuje pristojnost uporabe konkurenčnega prava Unije na tista ravnana, ki imajo lahko učinek določene stopnje. 102. člen PDEU se torej ne uporablja za tista ravnana, ki imajo le neznaten vpliv na trg, kot posledica šibkega položaja zadevnih podjetij na trgu glede zadevnih proizvodov na trgu. Presoja znatnosti je odvisna od vsakokratnih okoliščin in vsakega primera posebej in se ne more določati pavšalno. Presoja znatnosti se tako nanaša na naravo sporazuma ali ravnana, na naravo zadevnega proizvoda in tržni položaj zadevnih podjetij¹⁹⁹
231. Za ugotovitev kršitve po 102. členu PDEU je tako treba izkazati, da lahko zloraba vpliva na trgovanje med državami članicami. V skladu z ustaljeno sodno prakso se šteje, da zadošča, da lahko vpliva.²⁰⁰ Zlorabe, ki imajo vpliv na strukturo konkurence v več kot eni državi članici, pa so že po naravi take, da lahko vplivajo na trgovanje med članicami.²⁰¹
232. Ravnanje podjetja PLASTKOM, za katerega je izkazana verjetna kršitev pravil konkurence, se nanaša na celotno ozemlje Republike Slovenije. Podjetje PLASTKOM je bilo v obravnavanem obdobju edino na ozemlju Republike Slovenije, ki se je ukvarjalo s predelavo ONS in njegove storitve so uporabljali uporabniki (proizvajalci sveč) na celotnem ozemlju Republike Slovenije, pri čemer so vključeni tudi uporabniki iz drugih držav članic. Tudi pridobitelji, to so osebe, ki zaradi izvajanja dejavnosti trgovine nagrobne sveče pridobijo v drugi državi članici EU in jih vnesejo na ozemlje Republike Slovenije z namenom dajanja v promet, so zavezani k razširjeni proizvajalčevi odgovornosti in morajo poskrbeti za predelavo ONS, kar pomeni, da so vključeni v sheme, ki zagotavljajo izvajanje skupnih načrtov ravnana z ONS. Že s tem ravnanje podjetja PLASTKOM vpliva na proizvajalce iz drugih držav članic, katerih sveče se vnesejo na ozemlje Republike Slovenije. Poleg tega je edini lastnik podjetja INTERZERO podjetje INTERZERO CIRCULAR SOLUTIONS

¹⁹⁷ Glej na primer zadevo T-24/93, T-25/93, T-26/93 in T-28/93 Compagnie Maritime Belge Transports in drugi proti Komisiji (1998), Recueil, str. II-1439.

¹⁹⁸ Glej na primer zadevo T-213/95 in T-18/96 SCK and FNK proti Komisiji (1997), Recueil, str. II-1739.

¹⁹⁹ Zadeva 56/65 Société Technique Minière (1966) ECR 282, 7. odstavek, zadeva C-306/96 Javico, (1998) ECR I-1983, 16.-17. odstavek, zadeva 5/69 Völk v Vervaecke [1969] ECR 295, 5. odstavek, zadeva 99/79 Lancôme and Cosparfrance Nederland v Etos [1980] ECR I-2511, 24. odstavek, zadeva 22/71 Béguelin Import (1971) ECR 949, 16. odstavek.

²⁰⁰ Združene zadeve C-241/91 in C-242/91 RTE in ITP proti Evropski komisiji, [1995] ECR I-743, točka 69.

²⁰¹ Združene zadeve 6 in 7/73 Commercial Solvents proti Evropski komisiji, [1974] ECR 223, zadeva 6/72 Continental Can [1973] ECR 215.

EUROPE GMBH, ki ima svoj sedež na Dunaju, v Avstriji. Navedene okoliščine izkazujejo, da lahko ravnanje podjetja PLASTKOM vpliva na trgovino med državami.

VI. ZAVEZE IN NJIHOVA UTEMELJENOST

VI.1 Splošno o zavezah

233. V skladu s prvim odstavkom 63. člena ZPOmK-2 lahko podjetje, proti kateremu se vodi postopek, predлага zaveze, s katerimi se odpravi stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 5. ali 8. člena ZPOmK-2²⁰² oziroma 101. ali 102. člena PDEU. Podjetje, proti kateremu se vodi postopek, lahko predлага zaveze najpozneje do poteka roka za odgovor na povzetek relevantnih dejstev. Namen instituta zavez je predvsem hitra in učinkovita ureditev razmer na trgu, ki je v interesu vseh udeležencev postopka, torej doseči ustrezno rešitev, katere uveljavitev in kontinuirano izvajanje odpravlja verjetnost protikonkurenčnega ravnanja stranke, proti kateri se vodi postopek. Predlagane zaveze, ki jih Agencija sprejme, so za stranko obvezne, saj Agencija o zavezah odloči z odločbo. Agencija izrecno poudarja, da odločba o zavezah ne vsebuje ugotovitve, da ravnanje stranke postopka predstavlja kršitev določb ZPOmK-1, ZPOmK-2 oziroma določb PDEU; z zavezami se zgolj odpravlja stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb konkurenčnega prava. Glede na navedeno Agencija ni dokončno ugotavljala obstoja kršitve v obravnavani zadavi, saj je sprejela zaveze za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 8. člena ZPOmK-2, 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU.
234. Kot je bilo predhodno pojasnjeno, je stranka postopka podala predloge zavez še preden je Agencija sploh izdala povzetek relevantnih dejstev. Agencija tako ni nadalje ugotavljala predmetne kršitve. Agencija je presodila, da je v okoliščinah tega primera sprejem zavez primeren in sorazmeren.

VI.2 Predlog zavez podjetja PLASTKOM

235. Podjetje PLASTKOM je predlagalo naslednje zaveze:
- » I. Podjetje PLASTKOM se zaveže, da od Nosilcev ne bo zahtevalo (in ne bo teh določil vključevalo v pogodbe o predelavi ONS ali njihove anekse), da mu Nosilci v predelavo dostavijo vso količino zbranih ONS.
 - II. Podjetje PLASTKOM se zaveže, da bo predelavo posamezne vrste ONS zaračunavalо po cenah, ki bodo nižje od pričakovanih maksimalnih cen predelave posamezne vrste ONS, in sicer tako, da bo Nosilcem zaračunavalо: a) predelavo p-ONS po cenah, ki bodo nižje od razlike med pričakovano maksimalno ceno predelave p-ONS ter drugimi prihodki od predelave p-ONS, b) predelavo e-ONS po cenah, ki bodo nižje od pričakovane maksimalne cene predelave e-ONS. V primeru, da se cena predelave ONS določi kot enotna tarifa za tono ONS in se ne določi posebej cena predelave p-ONS in e-ONS, pa cena predelave ONS ne sme presegati cene, ki bi podjetju prinašala višje prihodke iz naslova predelave ONS kot v primeru, če bi podjetje zaračunavalо predelavo p-ONS in e-ONS ločeno.
 - III. Podjetje PLASTKOM se zaveže nediskriminаторно obravnavati nosilce skupnih načrtov ravnanja z ONS na takšen način, da jim bo na enakovreden način obračunavalо predelavo ONS in da jih ne bo postavljalo v konkurenčno slabši položaj. Pri tem se pri

²⁰² Za dejanja storjena pred začetkom uporabe ZPOmK-2 pa 6. in 9. člena ZPOmK-1.

obračunu e-ONS upošteva zlasti, da imajo proizvajalci v posameznem skupnem načrtu različno razmerje med p-ONS in e-ONS, danimi na trgu.

- IV. Podjetje PLASTKOM se zavezuje, da bo vse Nosilce, s katerimi ima sklenjene pogodbe za predelavo ONS, v roku 15 dni od prejema te odločbe obvestilo o vsebini zavez in da si bo aktivno prizadevalo čim prej skleniti pogodbe oziroma anekse, ki bodo v celoti upoštevali vsebino zavez. Če pogodbene stranke do 31. 12. 2023 ne sklenejo ustreznega dogovora glede cene in obračuna predelave ONS, lahko podjetje PLASTKOM sprejme cenik, ki bo zagotavljal izvajanje zavez skladno s točkama III. in IV. in ga bo podjetje PLASTKOM uporabljalo v času od poteka veljavno sklenjenih dogоворов до sprejetja novih pogodb oziroma aneksov k obstoječim pogodbam.
- V. V času trajanja zavez je podjetje PLASTKOM dolžno Agenciji predložiti poročila o izpolnjevanju sprejetih zavez najkasneje do 31. 3. tekočega leta za predhodno koledarsko leto. Vsakokratno poročilo bo vključevalo:
- a) kopije veljavnih pogodb o predelavi in obdelavi ONS oziroma aneksov k tovrstnim pogodbam, sklenjenimi z Nosilci;
 - b) pregled stroškov in poslovnih odhodkov, nastalih v predhodnem koledarskem letu, povezanih s predelavo in obdelavo ONS, kjer bodo prikazane posamezne postavke poslovnih odhodkov, ki se nanašajo na predelavo p-ONS, in ločeno prikazane posamezne postavke poslovnih odhodkov, ki se nanašajo na predelavo e-ONS. Pri stroških mora biti izkazano, da so nastali pri predelavi posamezne vrste ONS, pri čemer se pri skupnih stroških in poslovnih odhodkih, ki so povezani s predelavo obeh vrst ONS, utemelji višina stroškov, pripisana posamezni vrsti ONS;
 - c) pregled zaračunanih prihodkov iz naslova predelave posamezne vrste ONS za vsakega Nosilca ločeno.«

236. Podjetje PLASTKOM je ponudilo, da bi zaveze veljale 3 leta.

VI.3 Tržni test predloga zavez

237. Agencija je v tržnem testu predlogov zavez prejela pripombe s strani treh nosilcev, in sicer podjetij [REDACTED]. [REDACTED] je predlagalo, da bi se zaveze dopolnilne in natančneje opredelile, medtem ko sta ostali dve podjetji predlagane zaveze ocenili kot neprimerne ter navajata, da se z njimi ne bi odpravilo stanje, iz katerega izhaja verjetnosti kršitve.

VI.3.1 Pripombe [REDACTED]

238. [REDACTED] se ne strinja z nobeno od predlaganih zavez od I. do III. zgoraj. Glede zaveze k odpravi ekskluzivne klavzule navaja, da takšna zaveza ni smiselna, ker podjetje PLASTKOM niti ni sposobno predelati vseh ONS. Poleg tega jim je podjetje PLASTKOM odpovedalo pogodbo in nove s takšno klavzulo niti ne bi sklenili. Glede zaveze, da podjetje PLASTKOM ne bo zaračunavalо pretiranih cen, meni, da podjetje s tovrstno zadevo ni omejeno, da ne bi moglo prikazati dodatnih stroškov in jih prevaliti na sheme ter da ji ta zaveza ne more preprečiti samovoljnega dvigovanja cen. Glede prepovedi diskriminacije pa se [REDACTED] ne strinja s tem, da se ne bi moglo pogajati o višini cene storitve predelave ter ne vidi, kaj bi zaveza lahko doprinesla. Poleg tega ni jasno, kako bo podjetje PLASTKOM prišlo do podatkov za obračun storitve, saj je že dosedaj zatrjevalo, da teh podatkov nima.

VI.3.2 Pripombe [REDACTED]

239. [REDACTED] povsem nasprotuje zavezam, ki naj bi bile nejasne, nekonkretizirane, nedoločne in nepreverljive, hkrati pa nedomišljene in ne predstavljajo vzvoda za preprečevanje pretiranih cen. Predlagane zaveze naj bi celo zagotovile podjetju PLASTKOM širše možnosti za poglobitev njegovega protikonkurenčnega ravnanja.
240. Kar se tiče zaveze pod številko I., ki se nanaša na odstranitev ekskluzivnih klavzul iz pogodbe o predelavi, [REDACTED] navaja, da bi ta zaveza le navidezno nakazala spremembo stanja, vendar se to ne bo v ničemer spremenilo, ker gre zgolj za pogodbeno določilo, ki sé vsaj v razmerju do [REDACTED] ni nikoli izvrševalo in ni bilo nikoli veljavno vključeno v pogodbe. Vse zbrane količine ONS so bile podjetju PLASTKOM predane zgolj zato, ker predstavlja edinega predelovalca na območju RS.
241. [REDACTED] je opozorilo na to, da podjetje PLASTKOM ni predlagalo nobene zaveze, ki bi preprečila zavrnitev dobav, ki so se dogajale v preteklosti, s čimer je podjetje PLASTKOM postavljalo posamezne nosilce shem v konkurenčno slabši položaj. Podjetje PLASTKOM tudi ni nikoli zagotavljalo zadostnega števila dobav, nekatere sheme je pri tem privilegiralo (npr. [REDACTED]) in povzročilo to, da so morali nosilci shem narediti finančne izravnave in bili tudi izpostavljeni nevarnosti prekrškovnih in inšpekcijskih postopkov. Podjetje PLASTKOM je 1. 9. 2023 odpovedalo veljavno pogodbo, kar naj bi storilo brez utemeljenega razloga ter nesorazmerno, čeprav je v predlogu zavez le napovedalo, da si bo aktivno prizadevalo skleniti nove pogodbe v skladu z zavezami. To naj bi kazalo na to, da podjetje PLASTKOM ne bo prenehalo z izkoriščanjem svojega prevladujočega položaja.
242. Enako naj bi veljalo z zavezami, ki se nanašajo na cenovne pogoje izvajanja obdelave ONS. Iz obrazložitve zavez pod številkami II. in III. namreč izhaja, da namerava podjetje PLASTKOM zgolj nadaljevati s svojo dosedanjim ravnanjem, saj smatra, da je bilo povsem zakonito in nediskriminatorno. Takšne zaveze tako ne morejo doseči spremembe obstoječega stanja in niso v skladu z 63. členom ZPOmK-2.
243. [REDACTED] poudarja, da se obveznosti ravnanja proizvajalcev nagrobnih sveč in nosilcev shem ne razlikujejo v primerjavi med p-ONS in e-ONS. Vse ONS se pri upravljavcih pokopališč in izvajalcih javne službe zbirajo skupaj, niti se ne zbirajo ločeno za vsako shemo. Uredba o ONS ne postavlja tudi posebnih zahtev za predelavo ONS, niti pri opredelitvi stroškov ne ločuje med stroški, ki se nanašajo na posamezno vrsto ONS. Vsi nosilci prevzemajo zbrane ONS iz skupnega kupa. PLASTKOM ob prevzemu ONS ne sortira in ne zavede, koliko je prevzel posameznih vrst ONS, ter ne izvaja predelave za vsakega nosilca posebej. To pomeni, da je razmerje in sestava posameznih vrst ONS, ki jih podjetje PLASTKOM prevzame od nosilcev shem, medsebojno primerljivo in enako. Tudi sklep vlade določa le delež posameznega nosilca, brez ločevanja na posamezne vrste ONS.
244. Iz navedenega naj bi tako izhajalo, da nobena pravna podlaga nosilcu sheme ne določa obveznosti predelave za določeno količino ali delež posamezne vrste ONS, ampak samo enotno obveznost nosilca, da zagotovi prevzem in predelavo za takšno skupno količino, ki izhaja iz vladnega sklepa. Da bi podjetje PLASTKOM določalo ceno vsakemu nosilcu glede na njegovo razmerje med p-ONS in e-ONS naj bi bilo neutemeljeno, nesorazmerno ter takšna različna cena ne bi bila stroškovno utemeljena. Na enoto (tono) predelanih ONS (brez ločevanja na e-ONS in p-ONS) mora po mnenju [REDACTED] podjetje PLASTKOM vsem nosilcem shem zagotavljati povsem enako ceno, ker je samo tako določena cena tista, ki zagotavlja enakopravno obravnavo in enakopravne cenovne pogoje

v razmerju do vseh nosilcev. Drugačna obravnava bi vodila do tega, da bi nosilci shem krili višje ali nižje cene predelave, ki same predstavljajo bistven delež v strukturi končne lastne cene posameznega nosilca, kar pomeni, da bi to vplivalo na ceno svečarine, ki jo posamezni nosilec zaračunava svojim zavezancem. To pa pomeni, da bi takšna diskriminаторna obravnava vodila v postavljanje posameznih nosilcev, ki bi jim bila obračunana višja cena predelave, v konkurenčno slabši položaj v primerjavi s tistimi nosilci, katerim bi bila storitev predelave zaračunana v nižjem znesku.

245. Enaka obravnava vseh nosilcev shem je po mnenju ██████████ mogoča le bodisi, da se vsem nosilcem zaračuna predelava ONS po enotnih cenah, brez ločevanja cen za predelavo p-ONS in e-ONS, bodisi, da se določi različna cena za predelavo posamezne vrste ONS, vendar je potem fiksno razmerje med njima določeno enako in enotno za vse nosilce. Različna cena storitev bi bila utemeljena le, kadar bi predelovalec nudil nosilcem shem različne storitve.
246. ██████████ nadalje navaja, da so predlagane zaveze nejasne, nekonkretizirane. Podjetje PLASTKOM bi moralo zagotavljati preglednost svojega poslovanja tako, da bi objavljalo določene ključne informacije o svojem poslovanju ter voditi ločeno računovodstvo oziroma ločene računovodske evidence. Prav tako bi moralo zagotavljati revizijo s strani neodvisnega revizorja. Ker ničesar od navedenega ni predlagano v predloženih zavezah, so slednje povsem pavšalne in nepreverljive.
247. Prav tako predlagane zaveze po mnenju ██████████ dopuščajo podjetju PLASTKOM, da vključi kakršnekoli dodatne stroške, saj ne obstaja noben predviden mehanizem za oceno ustreznosti in primernosti stroškov in odhodkov. To naj bi spet vodilo v določanje pretiranih cen. Že sama določitev donosnosti v višini 27,19 % pa je bistveno višja od stopnje donosnosti, ki jo na relevantnem trgu dosegajo drugi akterji.
248. Podjetje PLASTKOM je nosilcem shem odpovedalo pogodbe ter sprejelo nov cenik, v katerem je zvišalo dosedanje cene predelave p-ONS in e-ONS, opredelilo in zaračunavalo pa naj bi tudi dodatne postavke kot so zbirnik, tehtalni in evidenčni list, letno poročilo za shemo, ki jih do sedaj ni posebej zaračunalo, kot tudi nekatere postavke, za katere ni povsem jasno, kaj naj bi pomenile. Vse te dodatne storitve se dosedaj niso zaračunavale in je podjetje PLASTKOM izdajalo navedene listine kot del obveznosti, ki so predelovalca zavezovale na podlagi veljavnih predpisov. Po mnenju ██████████ s tem podjetje PLASTKOM z navideznim prikazovanjem dodatnih storitev dosega še dodatno prikrito zviševanje cen predelave ONS. ██████████ je izračuna, da bi s tem bila za njegovo shemo dejanska nova cena v višini ██████████ EUR/t ONS ob nespremenjenem razmerju med p-ONS in e-ONS, kar je skoraj za 30 % višja cena od cene, ki jo je plačevalo v letu 2023 po odpovedanem aneksu, oziroma bi bila ob spremenjenem razmerju cena zanj v višini ██████████ EUR/t, kar bi bilo za 60 % višje od cene v letu 2023 oziroma 300 % glede na cene v letu 2020.

VI.3.3 Pripombe ██████████

249. ██████████ predlaga, da se zaveza pod točko II., v skladu s katero podjetje PLASTKOM naj ne bi zaračunavalo cen višje kot so pričakovane maksimalne cene, podrobnejše opredeli tako, da se podrobnejše definira, za katere stroške in v kakšni višini se obremeniti predelava ONS. Stroški naj bodo samo takšni, ki so potrebni za izvajanje predelave ONS. Po mnenju ██████████ je treba odpreti ločene stroškovnike za posamezne nosilce skupnih načrtov, popisati zaloge neobdelanih ONS na skladišču ter

pripraviti formulo za obračun stroškov proizvajalcem oziroma nosilcem shem, v kateri se upoštevajo vrednosti materialov na trgu v določenem mesecu.

250. Glede prevzemanja ONS [REDACTED] opozarja, da bi se moralo dodati, da podjetje PLASTKOM ne bo omejevalo dovozov ONS ter da bo zagotovilo zadostne kapacitete obdelave za nosilce shem. Podjetje PLASTKOM bi moralo tudi tehnološko urediti sortiranje ONS pred obdelavo za vse kategorije ONS ter posredovati nosilcem shem mesečna poročila o strukturi pripeljanega odpadka, zalogah in drugih postavkah, da bi se nosilci shem lahko pravočasno odzvali na spremembe, pri čemer pa [REDACTED] ne navede, v kakšnem smislu naj bi se nosilci odzvali.
251. Glede zaveze pod točko III., da se naj nosilci shem enakovredno obravnavajo pri obračunavanju e-ONS, [REDACTED] navaja, da bi morala predelava in cena predelave temeljiti na sestavi pripeljanih ONS sveč. Sestavo pripeljanih sveč bi moralo podjetje PLASTKOM nosilcem shem posredovati mesečno na podlagi izvajanja sortirnih analiz.
252. Tudi [REDACTED] je Agencijo obvestilo o odpovedi pogodbe ter o sprejetem ceniku, ki vsebuje dodatne postavke, ki so bile dosedaj vključene v ceno predelave ONS, ter o dodatnem dvigu cen predelave, ki naj bi bile pretirane.

VI.3.4 Pripombe drugih organov

253. Agencija je o prejemu zavez seznanila tudi ARSO in pristojno ministrstvo (MOPE). ARSO je v svojem dopisu pojasnil, da ne more podati pripomb oziroma mnenja na predlog zavez podjetja PLASTKOM, nima pa več pristojnosti glede upravnih postopkov, vključno s postopki izdaje okoljevarstvenih dovoljenj za predelavo ONS, postopki vpisov načrtov ravnana z ONS v evidenco teh načrtov ter vodenjem evidence predelovalcev odpadkov, evidence načrtov ravnana z ONS in evidence proizvajalcev, pridobiteljev in uvoznikov nagrobnih sveč. MOPE prav tako ni podal pisnega mnenja.

VI.3.5 Predložitev spremenjenih zavez

254. Na podlagi nekaterih pripomb v tržnem testu je podjetje PLASTKOM predložilo nekoliko dopolnjene zaveze. Tako je med opredelitev pojmov dodalo pojem predelave ONS, s čimer se po mnenju Agencije odpravlja morebitna nejasnost, kaj vse spada v okvir storitve predelave in preprečuje dodajanje navideznih dodatnih storitev izven cene za predelavo ONS. Prav tako je podjetje PLASTKOM zavezo o nediskriminatornem obravnavanju vseh nosilcev shem razširilo tudi na dodeljevanje števila terminov za dovoze ter se zavezalo, da se ne bo izogibalo ali se poskušalo izogibati zavezam.

VI.4 Verjetnost odprave stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitev 8. člena ZPOmK-2, 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU

255. Agencija meni, da zaveze, predlagane 25. 10. 2023,²⁰³ zadoščajo za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 8. člena ZPOmK-2, 9. člena ZPOmK-1 oziroma 102. člena PDEU.

²⁰³ Podjetje PLASTKOM je po izvedenem tržnem testu nekoliko spremenilo zaveze in jih ponovno vložilo 25. 10. 2023.

VI.4.1 Gledе odprave ekskluzivne klavzule

256. Podjetje PLASTKOM je v pogodbo s [REDACTED] vneslo klavzulo, da mora slednje pripeljati vso količino zbranih ONS v predelavo podjetju PLASTKOM. Tudi ostalim nosilcem shem jo je podjetje posredovalo z osnutki aneksov in pogodb, a jih niso želeli sprejeti. Podjetje PLASTKOM je sicer v zadnjih letih edini predelovalec ONS na območju RS, vendar pa ima lahko takšna klavzula, kot je že bilo obrazloženo, učinek izrinjenja konkurenta s trga oziroma bi lahko podjetje PLASTKOM s tem preprečilo, da bi se sploh pojavil konkurent na trgu. Možnost, da se pojavi podjetje, ki bi bilo pripravljeno vstopiti na trg predelave ONS, po mnenju Agencija nikakor ni izključena, kot kažejo tudi nekateri pretekli postopki pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja. Dejstvo, da je podjetje PLASTKOM odpovedalo pogodbe nosilcem shem, na učinkovitost predlagane zaveze ne vpliva, saj se podjetje PLASTKOM v zavezah zavezuje, da v obdobju treh let tudi v nove pogodbe teh klavzul ne bo vnašalo. S tem se po mnenju Agencije odpravlja verjetnost omejevanja vstopa potencialnih konkurentov na trg predelave ONS v RS z vnašanjem ekskluzivnih klavzul v pogodbe.

VI.4.2 Gledе omejevanja dostav

257. [REDACTED] je v svojem odzivu navedlo, da v predlogu zavez ni ničesar glede zavnitve dobav, ki naj bi sicer predstavljale nujen input za izvajanje regulirane dejavnosti nosilcev shem na trgu ravnanja z ONS. S periodičnimi zavnitvami dobav naj bi podjetje PLASTKOM zlorabljajo svoj prevladujoči položaj ter s tem posamezne nosilce postavljalo v konkurenčno slabši položaj oziroma si s tem zagotavljalo podreditve nosilcev shem in zmožnost svojega avtonomnega postavljanja pogodbenih pogojev.

258. Kot je Agencija že pojasnila, v konkretnem postopku ni posebej presojala očitka zavračanja dobav kot posebnega ravnana v smislu zavračanja poslovanja (t.i. refusal to deal), saj je bilo zavračanje dobav uporabljeno kot vzvod za doseganje višjih cen v okviru pogajanj za dvig cen predelave ONS. Do druge polovice 2020, ko je začelo prihajati do posameznega zavračanja prevzemov ONS s strani podjetja PLASTKOM, je po navedbah [REDACTED]²⁰⁴ prevzemanje in skladiščenje ONS potekalo brez težav za vse količine ONS, ki jih je [REDACTED] prevzelo pri izvajalcih javne službe zbiranja in pri upravljavcih pokopališč. [REDACTED] jih je prevzemovalo in neposredno predajalo podjetju PLASTKOM v nadaljnje ravnanje. Upoštevajoč kapacitete posameznega tovornjaka za prevoz ONS so praviloma [REDACTED] zadostovali 2-3 termini v posameznem koledarskem mesecu. To izhaja tudi iz podatkov za leto 2019 in prvo polovico leta 2020. Podjetje PLASTKOM je v svojih elektronskih sporočilih navajalo, da lahko [REDACTED] dobi termine, ko podpiše aneks. Po sklenitvi novih pogodb oziroma aneksov do posebnosti ni prihajalo. Agencija je maja 2023 nosilce shem spraševala glede morebitnih težav pri dodeljevanju dovozov za obdobje od novembra 2022 dalje in nobeden od njih ni navajal, da bi mu podjetje PLASTKOM zavračalo dovoze. Nosilci shem so navajali, da prihaja do določenih odpovedi zaradi tehničnih težav, ne pa tudi, da podjetje PLASTKOM zavrača dovoze.²⁰⁵ Agencija tudi ocenjuje, da podjetje PLASTKOM nima ekonomskega interesa, da bi zavračalo dobave, saj račune nosilcem izstavi šele takrat, ko prevzame ONS. Šele s prevzemom ONS in izdajo računa dobi prihodke od predelave ONS.

259. Zavračanje poslovanja kot posebna oblika zlorabe prevladujočega položaja se običajno opravlja kot izključevalna oblika zlorabe, kjer se v skladu s pravom EU takšno ravnanje

²⁰⁴ Dokument št. 3062-1/2021-[REDACTED], str. 4.

²⁰⁵ Odgovori nosilcev shem v dokumentih št. 3062-1/2021-159, 3062-1/2021-161, 3062-1/2021-164 in 3062-1/2021-165.

šteje za protipravno, če lahko izključi konkurenте in s tem resno ogroža učinkovito konkurenco na trgu. Tipično nastane pri zavračanju dobav konkurenčnopravnim problemom, kadar je podjetje s prevladujočim položajem na trgu, kjer zavrača dobavo svojih proizvodov ali storitev hkrati tudi konkurent podjetju, ki ga zavrača, na vertikalno povezanem trgu, za katerega je zavnjen proizvod ali storitev nujen. Komisija je v navodilih glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena 82 Pogodbe ES za izključevalna ravnana, s katerimi prevladujoča podjetja zlorabljam svoj položaj,²⁰⁶ pojasnila, da se drugi tipi ravnanih, ki ne spadajo v okvir tega tipičnega primera, da je podjetje s prevladujočim položajem tudi konkurent podjetja, ki mu zavrača dobava nujno potrebnega proizvoda, obravnavajo v okviru tistih ravnanih, kamor po vsebini dejansko spadajo.

260. Glede samih navedb, da je podjetje PLASTKOM diskriminiralo v korist posameznih nosilcev, ko jim je za prevzem ONS določilo večje število terminov, Agencija poudarja, da na podlagi razpoložljivih podatkov tega ni ugotovila. Glede na podatke o številu dobav, ki jih je Agencija pridobila od podjetja PLASTKOM, je razvidno, da je imelo v določenih mesecih, ko trije nosilci shem niso želeli podpisati aneksov k pogodbam, ki bi določile nove cene predelave, [REDACTED] večje število dovozov. To sta bila tako meseca julij in avgust 2020 ter prvi štirje meseci leta 2021. V ostalih mesecih pa ni izkazano, da bi imelo [REDACTED] nesorzmerno večje število dostav.

261. Podjetje PLASTKOM [REDACTED]

Komunikacija poteka preko elektronske pošte, približno teden dni pred naslednjim mesecem. Elektronsko sporočilo je posredovano vsem nosilcem hkrati, in ti nato sporočijo podjetju PLASTKOM, kateri termini jim ustrezajo.²⁰⁸ [REDACTED] nato napravi razpored, ki jim ga pošlje preko elektronske pošte. Delež terminov, ki jih dobi posamezna shema, je odvisen od deleža prevzemanja ONS po sklepih vlade.²⁰⁹ Podjetje PLASTKOM ne dovoli mešanja odpadkov od različnih izvajalcev javnih služb oziroma pokopališč. Glede na to, da lahko en tovornjak pripelje dva zabojnika (abrola), to pomeni, da lahko posamezna shema v enem dovozu pripelje ONS največ od dveh izvajalcev javnih služb oziroma upravljavcev pokopališč.²¹⁰

262. Glede na sklepe vlade o izpolnitvi celoletne obveznosti ravnana z ONS po posameznih letih in deležu, ki jih imajo posamezni nosilci shem (delež [REDACTED] je približno 2x višji od deleža [REDACTED]), ter podatke o dovozih po posameznih letih, ni izkazano, da bi bilo [REDACTED] v takšnem privilegiranem položaju, ki bi [REDACTED] postavljalo v konkurenčno slabši položaj. Glede na sklepe vlade o izpolnitvi celoletnih obveznosti nosilcev shem, ki vsaj posredno kažejo na to, koliko sveč dajo v promet proizvajalcil sveč v okviru posameznih shem ter kakšen je tako njihov delež na trgu upravljanja skupnih načrtov predelave ONS, je celo vidno, da delež [REDACTED] v primerjavi z deležem [REDACTED] narašča.

²⁰⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC0224\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC0224(01)), glej točki 76. in 77. Enako je določeno v prenovljenih navodilih, dostopnih na povezavi: https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/guidance_paper_article_102_redline_post_amending_communication.pdf.

²⁰⁷ [REDACTED]

²⁰⁸ Dokument št. 3062-1/2021-126, str. 9.

²⁰⁹ Dokumenta št. 3062-1/2021-126, str. 9, 3062-1/2021-142, str. 8.

²¹⁰ Dokument št. 3062-1/2021-142.

Tabela 46: Sklepi Vlade RS o izpolnitvi celoletne obveznosti ravnanja z ONS za koledarsko leto

nosilec skupnega načrta	Ur. I. RS 53/20 in 93/20 za leto 2019	Ur. I. RS 51/21 za leto 2020	Ur. I. RS 47/22 za leto 2021	Ur. I. RS 44/23 za leto 2022
PRONS	42,57 %	44,64 %	45,43 %	45,73 %
SVEKO	31,91 %	30,82 %	27,67 %	23,74 %
INTERZERO	13,45 %	13,91 %	15,17 %	15,33 %
ZEOS	12,07 %	10,63 %	11,73 %	15,20 %

Vir: Uradni list RS, št. 53/20, 93/20, 51/21, 47/22 in 44/23.

263. Agencija je kljub temu navedbe podjetij [REDACTED] glede dobav upoštevala tako, da je predlagala podjetju PLASTKOM v razmislek dopolnitev predloga zavez v točki III. tako, da se podjetje PLASTKOM pri enakopravni obravnavi vseh nosilcev shem zaveže, da pri zagotavljanju dostav ONS ne bo diskriminiralo med nosilci ter jim bo v sorazmerju z njihovimi deleži izpolnitve celoletne obveznosti ravnanja z ONS po sklepih vlade dodeljevalo število terminov. Podjetje PLASTKOM je tako v tem delu dopolnilo svoj prvotni predlog zavez. Takšna zaveza je po mnenju Agencije učinkovita tudi v tem, da bi v primerih, ko imajo posamezni nosilci shem "ugodnejše" razmerje med p-ONS in e-ONS v prid p-ONS, ker je cena predelave p-ONS nižja, preprečevala ali vsaj pripomogla k temu, da ti nosilci ne bi prevzemali ONS preko svojega deleža prevzemanja, določenega s sklepom vlade, kar bi pomenilo, da bi prek finančne izravnave dobili povrnjene nekoliko višje stroške, kot bi jih imeli sami. Več o tem v obrazložitvi omenjene zaveze.

VI.4.3 Glede zaveze o zaračunavanju predelave pod maksimalno pričakovano ceno predelave posamezne vrste ONS

264. Podjetje PLASTKOM se zavezuje, da bo predelavo posamezne vrste ONS zaračunava po cenah, ki bodo nižje od pričakovanih maksimalnih cen predelave posamezne vrste ONS. Kot pričakovana maksimalna cena predelave p-ONS se šteje tista cena, ki je enaka poslovnim odhodkom za p-ONS, povečanim za EBIT maržo v višini 27,19 odstotkov. Kot pričakovana maksimalna cena predelave e-ONS pa cena, ki je enaka poslovnim odhodkom za e-ONS, povečanim za EBIT maržo v višini 27,19 odstotkov. Pri zaračunavanju obdelave p-ONS mora upoštevati še druge prihodke od predelave p-ONS.

265. Agencija ni regulator cen in podjetja so načeloma prosta pri določanju cen na trgu, dokler z različnimi ravnaji ne posežejo v delovanje konkurence na trgu. Agencija je v konkretnem postopku preverjala verjetnost, ali so bile cene predelave s strani podjetja PLASTKOM določene prekomerno. Ugotovila je, da obstaja verjetnost, da je temu tako, saj so povprečne cene predelave e-ONS v letih 2020, 2021 in 2022 presegale pričakovane maksimalne cene, vendar pa zaradi tega, ker podjetje PLASTKOM po njih ni zaračunava po vseh pripeljanih e-ONS oziroma je uporabljalo različen način obračunavanja, njihov učinek ni bil takšen, kot bi bil če bi vsem nosilcem shem zaračunava predelavo ONS po takšnih povprečnih cenah. V povprečju gledano za vse nosilce shem skupaj ni mogoče trditi, da so bile zaračunane pretirane cene, saj nobeni izmed shem podjetje Plastkom ni zaračunalo celotne količine e-ONS po pretiranih cenah, medtem ko je pri [REDACTED] v določeni količini izkazana verjetnost zaračunavanja pretiranih cen. V povezavi z neenakim obravnavanjem vseh shem pa so nekatere izmed njih lahko v konkurenčno slabšem položaju.

266. Agencija meni, da se z zavezo, da svojih cen ne bo postavljalo nad višino poslovnih odhodkov za posamezno vrsto predelave povečanih za EBIT maržo (pri čemer mora pri izračunu cene predelave p-ONS vračunati še druge prihodke od predelave p-ONS),

odpravlja verjetnost, da bi s tem podjetje PLASTKOM postavljalo pretirane cene. Agencija se pri tem zaveda, da je izračun stroškov predelave lahko narejen le za nazaj (ex post), ko bodo ti stroški znani. Podjetje PLASTKOM jih ne bo imelo na voljo, ko se bo pogajalo za cene za prihodnje obdobje, ker ti stroški sploh še ne bodo nastali. Vendar kljub temu meni, da bilo mogoče uporabiti višino stroškov kot merilo za opredelitev pričakovane maksimalne cene. Podjetje PLASTKOM bo ceno postavilo na podlagi obstoječih stroškov in njihovega predvidenega gibanja v bodoče, pri čemer bo moralo biti pazljivo in verjetno ne bo moglo določati cene v višini maksimalno pričakovane cene oziroma bo vkalkuliralo maržo pod 27,19 %. Pri tem je treba tudi poudariti, da gre samo za maksimalno ceno in da podjetje PLASTKOM lahko določa nižje cene. Nižje, kot bo predvidena marža, bolj bo na varni strani. Ker največji delež stroškov predstavljajo stroški dela in storitev (npr. strošek električne energije je v letu 2021 znašal [REDACTED] EUR, stroški goriva, stroški ogrevanja, nadomestnih delov itd.) in ker navedenih stroškov Agencija ne more predvideti za naslednja 3 leta, je postavitev fiksne cene vnaprej za tri leta nerealna. Podjetje PLASTKOM bo moralo spremljati tekoče stroške in na podlagi tega določiti ceno v okviru največ 27,19 % marže.

267. Posamezni stroški, ki se upoštevajo kot stroški predelave, so razvidni iz pojma "Neposredni stroški p-ONS in e-ONS" ter "Posredni stroški in posredni odhodki ONS". Vsi sicer niso izrecno navedeni, so pa določljivi, saj je pri neposrednih stroških navedeno, da so to stroški, ki so neposredno povezani s predelavo ONS, pri posrednih pa, da so to stroški, ki so nastali pri predelavi e-ONS in p-ONS in jih je razumno (tudi po višini) mogoče pripisati predelavi p-ONS ali predelavi e-ONS. Sestavljeni so iz stroškov dela poslovodstva ter ostalih stroškov, ki jih sicer ni mogoče pripisati predelavi samo ene vrste ONS.
268. V zavezah je tudi določen ključ, po katerem se delijo posredni stroški predelave ONS. V zavezah je določeno, da se upošteva razmerje glede na delež posamezne vrste ONS v celotni masi ONS. Glede na to, da se podjetje PLASTKOM in nosilci schem pogajajo o cenah za naprej, bo v vsakem primeru moralo podjetje PLASTKOM količine e-ONS v okviru posamezne sheme predvidevati na podlagi sklepa vlade, ki bo vseboval podatke le za prvo četrletje preteklega koledarskega leta. Natančni podatki bodo jasni šele ob predložitvi poročila Agenciji, ko bo objavljeno že gradivo za celotno preteklo koledarsko leto. Npr. ko se podjetje PLASTKOM konec leta 2023 pogaja za cene v letu 2024, ima na voljo le sklep vlade, ki upošteva podatke za prvo četrletje 2023, nič pa ni znanega, koliko bo sveč, danih na trg v letu 2024. To bo v celoti znano šele marca 2025.
269. Kar se tiče morebitnega namernega višanja stroškov predelave oziroma poslovnih odhodkov, je v zavezah določeno, da se pri stroških in poslovnih odhodkih upoštevajo stroški, ki nastanejo pri predelavi e-ONS in p-ONS in jih je razumno (tudi po višini) mogoče pripisati predelavi ONS. Razumen pripis stroškov v skladu s pojmovnikom, ki je del zavez, pomeni, da se upoštevajo le stroški, katerih povečanje ali nastanek je moč utemeljiti na podlagi njihove potrebnosti za storitev predelave ONS in na podlagi spremenjenih razmer na trgu. Agencija meni, da je s tem zadosti opredeljeno, kaj naj bi bili razumno pripisani stroški in bo pri pregledu poročil o izvajanju zavez upoštevala le tiste stroške, ki so se upravičeno povišali npr. zaradi povišanja cen energentov ali drugih stroškov oziroma zaradi povečanja količine pripeljanih ONS.
270. EBIT marža v višini 27,19 %, ki jo je podjetje PLASTKOM predlagalo v zavezah, je vrednost, ki jo je ob primerjavi primernosti cen predelave vzela Agencija kot oceno pričakovanega donosa (cost plus). Kot je že bilo pojasnjeno, je treba pri ocenjevanju prekomernosti cen upoštevati, da morajo podjetja zaslužiti razumno stopnjo dobička in ustvariti neko pričakovano stopnjo donosa. Za določitev pričakovane stopnje donosa ni predpisanega pristopa in enotne metode. Agencija je za oceno »plus« elementa uporabila EBIT maržo. Dobíček iz poslovanja ali EBIT predstavlja razliko med poslovnimi prihodki in

poslovnimi odhodki. Podjetje PLASTKOM je izkazalo najvišjo dobičkonosnost poslovnih prihodkov v letu 2012, ko je znašala EBIT marža 27,19 %. Takrat je tudi imelo konkurenco na trgu. Zato Agencija meni, da je takšna višina primerna za določitev zgornje meje EBIT marže, ki pa je, kot je že bilo omenjeno, lahko tudi nižja.

271. Pri tem pa seveda podjetje PLASTKOM ne sme izigravati te zaveze na način, da bi evidentiralo navidezne dodatne storitve ali višalo stroške, če to ni povezano ne z morebitnim povišanjem obstoječih stroškov niti s povečano količino predelave ONS. Nositci shem, ki so podali svoj odziv na tržni test, so opozorili, da je podjetje PLASTKOM že izdalо cenik (ki se trenutno še ne uporablja, ker odpovedni rok še ni potekel), v katerem je dodalo nekatere dodatne storitve, ki so do sedaj bile del cene predelave. Takšno ravnanje (navidezno zaračunavanje dodatnih storitev, ki dejansko spadajo v okvir predelave ONS) po mnenju Agencije ni v skladu z namenom predlaganih zavez, in takšno dodatno zaračunavanje storitev, ki so bile do sedaj del predelave, bo po uveljavitvi te odločbe Agencija štela kot del cene za predelavo ONS. Agencija je po izvedenem tržnem testu tudi predlagala podjetju PLASTKOM, da se izrecno zaveže, da sprejetih zavez ne bo izigravalo ter da se v pojmovniku doda opredelitev, kaj sploh spada v okvir predelave ONS (npr., da je jasno razvidno, da vse dejavnosti od samega prevzema ONS dalje spadajo v ta okvir in se jim zaračunajo v ceni predelave). Podjetje PLASTKOM je tako tudi v tem delu dopolnilo svoj prvotni predlog zavez.
272. Treba je tudi poudariti, da so s zavezo pod točko II. določene maksimalne cene predelave p-ONS in e-ONS, ki jih podjetje PLASTKOM ne sme preseči v naslednjih treh letih od izdaje odločbe. Podjetje PLASTKOM lahko določi nižje cene, ko se pogaja s posameznimi nosilci shem o višini cene predelave. Ne drži tako navedba [REDACTED], da se na podlagi predlaganih zavez posamezni nosilci ne bodo mogli pogajati o višini cene predelave ONS.
273. Glede predloga [REDACTED], da je treba odpreti ločene stroškovnike za posamezne nosilce skupnih načrtov, popisati zaloge neobdelanih ONS na skladišču ter pripraviti formulo za obračun stroškov proizvajalcem oziroma nosilcem shem, v kateri se upoštevajo vrednosti materialov na trgu v določenem mesecu, Agencija meni, da navedeno ni potrebno. Posamezni nosilci skupnih načrtov za podjetje PLASTKOM predstavljajo kupce njegovih storitev. Skladno z računovodskim standardom 22 (v nadaljevanju: SRS, Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18) podjetje v okviru pomožnih poslovnih knjig vodi tudi analitično evidenco kupcev. Analitične evidence oziroma razčlenjevalni razvidi, ki nastajajo v stroškovnem računovodstvu, se nanašajo na primer na opredmetena osnovna sredstva, material, opravljeno delo, nastajajočo proizvodnjo, proizvode in trgovsko blago ter ponavadi poleg podatkov v denarni merski enoti vsebujejo tudi podatke v nedenarnih merskih enotah (npr. v kg, kosih itd.). V stroškovnem računovodstvu torej podjetje lahko vodi analitično evidenco za posamezne vrste storitev ali proizvodov, ki jih trži, npr. analitično evidenco posebej za p-ONS in posebej za e-ONS. To pomeni, da podjetje evidentira stroške po stroškovnih nosilcih (glej Pravila skrbnega računovodenja skladno s 5. točko Uvoda v SRS). V konkretnem primeru se podjetje PLASTKOM zaveže, da bo evidentiralo stroške po dveh stroškovnih nosilcih, p-ONS in e-ONS. Prav tako je določeno, kako se evidentirajo stroški po posameznih stroškovnih nosilcih. Neposredne (direktne) stroške se evidentira v celoti na stroškovni nosilec p-ONS ali e-ONS, ki je navedene stroške povzročil. Za posredne (skupne) stroške pa so v zavezah določeni ključi delitve. Niti SRS niti Pravila skrbnega računovodenja pa ne predvidevajo, da bi podjetje v okviru analitične evidence kupcev oblikovalo ločene stroškovnike, saj za to ni niti potrebe, saj se stroški ugotavljajo na ravni p-ONS in e-ONS. Podjetje PLASTKOM mora za vsakega nosilca skupnega načrta na podlagi zadnjega vladnega gradiva ali drugih razpoložljivih podatkov ugotoviti delež posamezne vrste ONS, ki je enak deležu mase posamezne vrste nagrobnih sveč v celotni

masi nagrobnih sveč, danih na trg, pri čemer se pri masi parafinskih nagrobnih sveč upošteva koeficient preračuna 0,35.

274. Glede navedbe [REDACTED], da bi moralo biti določeno, da poslovanje podjetja PLASTKOM pregleda neodvisni revizor, ki bi zagotavljal cenovni nadzor nad določitvijo cene, Agencija meni, da navedeno ni potrebno. Podjetje PLASTKOM predstavlja majhno gospodarsko družbo, ki ni zavezana reviziji letnega poročila in ki se ukvarja le s predelavo ONS. Čisti prihodki od prodaje podjetja PLASTKOM so v letu 2022 znašali le 976.894,29 EUR, večino stroškov pa predstavljajo stroški dela in storitev, pri tem pa ima podjetje razmeroma majhno število knjižb na kontih stroškov, odhodkov in prihodkov²¹¹. Podjetje bo moralo Agenciji redno predlagati poročila o izpolnjevanju zavez, ki bodo vsebovala pregled vseh stroškov, odhodkov in prihodkov. Na podlagi tako predloženih poročil bo Agencija preverila ustreznost izpolnjevanja zavez vključno z določitvijo cene do maksimalne EBIT marže 27,19 %. Zato bi dodaten pregled dejanskih, potrebnih in smotrnih stroškov poslovanja s strani revizorja, kot predlaga [REDACTED], le nepotrebno povečevalo stroške podjetja PLASTKOM, kar bi v končni fazi tudi lahko vplivalo na cene predelave ONS.

VI.4.4. Glede zaveze o nediskriminatornem obravnavanju nosilcev schem

275. Podjetje PLASTKOM se zavezuje, da bo vse nosilce schem obravnavalo na enakovreden način, tako da jih s svojim ravnanjem ne bo spravljalo v konkurenčno slabši položaj.
276. Agencija je v okviru predhodne ocene stanja ugotovila verjetnost, da je z različnimi cenami in načini obračunavanja količine e-ONS prišlo do neenakega obravnavanja nosilcev schem ter posledično do poslabšanega konkurenčnega položaja nekaterih izmed njih.
277. Podjetje PLASTKOM je v zavezi pod številko III. navedlo, da bo pri obračunu e-ONS upoštevalo zlasti, da imajo proizvajalci v posameznem skupnem načrtu različno razmerje med p-ONS in e-ONS. Temu nekateri nosilci schem nasprotujejo in navajajo, da bi morale biti cene, ki jih nosilci schem plačujejo za predelavo ONS, enake za vse nosilce, ter celo, da naj ne bi bilo ločenih cen za predelavo p-ONS in e-ONS. Slednjemu predlogu v smislu, da naj bi bila cena predelave posameznih vrst ONS določena enako, Agencija ne more priraditi niti jih od podjetja PLASTKOM zahtevati, saj se je v postopku izkazalo, da so stroški predelave e-ONS znatno višji od stroškov predelave p-ONS ter da je v obdobju, ko je podjetje PLASTKOM zaračunavalo ceno [REDACTED] ONS, s predelavo e-ONS dejansko ustvarjalo izgubo. Podjetje PLASTKOM pa je upravičeno vsaj do pokrivanja vseh stroškov predelave, ki so odločujoč dejavnik pri določanju cene storitve.
278. Proizvajalci sveč morajo za vse ONS, ki nastanejo v RS, na svoje stroške zagotoviti zbiranje ter za vse ONS na svoje stroške zagotoviti predelavo. Na pokopališčih se ONS zbirajo skupaj v istih zabojskih. V njih so p-ONS in e-ONS vseh proizvajalcev pomešane. Vse sheme morajo pobirati v svojih deležih ONS pri vseh izvajalcih obvezne službe zbiranja in pokopališčih ter jih od tam prepeljati v predelavo. S tega vidika je res, da vse sheme zajemajo iz istega kupa in da gre s tega vidika za verjetno enako strukturo sveč, ki jih pripeljejo k predelovalcu. Stroški, ki jih ima podjetje PLASTKOM s posameznim abrolom, ki ga pripeljejo sheme k njemu, so s tega vidika zelo primerljivi.²¹² Vendar pa prispevek, ki ga k stroškom predelave prinesejo sveče posamezne sheme, ni enak. Tista shema, ki je v

²¹¹ Glej dokument št. 3062-1/2021-73.

²¹² Stroški so odvisni od sestave ONS s posameznega pokopališča oziroma komunale, prav tako od čistoče ONS ter ostalih dejavnikov.

celotno maso ONS prispevala več e-ONS (kar se lahko ugotovi le na podlagi deleža elektronskih sveč, ki so bile dane na trg), je povzročila višje stroške predelave, saj je predelava e-ONS dražja. Njena odgovornost za predelavo npr. 1 tone ONS je tako višja kot odgovornost tiste sheme, ki je na trg dala manj elektronskih sveč. Uredba o ONS sicer določa, da mora posamezen proizvajalec oziroma shema svojo obveznost izpolniti v deležu, ki je enak masnemu deležu vseh njegovih nagrobnih sveč, danih v promet, glede na vse nagrobne sveče, ki so bile v posameznem obdobju bile dane na trg, vendar pa z ničemer ne določa, da je v teh deležih enako razmerje med p-ONS in e-ONS.

279. Ponazorjeno na konkretnem primeru. Vzemimo predpostavko, da je iz vseh sveč, ki so bile v enem letu dane na trg, nastalo 1000 t ONS. Masni deleži, za katere so odgovorne posamezne sheme pa so za namen konkretnega prikaza naslednji: PRONS 45 %, SVEKO 30 %, INTERZERO 15 % in ZEOS 10 %. Na podlagi Uredbe o ONS in ustreznega sklepa vlade o celotni obveznosti izpolnitve mora pobrati shema PRONS 450 t ONS, shema SVEKO 300 t, shema INTERZERO 150 t in shema ZEOS 100 t. V teh 1000 t sheme niso prispevale enake količine p-ONS in e-ONS. Če bi ločeno zbirale zgolj ONS, ki so jih proizvedli njeni proizvajalci sveč, bi bila v teh zbranih količinah različna razmerja glede na količine, dane na trg. V tistih primeroma navedenih 450 t ONS, ki bi jih zbrala shema PRONS, bi bilo več e-ONS, kot v tisti, ki bi jo zbrala shema SVEKO, če bi zbirala samo ONS svojih proizvajalcev sveč, ker ima shema PRONS relativno več e-ONS glede na p-ONS, kot shema SVEKO. V primeru enakih cen storitev za vse sheme, bi tako tisti proizvajalci, ki proizvajajo v glavnem parafinske ali celo zgolj parafinske sveče, oziroma posledično sheme, ki imajo takšne proizvajalce, morali plačevati enak znesek, čeprav so povzročili nižje stroške predelave. Na takšen način bi proizvajalci ene sheme nosili del stroškov, ki so jih dejansko povzročili proizvajalci druge sheme. Še več, če bi bili v eni shemi samo proizvajalci parafinskih nagrobnih sveč, in bi morali plačevati isti strošek predelave, kar pomeni, da bi shema njim zaračunavala približno toliko, kot druga shema zaračunava proizvajalcem elektronskih nagrobnih sveč, bi bili še v slabšem položaju. Že tako se teža parafinske sveče po uporabi toliko zmanjša, da predstavlja 0,35-kratnik prejšnje teže, in je strošek njene predelave v primerjavi z elektronsko svečo, katere teža ostane enaka, nižji. Tako pa bi, čeprav bi njihove sveče povzročale nižje stroške, krili še del stroškov predelave elektronskih sveč.

280. Za primerjavo Agencija podaja konkretnе podatke iz zadnjega vladnega sklepa, sprejetega 28. 6. 2023, ki se nanaša na obdobje do 30. 6. 2024 in iz katerega obrazložitve izhaja naslednje:

Tabela 47: Porazdelitev mase nagrobnih sveč med posamezne nosilce skupnega načrta in po posameznih embalažnih materialih

DROE	Masa nagrobnih sveč po vrsti embalaže (kg)	
	C1*	C2**
PRONS	35.945,03	264.045,52
SVEKO	1.221,64	214.269,39
ZEOS	299,30	39.141,61
INTERZERO	10.975,89	89.214,16
Skupaj	48.441,86	606.670,68

*C1 predstavlja maso elektronskih nagrobnih sveč v prvem četrletju 2023

**C2 predstavlja maso parafinskih nagrobnih sveč v prvem četrletju 2023

Vir: Sklep o določitvi deležev prevzemanja odpadnih nagrobnih sveč pri izvajalcih javne službe zbiranja in upravljavcih pokopališč za obdobje do 30. junija 2023, EVA 2023-2570-0045, Ljubljana, 14. junija 2023, dostopno na <https://www.gov.si/drzavni-organi/vlada/seje-vlade/gradiva-v-obravnavi/show/10538>.

281. Razmerje med p-ONS in e-ONS v celotni masi ONS, torej za vse sheme skupaj, je $81,42 : 18,58$. Če bi se za vse skupaj štelo enako povprečno razmerje, bi bilo vsaki izmed shem zaračunanih v pripeljanih količinah ONS $81,42\%$ p-ONS in $18,58\%$ e-ONS. Posamezne sheme pa imajo v resnici glede na ta vladni sklep naslednja notranja razmerja: PRONS $72 : 28$; SVEKO $98 : 2$ ²¹³; ZEOS $98 : 2$ ²¹⁴; INTERZERO $74 : 26$.
282. Stroški predelave, kot je že bilo navedeno, pomenijo relativno visok delež vseh stroškov, ki jih ima posamezna shema. Če bi lahko posamezna shema znižala stroške svoje sheme, bi lahko proizvajalcem ponudila nižje prispevke, ki jih morajo plačevati zaradi razširjene proizvajalčeve odgovornosti. S tem pa bi bila tudi bolj privlačna za druge proizvajalce in bi si sheme na takšen način konkurirale za pridobitev novih članov svojih shem. Imele bi spodbudo nižati stroške in delati bolj učinkovito. Zaradi nižjih svečarin, ki jih morajo proizvajalci plačevati nosilcu shem, bi se posledično lahko tudi znižale cene, ki jih mora za nakup nagrobnih sveč plačati potrošniki. Če pa so cene storitev enake, oziroma bi celo Agencija s sprejemom zavez določila uporabo enakih cen, čeprav so stroški njihove predelave različni, to po mnenju Agencije ne bi prispevalo h konkurenčnejšemu vedenju shem. Še več, z izenačenjem stroškov večjega dela upravljanja shem, ki jih prinaša strošek predelave sveč, bi se ustvarilo okolje, kjer bi imeli nosilci shem večji motiv po usklajevanju višin svečarin oziroma jih usklajeno vzdrževati na relativno visoki ravni.
283. Razmerje posameznega nosilca se nanaša na tekoče leto, čeprav podatki še ne bodo znani v času sklepanja pogodb. Bodo pa pogodbene stranke imele podatke o preteklih obdobjih, na podlagi katerih bodo lahko predvidevale razmerje za leto, za katero se pogajajo (vsaj sklep vlade, ki bo veljal do polovice tekočega leta in zajemal podatke prvega četrletja preteklega leta). Sklicevanje na tekoče leto se zdi smiseln zato, ker lahko nekateri proizvajalci vsako leto zamenjajo nosilca sheme in bo potem posamezen nosilec sheme imel višje stroške v naslednjem letu, čeprav tega proizvajalca ne bo imel več v svoji shemi. Najlepši primer za ponazoritev slednjega je prehod največjega proizvajalca elektronskih nagrobnih sveč, ki je z letom 2023 prešel od [REDACTED] k drugemu nosilcu. Iz sklepa vlade junija 2023 z dne 28. 6. 2023, ki določa deleže prevzemanja do 30. 6. 2023, izhaja, da ima shema ZEOS le še $5,37\%$ delež prevzema ONS. Iz obrazložitve sklepa izhaja, da so njegovi zavezanci v prvem četrletju leta 2023 dali na trg le še 299,30 kg elektronskih sveč ter 39.141,61 kg parafinskih sveč. Pri preračunu količine ONS, ki nastane iz teh sveč, je razvidno, da je razmerje med p-ONS in e-ONS $97,86 : 2,14$. Če pa bi se upoštevalo razmerje za preteklo koledarsko leto, torej leto 2022, pa bi bilo notranje razmerje med p-ONS in e-ONS za shemo ZEOS²¹⁵ $35,62 : 64,38$, kar pomeni znatno razliko glede na leto 2023. Na takšen način bi shemi bila zaračunana precej večja količina e-ONS, kot pa naj bi jih predvidoma nastalo iz količine, kot jih je v tistem letu dejansko dala na trg.
284. Agencija se strinja, da gre v določeni meri pri zavezi pod številko III. tudi za uravnoteženje delovanje sistema ravnjanja z ONS, in da bi bilo morebiti celo primerno, da bi zaradi tega, ker se ONS zbirajo skupaj za vse sveče in za vse sheme, država izrecno uredila tudi način porazdelitve finančne odgovornosti shem pri plačevanju ONS. Sama finančna izravnava, ki je sicer predvidena, kadar posamezna shema ne pobere svojega deleža ONS, upošteva zgolj težo sveč, ni pa predvidena uravnivilovka, ki je potrebna zaradi različnih cen predelave p-ONS na eni strani in e-ONS na drugi strani. Poleg tega se finančna izravnava nanaša zgolj na tiste manjše količine, kjer ima posamezna shema

²¹³ Podatek je zaokrožen iz $98,40 : 1,60$.

²¹⁴ Podatek je zaokrožen iz $97,86 : 2,14$.

²¹⁵ Iz sklepa izhaja, da je shema ZEOS dala v celotnem letu 2022 na trg 159.174,26 kg elektronskih nagrobnih sveč in 251.624,58 kg parafinskih nagrobnih sveč.

pre malo oziroma preveč pobranih ONS glede na sklepe vlade.²¹⁶ Upoštevati je treba, da je smisel razširjene odgovornosti proizvajalca zaradi konkretnega proizvoda, ki ga je podjetje dalo na trg in za katerega razgradnjo je treba poskrbeti, da se ne povzroča onesnaževanja v naravi. Sheme, ki pripeljejo ONS do predelovalca, niso v vlogi lastnika ali imetnika tistih konkretnih ONS, ki so jih pripeljale v predelavo, temveč so njeni proizvajalci prvenstveno odgovorni za svoje nagrobne sveče, ki so jih dali na trg. Iz navedenega razloga tako tudi ni utemeljen predlog ██████████, da bi sestavo pripeljanih sveč moralno podjetje PLASTKOM nosilcem shem posredovati mesečno na podlagi izvajanja sortirnih analiz.

285. Agencija si s to odločbo ne jemlje pristojnosti urejanja sistema ravnanja z ONS, temveč želi s sprejetjem predlaganih zavez omogočiti konkurenco med nosilci shem. Ob trenutnih dejanskih in pravnih okoliščinah je zaveza, ki jo predlaga podjetje PLASTKOM pri vprašanju, komu zaračunati kakšno količino pobranih sveč, bolj v skladu z načelom, da tisti, ki je povzročil višje stroške, nosi večjo finančno odgovornost, in omogoča, da si sheme med sabo bolj konkurirajo, kot pa predlog nekaterih shem, da bi bila ta finančna odgovornost med shemami izenačena. Če bi bila finančna obveznost izenačena, bi, kot je že bilo navedeno, imeli glede na zadnje podatke prednost shemi PRONS in INTERZERO, čeprav ta prednost ne izhaja iz tega, ker bi bili bolj učinkoviti oziroma iz katerega koli drugega razloga, ki bi kazal na to, da bi jima ta prednost pripadala zaradi boljšega delovanja na trgu ("competition on the merits"), ampak zaradi tega, ker bi druge sheme krile del stroškov, nastalih zaradi tega, ker njuni shemi »pridelata« več e-ONS.
286. S to zavezo, kjer se določa enakovredno obravnavanje shem, se ne predpisuje, da bi morale biti cene predelave 1000 kg p-ONS ali 1000 kg e-ONS nujno enake za vse sheme. Sheme se lahko pogajajo za ceno predelave določene količine posamezne vrste ONS, kot bi se lahko tudi v primeru, če bi same zbirale ONS svojih proizvajalcev. Vendar mora biti pri obračunavanju količin posameznih vrst ONS, za katere plačuje posamezna shema, upoštevano razmerje med p-ONS in e-ONS tiste sheme. V tistih količinah, ki bi jih morala pobrati posamezna shema v skladu s sklepi vlade, se upošteva njeno lastno razmerje med p-ONS in e-ONS glede na sveče, ki jih je dala na trg.
287. V primeru, da bi imela ena shema glede na razmerje med p-ONS in e-ONS bolj ugodno ceno predelave konkretnih sveč, ki jih je pripeljala v predelavo, bi bila morebiti motivirana, da pobere čim več ONS in jih potem v sistemu finančne izravnave, ki upošteva povprečne stroške vseh shem, bolje unovči tako, da pridobi za te dodatne količine povrnjene nekoliko višje stroške. Ta nevarnost je po mnenju Agencije sicer relativno majhna, ker se finančna izravnava nanaša le na manjši del ONS, zgolj na tiste količine, ki jih je posamezna shema premalo ali preveč pobrala glede na sklepe vlade. Kljub temu je podjetje PLASTKOM v svoji dopolnitvi zavez predlagalo tudi, da bo vse sheme enakovredno obravnavalo tudi pri dodeljevanju števila dovozov. Agencija meni, da je z zavezo, da podjetje PLASTKOM zagotavlja nosilcem shem, da jim bo v sorazmerju z njihovim deležem izpolnitve celoletne obveznosti ravnanja z ONS po sklepih vlade dodeljevalo ustrezno število terminov, možnost izkorisčanja takšne situacije močno zmanjšana. Če mora posamezna shema skladno s sklepi vlade pobrati večjo količino ONS, bo za to imela na voljo več terminov dostav, če jih bo seveda že lela izkoristiti.

VI.4.5 Gledе odpovedi pogodb

288. Podjetje PLASTKOM je imelo praviloma z nosilci skupnih načrtov sklenjene pogodbe za nedoločen čas, h katerim je nato za vsako leto sklepalo anekse, v katerih je določalo cene

²¹⁶ Glede na podatke, ki so jih nosilci shem predložili Agenciji, se v finančni izravnavi sheme poravnajo do okoli 5 % vseh pripeljanih ONS.

predelave. Da bi podjetje PLASTKOM lahko pričelo z izvajanjem zavez, se je očitno odločilo že pred morebitno sklenitvijo novih pogodb (za katere ne ve, kdaj bodo sklenjene po pogajanjih z nosilci shem) sprejeti cenik storitev. Agencija na podlagi odpovedi pogodb še ne more sklepati, da se podjetje PLASTKOM ne bo držalo zavez oziroma jih bo poskušalo izigrati. Odpoved pogodbe po mnenju Agencije pomeni samo, da bo podjetje PLASTKOM po poteku odpovednega roka do sprejetja pogodb, ki bodo v skladu s sprejetimi zavezami, zagotavljalo storitve predelave skladno s cenikom, ki bo takrat v veljavi. Agencija se tako ne strinja z navedbo, da je bila z odpovedjo pogodbe [REDACTED] odvzeta možnost zagotavljanja nadaljnje predelave ONS. Pri uporabi cenika podjetje PLASTKOM ne bo smelo izigravati zavez in dodajati navideznih dodatnih storitev, s katerimi bi v resnici samo višalo ceno predelave ONS, kar je izrecno vključeno v okvir zaveze pod točko V.

289. Sprejem cenika iz 3.IV točke izreka po mnenju Agencije zagotavlja predvidljivost tako za podjetje PLASTKOM kot za nosilce shem, po kakšnih cenah bo obračunana predelava ONS v obdobju od poteka veljavnih pogodb do začetka veljave novih pogodb.
290. Na podlagi vsega zgoraj navedenega Agencija meni, da zaveze, v obliki, kot so predložene, zadoščajo za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 8. člena ZPOmK-2, 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU.

VI.5 Sorazmernost zavez

291. Zaveze, ki jih je predlagalo podjetje PLASTKOM, so skladne z načelom sorazmernosti, v skladu s katerim morajo biti ukrepi za zagotovitev odprave potencialne kršitve primerni, usmerjeni na odpravo očitkov Agencije in ne smejo preseči ukrepov, ki so ustrezni in potrebni za zagotovitev cilja, to je odprava potencialne kršitve.²¹⁷ Zaveze, ki jih sprejme Agencija, pa ne smejo biti strožje od tega, kar je primerno in potrebno, da se doseže želeno stanje. Pri tem mora Agencija upoštevati tudi interes tretjih v predmetnem postopku. Načelo sorazmernosti zahteva, da sprejete zaveze zadostijo dosegu cilja in so hkrati najmilejše za stranke v postopku.²¹⁸
292. Predmetne zaveze izpolnjujejo vse kriterije načela sorazmernosti, so primerne in usmerjene v odpravo očitkov Agencije iz sklepa o uvedbi postopka, hkrati pa ne presegajo ukrepov, ki so ustrezni in potrebni za odpravo domnevne kršitve. Agencija je v predmetnem postopku kot sporno ravnanje, ki naj bi predstavljajo verjetno kršitev 8. člena ZPOmK-2, 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU, opredelila ravnanje podjetja PLASTKOM, ki se nanašajo na domnevno vnašanje ekskluzivne klavzule v pogodbe o predelavi, prekomerne cene ter na diskriminacijo med različnimi pogodbenimi partnerji. Pri presoji je Agencija upoštevala tudi interes tretjih oseb ter javni interes. Predlagane zaveze nedvomno posegajo v interes tretjih oseb, zlasti nosilcev shem, ter v njih združene proizvajalce sveč, saj nalagajo, da cene storitev ne smejo biti prekomerne, še bolj pa, da podjetje PLASTKOM med njimi ne sme diskriminirati na način, da bi posamezne od njih postavljalo v konkurenčno podrejen položaj. Na drugi strani nekatere sheme naj ne bi bile deležne večjih ugodnosti, kot jih prejemajo njihovi konkurenti, če to ne izhaja iz strukture nagrobnih sveč v okviru njihove sheme ali drugih utemeljenih razlogov, ki izhajajo iz obsega ali narave poslovanja. Vendar pa po mnenju Agencije ta vpliv zavez ni prekomeren, saj je namen zavez prav v tem, da zaščiti posamezne sheme, da bodo imele enakopravno možnost konkuriranja za pridobitev novih članov svoje sheme, kakor tudi, da jim podjetje

²¹⁷ Glej sodbo Splošnega sodišča v zadevi T-65/98, Van den Bergh Foods v Commission (2003) ECR II – 4653, točka 201; sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-441/07 P Commission v. Alrosa, (2010) ECR I-5945, točka 41.

²¹⁸ Glej zadevo Sodišča Evropske unije v zadevi 265/87, Schräder (1989) ECR 2237, točka 21. in sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi C-174/05, Zuid-Hollandse Milieufederatie and Natur en Milieu (2006) ECR I – 2243, točka 28.

PLASTKOM kot trenutno edini predelovalec ONS na ozemlju RS ne bo zaračunavalо pretiranih cen. S tem se ščiti tudi javni interes.

293. Pri tem zaveze pri naslavljjanju prekomernih cen ne določajo točno konkretnе višine cene, ki je podjetje PLASTKOM ne bi smelo preseči, temveč je pričakovana maksimalna cena opredeljena na način, da je določena formula za izračun in opredeljeni stroški, ki se upoštevajo. Določitev fiksne cene bi lahko bila prekomerno obremenjujoča za podjetje PLASTKOM, ker ni mogoče vnaprej za toliko časa predvideti višine vseh stroškov. Tudi pri zavezi o nediskriminatornem obravnavanju se podjetjem pušča določena pogodbena svoboda pri opredeljavanju njihovih medsebojnih razmerij, ki pa se jo omejuje z upoštevanjem notranjega razmerja med p-ONS in e-ONS posameznega nosilca sheme pri obračunavanju zlasti količine pripeljanih e-ONS ter upoštevanjem dežela prevzemanja ONS pri zagotavljanju dovozov ONS. Z upoštevanjem notranjih razmerij med p-ONS in e-ONS se zlasti varuje položaj tistih shem, ki imajo v svojih shemah večje deleže p-ONS v primerjavi z e-ONS, da ne bodo nosile stroškov predelave, ki so nastali zaradi predelave tistih količin e-ONS, ki presegajo deleže iz njihovega notranjega razmerja med p-ONS in e-ONS. Posledično se s tem zagotavlja večje medsebojno konkuriranje med nosilci shem in dodatno spodbuja nosilce shem k njihovi bolj učinkoviti organizaciji shem, kar naj bi v končni fazi pripeljalo do nižjih stroškov za proizvajalce sveč in posledično potrošnikov.

294. Glede na vse navedeno Agencija meni, da so zaveze ustrezne in sorazmerne in da bodo z njihovim upoštevanjem nosilci shem enakopravno obravnavani. Agencija tudi meni, da z manj omejujočimi zavezami očitki Agencije ne bi bili v celoti odpravljeni. Sprejem predlaganih zavez je torej primeren in potreben ukrep za odpravo stanja, iz katerega je izhajala verjetnost kršitve v predmetnem postopku.

VI.6 Trajanje zavez

295. Stranka postopka se zavezuje, da bodo zaveze veljale v obdobju od izdaje predmetne odločbe Agencije do 31. 12. 2026. Trajanje je po mnenju Agencije zadostno, da nastopi učinek predmetnih zavez na trgu. Pri tem je Agencija tudi upoštevala, da Zakon o varstvu okolja²¹⁹ spreminja način izvajanja razširjene proizvajalčeve odgovornosti in predvideva, da se bo skupno izpolnjevanje te obveznosti izvajalo preko le ene organizacije za skupno izvajanje proizvajalčeve razširjene odgovornosti ter da bo vlada s podzakonskimi predpisi drugače uredila njegovo izvajanje. ZVO-2 je sicer že pričel veljati, vendar je izvrševanje členov o izvajaju razširjene proizvajalčeve odgovornosti Ustavno sodišče začasno zadržalo do končne odločitve Ustavnega sodišča v postopku presoje ustavnosti zakona. Ustavno sodišče je v okviru svojega postopka tudi postavilo predhodno vprašanje Sodišču EU. Čas trajanja zavez približno treh let od izdaje te odločbe, se po mnenju Agencije zdi zadosten, da se postopek pred Ustavnim sodiščem dokonča ter da se opredeli način nadaljnjega izvajanja načina predelave ONS in odgovornosti zanjo. Ne glede na izid navedenega postopka, je mogoče domnevati, da se bo način izvajanja razširjene proizvajalčeve odgovornosti preoblikoval in s tem tudi organiziranje predelave ONS. Ob upoštevanju načela sorazmernosti je Agencija odločila kot izhaja iz točke 4 izreka te odločbe.

VI.7 Nadzor nad spoštovanjem zavez

296. V času trajanja zavez je podjetje PLASTKOM dolžno Agenciji predložiti poročila o izpolnjevanju sprejetih zavez in sicer najkasneje do 30. 4. tekočega leta za predhodno koledarsko leto. V poročila mora vključiti vse sestavine iz točke 3.VI izreka. Podjetja in vse

²¹⁹ Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju: ZVO-2.

druge osebe, ki v zvezi z izvajanjem zavez opazijo kakršnekoli nepravilnosti ali druge težave, lahko Agencijo o tem obvestijo v skladu z določbami ZPOmK-2. Agencija lahko tudi kadarkoli zahteva od podjetja PLASTKOM, da ji v povezavi z izvajanjem zavez iz te odločbe, predloži potrebna pojasnila.

VII. MOŽNOST RAZVELJAVITVE ODLOČBE

297. Z izdajo te odločbe je Agencija na predlog strank postopka sprejela zaveze, ki so navedene v točki 3 izreka te odločbe. Agencija ugotavlja, da predlagane zaveze odpravljajo stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 9. člena ZPOmK-1, 8. člena ZPOmK-2 in 102. člena PDEU, kot izhaja iz sklepa o uvedbi predmetnega postopka (vključno s sklepom o razširitvi postopka). Agencija je tako zaključila postopek proti podjetju PLASTKOM brez dokončne presoje o kršitvi določb 9. člena ZPOmK-1, 8. člena ZPOmK-2 in 102. člena PDEU.
298. V skladu s petim odstavkom 63. člena ZPOmK-2 lahko Agencija na predlog ali po uradni dolžnosti razveljavi odločbo in nadaljuje postopek, kadar se bistveno spremenijo dejanske okoliščine, na katerih je temeljila odločba, kadar stranke ne izpolnjujejo zavez ali kadar temelji odločba na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih podatkih, ki so jih posredovale stranke, zato je Agencija odločila, kot izhaja iz točke 5 izreka te odločbe.

VIII. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

299. Agencija je v predmetni odločbi odločila tudi o stroških postopka. Ker posebni stroški niso nastali, je Agencija v skladu z določbo prvega odstavka 118. člena Zakon o splošnem upravnem postopku²²⁰ (ZUP) odločila tako, kot izhaja iz točke 6 izreka te odločbe.

IX. OBJAVA IZREKA ODLOČBE

300. Na podlagi petega odstavka 47. člena ZPOmK-2 se izrek odločbe, s katero se postopek konča, objavi na spletni strani Agencije, zato je Agencija odločila, kot izhaja iz točke 7 izreka te odločbe.

X. POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču, ali pa se pošteje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Stranka postopka se lahko v skladu s sedmim odstavkom 47. člena ZPOmK-2 tudi odpove pravici do sodnega varstva.

Postopek vodili:
Mirjana Rozman
Janja Sosič

Andrej Matvoz
Predsednik senata

²²⁰ Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE.

Vročiti:

- PLASTKOM d.o.o., Spodnji Plavž 14, 4270 Jesenice, **po pooblaščencu:** POLJŠAK, d.o.o., Cesta maršala Tita 65, 4270 Jesenice - **osebno po ZUP.**

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.